

Årsrapport 2020 från Tåkerns Fältstation

www.takern.se

Föreningen Tåkerns Fältstation är en sammanslutning av fauna- och floraintresserade personer och har till ändamål att främja intresset för biologiska studier samt att verkamt delta i arbetet för naturskydd. Verksamheten stöds ekonomiskt av Tåkernfonden.

Styrelsen:

Ordförande: Bengt Andersson 070-549 06 09
Åkerstigen 6 byn.andersson@gmail.com
599 32 ÖDESHÖG

Vice ordf: Tommy Tyrberg tel 011-532 30
Kimstadvägen 37 tommy.tyrberg@gmail.com
610 20 KIMSTAD

Sekreterare: Adam Bergner 073-926 00 57
Djurgårdsgatan 89 adam.bergner@gmail.com
582 29 LINKÖPING

Kassör: Lars Gezelius 070-325 12 88
S. Krångevägen 16 gezelius.lars@gmail.com
585 99 LINKÖPING

Ledamöter:

Ellen Hultman Stora Broby 1 599 93 ÖDESHÖG 070-942 39 03 ellenhultman@yahoo.se	Konny Hörberg Bjursdalsvägen 7A 595 72 BOXHOLM 070-545 40 98 konnyh@hotmail.se	Christer Elderud Älsjö Smedja 596 91 Skänninge 073-443 07 03 christer@elderud.se	Peter Berglin Fortunagatan 33 553 23 JÖNKÖPING 0723-50 90 90 peter.berglin@comhem.se
--	--	--	--

Suppleanter:

Lotta Johansson Vårbackavägen 3 573 97 Tranås 073-382 99 60 lotta_svensson_8@hotmail.com	Malin Granlund Bäckfors 135 592 94 VADSTENA 070-820 29 27 malin.granlund@lansstyrelsen.se	Kim Arrio Sågvägen 43H 617 34 SKÄRBLACKA 070-145 66 07 swespy_kim@hotmail.com	Bo Håkansson Karpstigen 2 587 91 TRANÅS 070-365 42 24 bo.thomas.hakansson@telia.com
--	---	---	---

Föreningsadress: Tåkerns Fältstation, Renstad Åsen 2, 596 95 VÄDERSTAD

Fältstation: Renstad, Åsen 2, 596 95 VÄDERSTAD

Plusgiro: 26 34 96 - 2

Swish: 1230180471

Medlemsavgift: Avgiften för 2021 är 100 kr - inkluderar ett info och Vingspegelns Tåkernnummer.

Hemsida: www.takern.se Org. nr. 823000-4817

Årsrapport 2020 från Tåkerns Fältstation

Redaktörer: Lars Gezelius och Lars Nilsson

Vadstena 2021. ISSN 1650-3058
Meddelande nr. 110 från Tåkerns Fältstation.
Rapport till Tåkernfonden.
Upplaga: 80 ex.

Omslag/Cover: Vattenrall/Waterrail

Foto: Ogün Turkey

*Annual report 2020 from Tåkern
Field Station, Sweden*

*Contribution No. 110 from Tåkern Field Station.
Report to the Tåkern Fund.*

De årliga rapporterna som publicerats sedan 1990 har haft lite olika namn. Till en början hette de "Fältarbete" (1990-1997). Sedan kom namnet "Fåglar i Tåkern. Fältarbete" (1998-1999) och rapporten registrerades med ett ISSN nummer hos Kungliga biblioteket. Eftersom det inte alltid bara handlar om fåglar kändes benämningen Fåglar i Tåkern inte helt korrekt. Från och med 2000 heter den kort och gott "Årsrapport från Tåkerns Fältstation".

Arter på rödlistan anges med hotkategori i rubriken. (CE - akut hotad, EN - Starkt hotad, VU- sårbar, NT - nära hotad).

Innehåll	Sida
Verksamheten 2020.....	4
Väder.....	5
Skäggdopping.....	6
Rördrom.....	7
Knölsvan.....	8
Gåsräkningar.....	9
Sädgås.....	10
Kanadagås.....	10
Grågås.....	11
Årta.....	12
Skedand.....	13
Snatterand.....	14
Simfågelräkningar.....	15
Brun kärrhök.....	18
Småfläckig sumphöna.....	19
Trana.....	20
Skrattmåsa.....	21
Fisktärna.....	22
Svarttärna.....	23
Trastsångare.....	24
Vassångare.....	25
Skäggmes.....	26
Pungmes.....	27
Ringmärkning.....	28
Punktrutt Tåkern runt.....	29
Inventering av strandängar.....	30
Övriga obsar 2020.....	48
Förteckning över meddelanden.....	50

Tåkerns Fältstation stöds ekonomiskt av Tåkernfonden.
Tåkern Field Station is financially supported by the Tåkern Fund.

Verksamheten 2020

2020 var stationens 57:e verksamhetsår. Inventeringarna följde till största delen de standardiserade rutinerna för övervakning av häckande och rastande våtmarksfåglar i Tåkern. Specialprojekt för dokumentation av Tåkerns flora genomfördes också. Den publika verksamheten påverkades stort av Coronapandemin och många evenemang fick ställas in eller skjutas på framtiden. Några smärre guidningar, studiecirklar, aktiviteter för synsvaga, visningar av ringmärkning m.m. i samarbete med naturum Tåkern kunde dock genomföras. Arbetet har till största delen utförts av våra många lokala trotjänare. Pandemin med dess restriktioner bidrog till att mycket tid kunde läggas på inventeringsarbete och stationen var bemannad 176 dagar, vilket är förhållandevis mycket. Långliggande personal var Karl-Martin Axelsson, Adam Bergner och Lars Gezelius. Inventerings- och ringmärkningsinsatser samt en del publika insatser har också gjorts av Bengt Andersson, Göran Axelsson, Kjell Antonsson, Kim Arrio, Peter Berglin, Göran Bergengren, Ingrid Bergengren, Andrea Cusatis, Benny Ekberg, Christer Elderud, Gabriella Fjellander, Hanna Hederberg, Sofie Hellman, Jan Henriksson, Ellen Hultman, Bo Håkansson, Konny Hörberg, Lotta Johansson, Athena Johansson, Olle Jonsson, Staffan Kvist, Johan, Emma och Alva Lind, Gunnar Myrhede, Elke Myrhede, Lars Nilsson, Maria Nilsson, Jan-Erik Nordqvist, Göran Sanfridsson, Gabriella Rinaldo, Magnus Swenson, Tommy Tyrberg och Claud Youssif.

Januari - mars

Stationen var bemannad 20 dagar. Vinterfågelrutten "Tåkern Runt" genomfördes i början av januari. I mitten av januari räknade vi simfåglar i Tåkern, Vättern och Svartån. Matning av småfåglar vid Glänås ombesörjdes och därstädes bedrevs småfågelfångst under tio morgnar. Vid evenemanget "Vinterfåglar inpå knuten" visades ringmärkning vid Glänås. Med början redan i slutet av februari räknades tranor och gäss. Ett 30-tal fågelholkar för stare resp. småfåglar sattes upp. En nattfågelrutt kördes söder om Tåkern. Personal var bl.a. Bengt Andersson, Karl-Martin Axelsson, Ingrid Bergengren, Adam Bergner, Lars Gezelius, Ellen Hultman, Bosse Håkansson, Konny Hörberg, Lotta Johansson och Athena Johansson.

April-maj

Under april var stationen bemannad 18 dagar. I vanlig ordning genomfördes inventeringar av strandängarna, liksom kartering av brun kärrhök, rördrom och trana. En paddeltur i Renstad yttre, en nattfågelrutt och en gås/tranräkning genomfördes. I maj var stationen bemannad 20 dagar. Strandängar och strandskogar inventerades, grågåskullar räknades och kartering av doppingar, skedand, årta, snatterand, skrattnås, tärnor, trastsångare, vassångare och pungmes bedrevs. Ringmärkning bedrevs vid ett tiotal tillfällen vid Västra vallen, Glänås respektive Renstad kanal. Holkarna vid Åsen, Kvarnstugan och Glänås kollades. Tre paddlingsturer gjordes; två i Renstad yttre och en vid Tovören. Stationspersonal under månaderna var bl.a. Karl-Martin Axelsson, Ingrid Bergengren, Adam Bergner, Christer Elderud, Lars Gezelius, Ellen Hultman, Athena & Lotta Johansson samt Elke & Gunnar Myrhede.

Juni-juli

Under juni var stationen bemannad 19 dagar. Arbetet under perioden dominerades av inventeringar av häckande fåglar på strandängarna samt trastsångare, vassångare, rördrom, måsar, tärnor, doppingar, trana och pungmes. Punktruttsinventeringarna "Tåkern runt" och Omberg genomfördes. Inventeringarna ute i sjön omfattade totalt tolv paddelturer fördelat på Källstadviken 1, västra vassarna 1, Renstad yttre 3, Tovören 1, Storudden 1, Glänås 1, Prästören 1, Lorbydeltat 1 samt östra vassarna 2. Ringmärkning av boungar av skrattnås, fisktärna, svarttärna, pilgrimsfalk (inom ramen för Projekt pilgrimsfalk) och holkhäckande fåglar bedrevs. Vi inventerade också backsvala i bygden. Den traditionella nattsångarinventeringen genomfördes 5 juni. Växtinventeringar genomfördes på Tåkerns västra strandängar. Ett par ringmärkningsinsatser gjordes vid Glänås. I juli var stationen bemannad 25 dagar. Den standardiserade ringmärkningen vid Renstad kanal startade och fångst bedrevs under totalt 20 morgnar. Det gamla märkbordet putsades upp för bättre komfort. En

paddeltur till Renstad yttre gjordes. Stationspersonal var Kjell Antonsson, Karl-Martin Axelsson, Kim Arrio, Ingrid Bergengren, Adam Bergner, Torbjörn Blixt, Gabriella Fjellander, Lars Gezelius, Sofie Hellman, Ellen Hultman, Konny Hörberg, Athena & Lotta Johansson, Olle Jonsson, Elke & Gunnar Myrhede samt Gabriella Rinaldo och Maria Nilsson.

Augusti-september

I augusti var stationen bemannad 23 dagar och i september 19. Två simfågelräkningar och tre gås- och tranräkningar genomfördes. Ringmärkning vid Renstad kanal bedrevs 29 morgnar. Fyra ringmärkningsinsatser genomfördes på "västra vallen" och 14 vid Glänås, varav ett par var publika visningar. Föredrag om vår fältverksamhet i sjön hölls på ÖgOF:s årsmöte. Personal var Bengt Andersson, Karl-Martin Axelsson, Kim Arrio, Adam Bergner, Ingrid Bergengren, Andrea Cusatis, Christer Elderud, Lars Gezelius, Bosse Håkansson, Konny Hörberg, Ellen Hultman, Lotta & Athena Johansson, Johan, Emma och Alva Lind, Gunnar Myrhede, Gabriella Rinaldo och Maria Nilsson.

Oktober-december

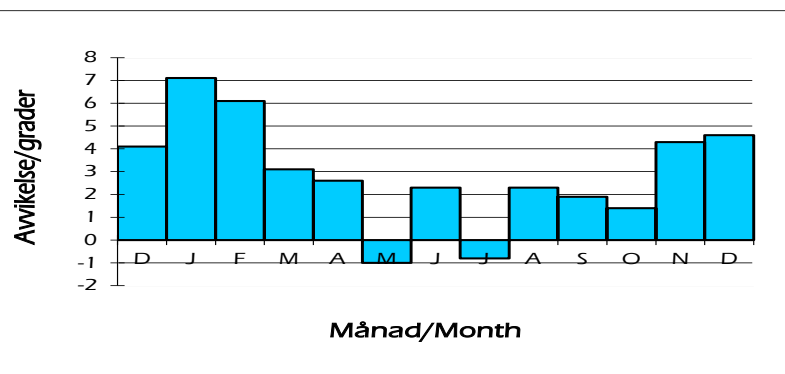
Under perioden var stationen bemannad 32 dagar. Fyra gåsräkningar och en simfågelräkning genomfördes. Ringmärkning bedrevs vid Glänås vid 22 tillfällen. Föredrag om ringmärkning hölls hos Motala Biologiska Förening. I november deltog vi för Ödeshög i det årliga kommunrallyt. Fågelmatningen vid Glänås påbörjades i slutet av året. Det var en resumé av fältstationsåret 2020. Ett varmt tack till alla som bidragit! Summan av alla insatser är mycket imponerande.

Väder (data från SMHI, stationen Härsnäs (temp) och Omberg (nederbörd))

2020 blev det varmaste året sedan 1950-talet. Vintern blev extremt mild och även nederbördsrik och sjön frös bara till kort under några enstaka dygn. Det blev en viss vårflood och strandängarna var väl översvämmade under våren. April blev relativt varm medan maj var ovanligt sval med ihållande nordvind. Juni blev generellt varm och sannolikt gynnsam för häckande fågel. Därefter följde en tämligen "normal" sommar vad gäller temperatur och nederbörd och vattennivån höll sig nära eller lite över eftersträvad nivåkurva. Hösten blev också normal men relativt blöt mot slutet. I slutet av november var sjön isbelagd i kanterna en kortare period, men avslutningen på året blev extremt mild.

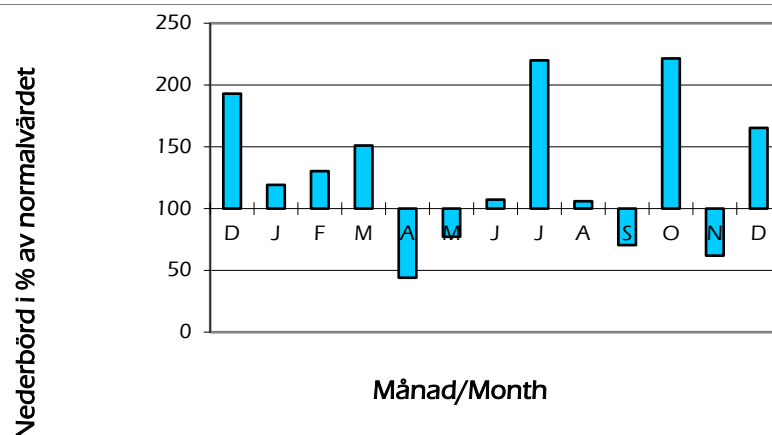
Figur 1. Temperaturavvikelse från normalvärdet under dec. 2019 - dec. 2020.

Deviation (degrees) from normal temperature from December 2019 to December 2020.

Figur 2. Nederbörden i procent av normalvärdet under dec. 2019 - dec. 2020 (Normalvärdet = 100 %).

Precipitation expressed as percentage of normal amount. December 2019 to December 2020. (Normal precipitation = 100 %).

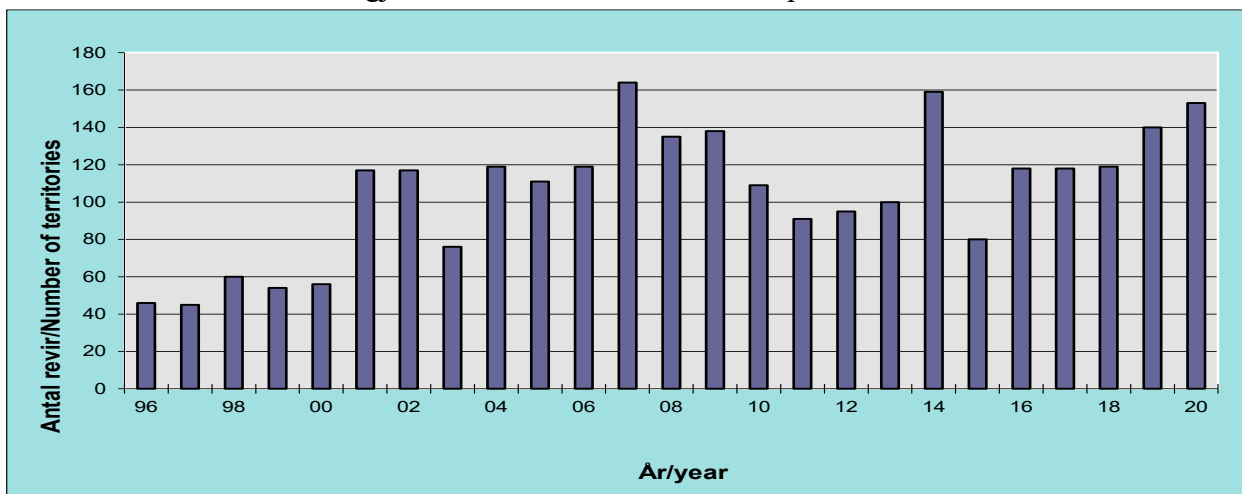

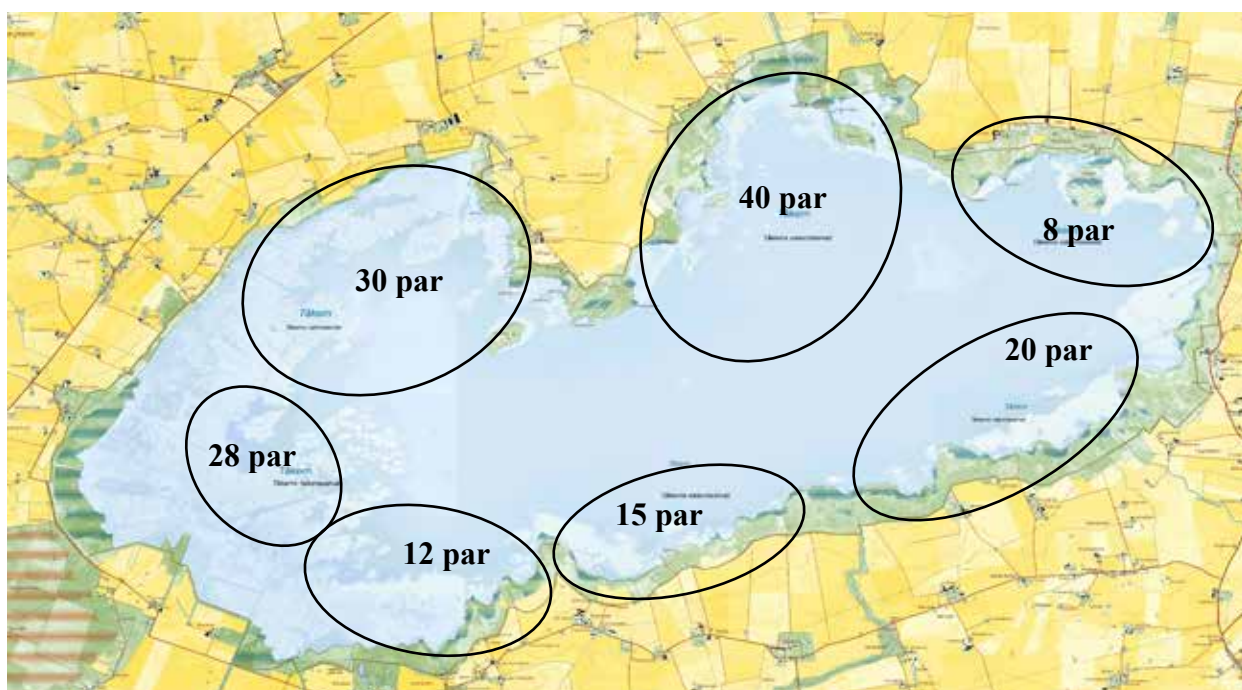
Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Lars Nilsson

Inventeringen av skäggdopping som återupptogs 1996 efter över 20 års uppehåll fortsatte för tjugofemte året. Den största insatsen har gjorts på räkning av par under juni-juli och totalantalet skäggdoppingar under sommar och höst. I vissa områden med många doppingpar har antalet bon räknats. Totalt lokaliserades 153 par (revir). Det är högre antal än senare års siffror och klart över de senaste tio årens medeltal på 113 par (2010-2019). Skäggdoppingens födoval är huvudsakligen inriktad på småfisk och de senaste årens goda tillstånd i sjöns undervattenmiljö med ett relativt klart vatten har sannolikt också varit gynnsamt för skäggdoppingen. 2015 var ett år med genomgående grumligt vatten och lite undervattensvegetation och det var också ett dåligt år för denna art. Vid simfågelräkningarna under hösten noterades skäggdoppingen med relativt höga antal, med toppnoteringen 960 individer 17 oktober. Årets första dopping sågs redan 25 januari, från Hovtornet. Sista observationen för året gjordes 24 december då 25 exemplar noterades vid Glänås.

Figur 3. Antalet häckande par av skäggdopping i Tåkern 1996-2020. *Number of pairs of Crested Grebe 1996-2020.*

Figur 4. Skäggdoppingrevir, totalt 153 par. *Territories of Great Crested Grebe, in total 153 pairs.*

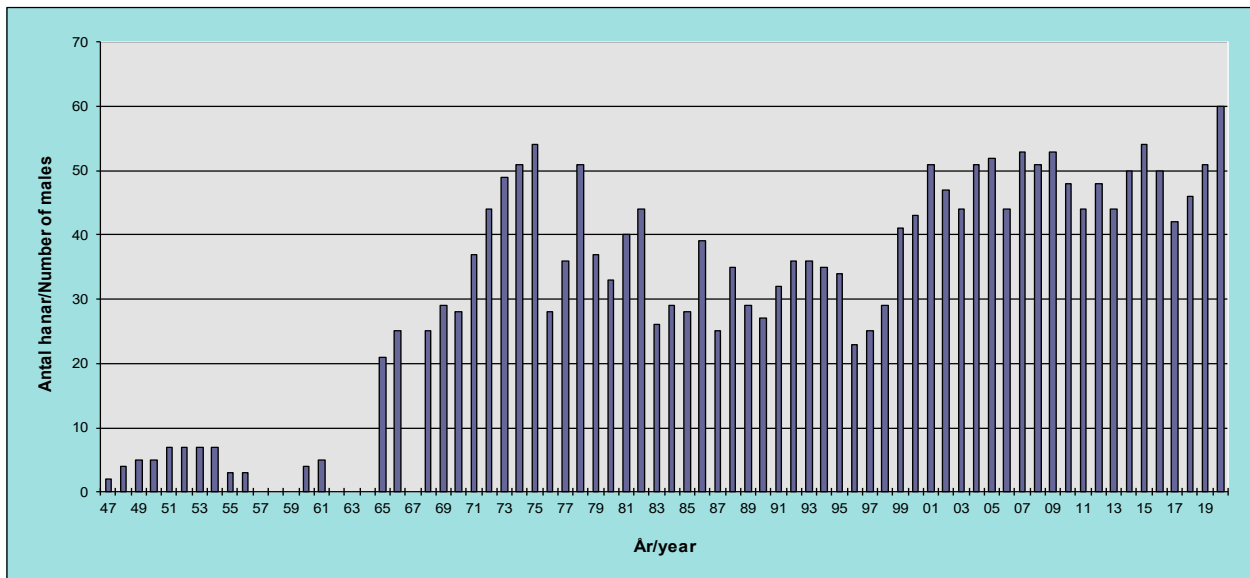

Rördrom *Botaurus stellaris* (NT)

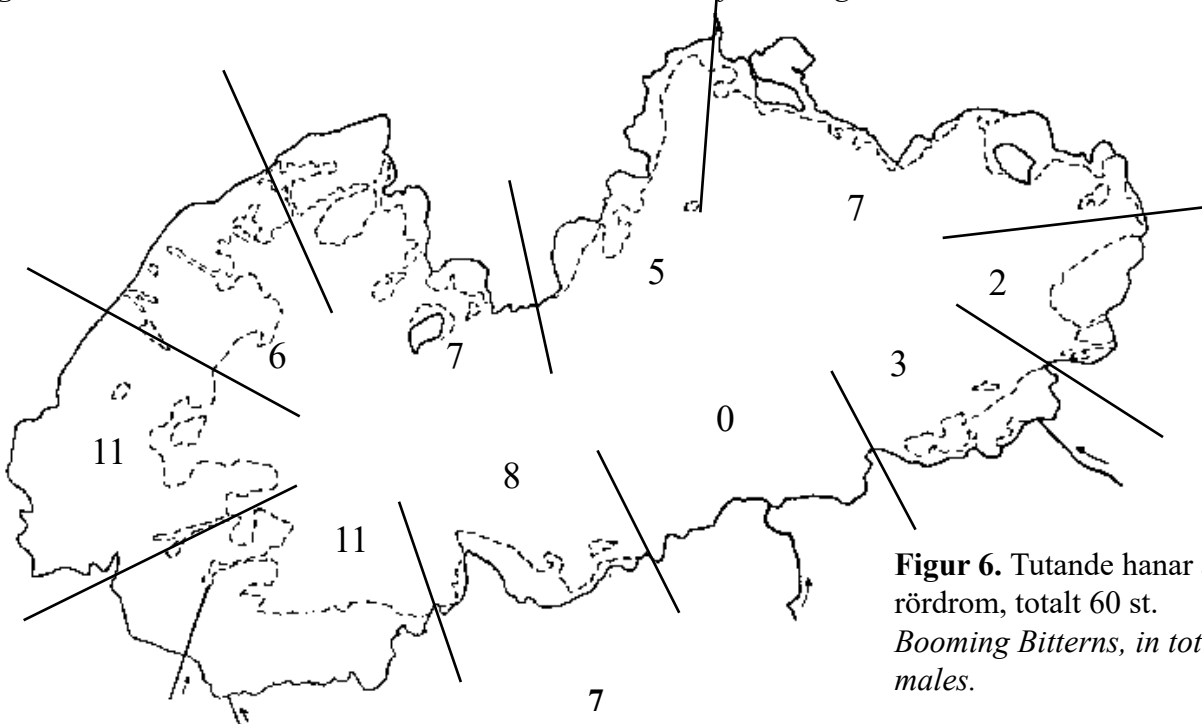
Lars Gezelius

Den första rördrommen hördes 14 februari. Inventeringen har pågått från april fram till midsommar. Avlyssning har skett från stränderna och vid paddelturer i kanaler och vid vassens ytterkant, parallellt med räkning av övriga vassararter såsom brun kärrhök och trastsångare. Vassbesök är ett måste för att lokalisera reviren, då avståndsbedömningen är mycket svår att göra. Rördrommen är ju fågelsjöns doldis och ses enstaka gånger vid spelflykten under tidig vår. Större är chansen i början av juni, då honorna flyger fram och åter mellan boet och fiskeplatserna.

Reviren ligger som tidigare tätast i de västra vassarna och med glesare täthet i sjöns östra del. Hela 60 tutande hanar registrerades, vilket är ett klart rekord för Tåkern. Populationen är tämligen stabil med 48 som medeltal för åren 2009-18. Årets sista observation gjordes 18 oktober. Enligt Fåglarna i Sverige - antal och förekomst (SOF 2012) finns ca 780 par i Sverige, d.v.s. Tåkern hyser cirka sex procent av det svenska beståndet.

Figur 5. Antalet tutande rördrommar 1947-2020. *Number of booming Bitterns 1947-2020.*

Figur 6. Tutande hanar av rördrom, totalt 60 st. *Booming Bitterns, in total 60 males.*

Knölsvan *Cygnus olor*

Lars Nilsson

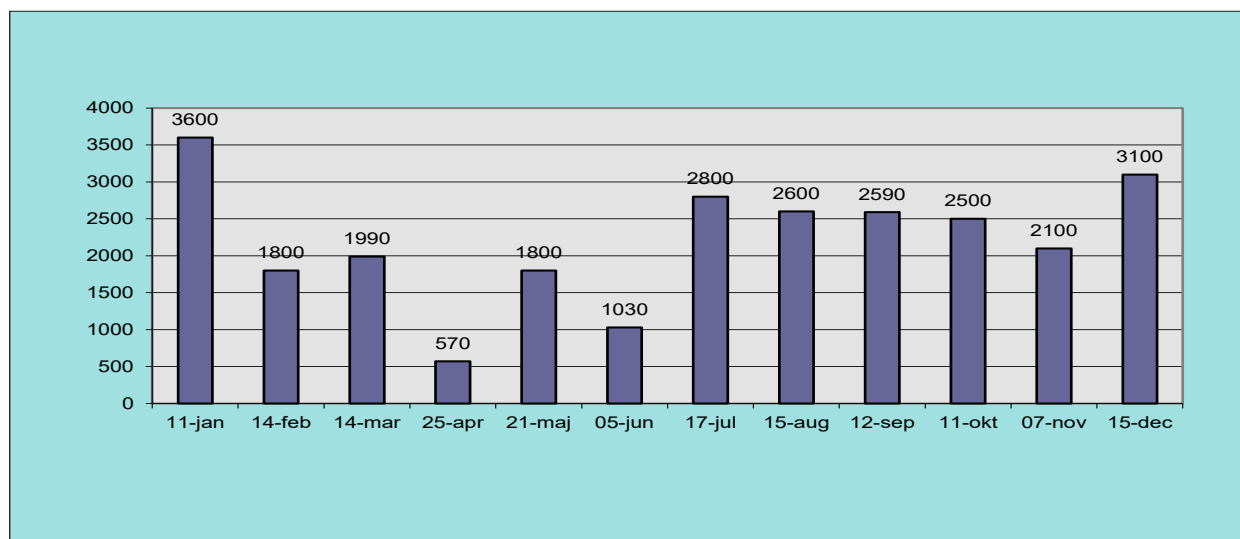
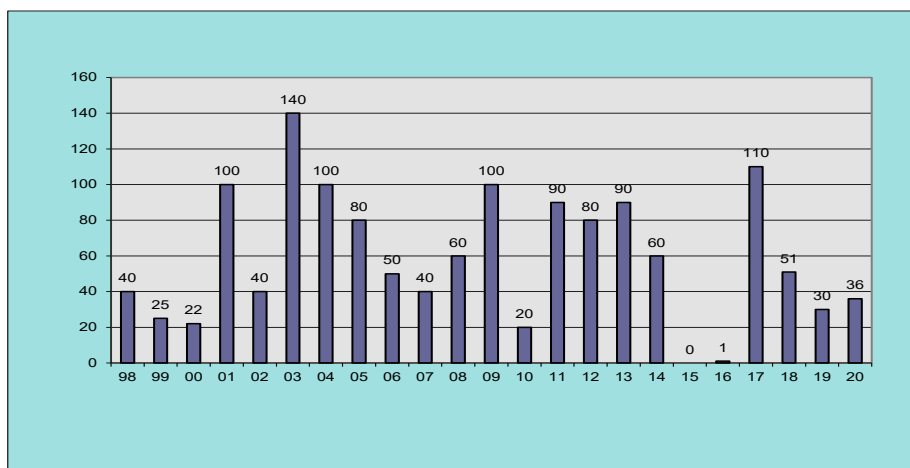

1998 började vi att räkna knölsvanar i Tåkern mer systematiskt. Förutom noteringar om bl.a. häckande svanar som gjorts i samband med annat inventeringsarbete har räkningar av ungpullar skett från strategiska platser runt sjön, framförallt från Glänåstornet. Här ser man i juni-juli en stor del av kullarna som har kläckts i sjön under året. Från höstens simfågelräkningar finns också data men här är naturligtvis antalet översomrare och inflyttare stort. Även om simfågelräkningarna inte visar hur många häckningar som genomförts i sjön under året ger de ändå en bra bild av Tåkerns förutsättningar att attrahera knölsvanar.

En mycket mild vinter gjorde att sjön aldrig blev isbelagd. Det innebar att årets högsta notering, 3600 ex, noterades redan i januari! Antalet var lågt under april för att sedan öka under sensvåren, ett normalt mönster. Sensommar- och höstsiffrorna blev dock lägre än de senaste åren. Högsta antalet vid simfågelräkningarna blev 2600 den 15 augusti. Årets näst högsta notering, gjordes i den mycket milda december med 3100 ex. ATH i Tåkern är 5000.

Antalet ungpullar blev relativt lågt, 36 st. noterades 28 juni till 4 juli från Glänåstornet, Hovtor-net och Sjötuna. I början av juni noterades som mest fyra kullar i Källstadviken - Svålinge. Bara enstaka kullar i övrigt. Medelantalet för perioden 2010-2019 är 53 ungpullar.

Figur 7. Max antal knölsvansfamiljer under sommaren i Tåkern 1998-2020. *Maximum number of Mute Swan families during summer 1998-2020.*

Figur 8. Antal knölsvanar i Tåkern 2020 räknade i huvudsak från Glänås fågeltorn (från och med september, inklusive årsungar). *Number of Mute Swans in Lake Tåkern in 2020 counted mainly from Glänås bird tower. From September juveniles are included.*

Gåsräkningar / Goose-counts

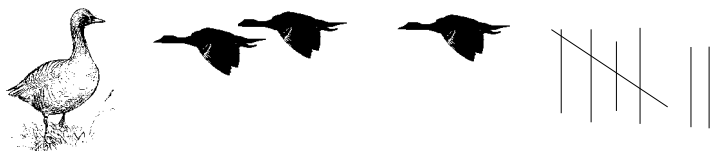
Lars Gezelius

Under vårsäsongen sågs **sädgäss** redan från årets första dag och i tresiffriga antal från 27.1. Vårmax blev lite blygsamma 1480 ex. 4.4. 100 **tundrasädgäss** sågs vid Svälänge 19.4. Vårens sista noteringar av sädgäss gjordes 22.4. Även **grågässen** sågs från dag 1 och sedan årets alla dagar. Högsta vårnotering blev 1045 ex. 4.4 och 12.5 noterades 2500 ex., sannolikt ickehäckare. **Bläsgås** rastade relativt frekvent under hela våren med som mest 620 ex. på Hångerlandet 29.3 och 150 ex. vid Källstadviken 2.5 medan **spetsbergsgås** endast noterades med enstaka fåglar. 160 **vitkindade gäss** sträckte förbi Glänås 15.5 och 24.4 rastade 20 ex. vid Svälänge. Två **snögäss** sågs vid Renstad Yttre 21.5.

Hösten bjöd på relativt mediokra toppnoteringar över lag. **Sädgåsens** max på 6630 är riktigt blygsamt och bland de lägsta noteringarna under 2000-talet. 4500 ex rastade så sent som 19.12. 15 fåglar bestämdes till rasen **tundrasädgås** vid Glänås 25.10. **Grågässen** toppade i mitten av september med 16720, vilket är lägre än de senaste fyra årens högstanoteringar på dryga 19000. **Vitkindade gäss** rastade mest under senhösten och toppade med en notering på 1200 ex. vid Kälkestad 15.11. **Kanadagåsen** rastar numer i beskedliga antal vid sjön. Maxnotering vid hösträkningarna blev 830 ex., men i december rastade upp till 3100 ex. vid Ramstad 19.12. **Bläs-** och **spetsbergsgäss** rastade liksom tidigare år i sparsamma antal. Maxantal för **bläsgås** blev 85 ex. vid Säby 11.10 och 57 ex. vid Gottorp 5.11. För **spetsbergsgås** blev toppen 22 ex. 31.10. En **fjällgås** rastade vid Hov 26.9 - 10.10 och en **prutgås** noterades vid Ramstadbron 17.10.

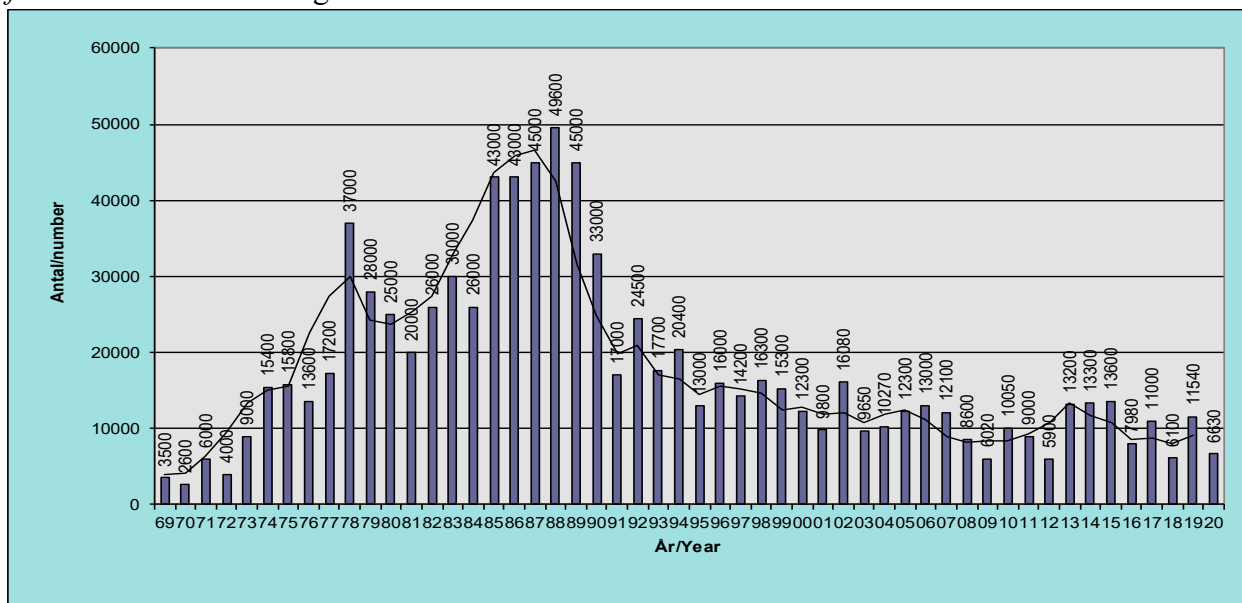
Tabell 1. Antalet individer av olika gåsararter vid höstens räkningar. *Number of Geese counted*

	15/8	30/8	12/9	3/10	17/10	31/10	14/11
Sädgås <i>Anser fabalis</i>	-	180	74	1520	6300	6500	6630
Grågås <i>Anser anser</i>	10160	15100	16720	12770	880	890	
Bläsgås <i>Anser albifrons</i>	-	-	-	30	-	8	30
Spetsbergsgås <i>Anser brachyrhynchus</i>	-	-	-	-	-	22	5
Kanadagås <i>Branta canadensis</i>	360	100	250	71	130	280	830
Vitkindad gås <i>Branta leucopsis</i>	-	-	-	80	200	500	1200

Sädgås *Anser fabalis*

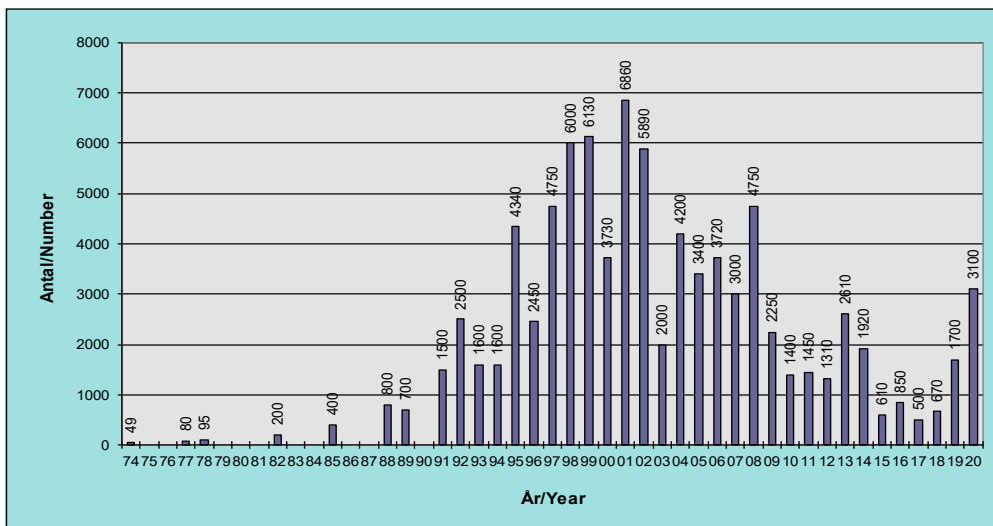
Höstmaximum infaller allt senare på säsongen. Årets topp kom så sent som 14 november då 6630 ex. räknades. Det är det lägsta sedan 2015 och bland de lägre maxnoteringarna sedan 1980-talet. De flesta gässen flög liksom tidigare ut i sektorn Säby-Furåsa, samt vid Holmen-Renstad (särskilt under senare delen av hösten). Antalet sädgäss i Sverige i oktober 2015-19 har varit 69000-80000 ex. Arten ökade som höstrastare i Sverige fram till 2007. Därefter minskade populationen för att återigen öka under de senaste åren. Sentida tyder observationer på att rasen tundrasädgås *Anser fabalis rossicus* är vanligare än man trott.

Figur 9. Max antal sädgäss vid Tåkern höstarna 1970-2020. Linjen anger rullande treårsmedel. *Maximum number of Bean Geese at Tåkern during the autumns 1970-2020. The line shows running three-year means.*

Kanadagås *Branta canadensis*

Antalet höstrastande kanadagäss ökade i slutet av 1990-talet men efter 2001 finns en klart nedåtgående trend vad gäller höstmaximum. Variationerna under hösten är dock relativt stora och beror bl.a. på att de utnyttjar Vättern som alternativ sovplats. Årets max., på 3100 ex., inräknades utanför de ordinarie räkningarna vid Ramstad 19 december. Antalet häckande kanadagäss är fortsatt lågt i Tåkern. I maj-juni sågs inte någon kull i vassarna eller på strandängarna. Inga kullar har noterats de senaste fyra åren. I hela Sverige ökade antalet höstrastare fram till 2007, varefter en minskning har skett.

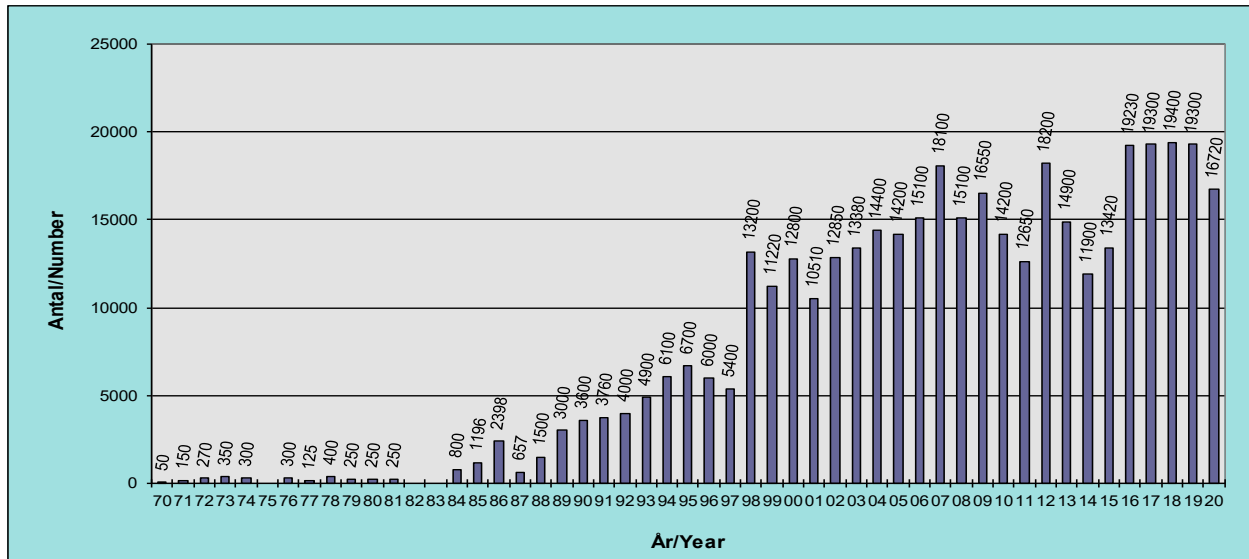

Figur 10. Max antal kanadagäss vid Tåkern höstarna 1974-2020. *Maximum number of Canada Geese at Tåkern during the autumns 1974-2020.*

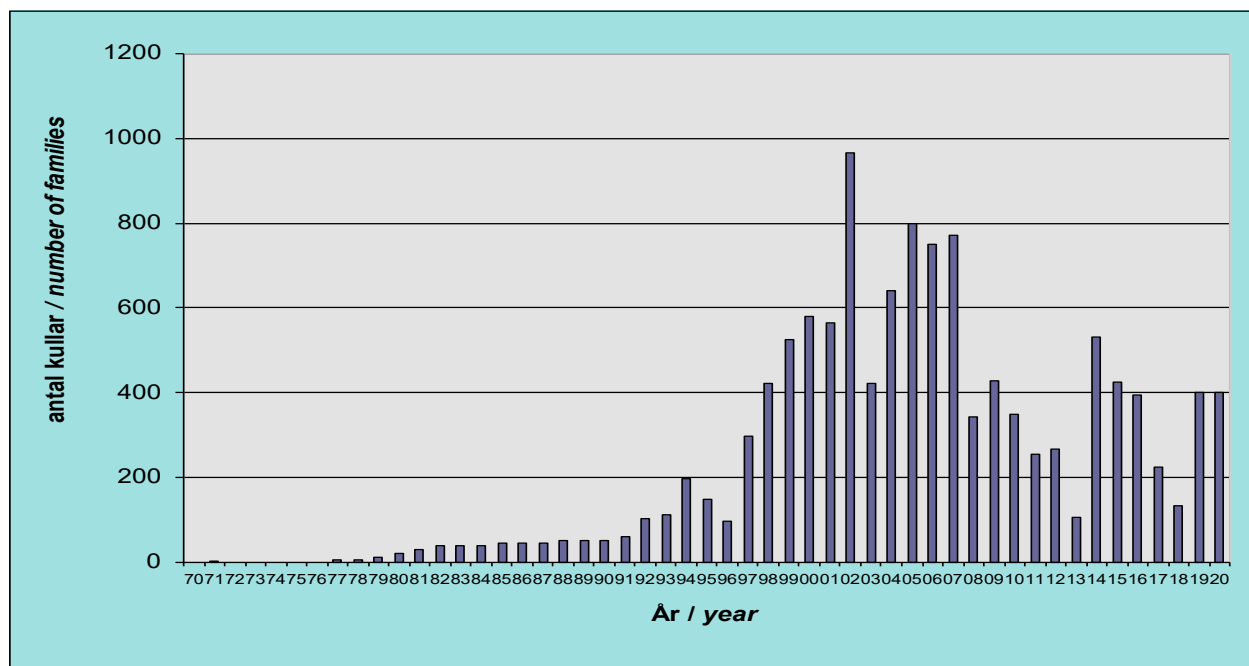
Grågås *Anser anser*

Maxantalet grågäss under hösten, 16720 ex. i mitten av september, är lägre än de föregående fyra årens nivåer på dryga 19000 ex. Totalsumman har vid de riksomfattande septemberinventeringarna i Sverige ökat kraftigt från 20000 ex. 1984 till omkring 227000 ex. 2010. Därefter följde en liten nedgång kring 2013-14, för att nå en nya toppar de senaste åren. I september 2019 summerades till drygt 233000 ex.

Figur 11. Maxantal grågäss under höstarna 1970-2020. *Maximum number of Greylag Geese during the autumns 1970-2020.*

Årets inventering av grågåsfamiljer var heltäckande och noteringar skedde 18 april - 10 maj på strandängarna. Årets häckning var relativt tidig och häckningen gick generellt bra. De första ungarna sågs redan 14 april. Årets inventering slutade på 402 kullar, vilket är över medeltalet för den närmast föregående 10-årsperioden som är 308 kullar. Flest kullar sågs på Åsby-Yxstad resp. Svanshals äng, där nästan hälften av årets antal noterades. Antalet sedda kullar är naturligtvis inte samma sak som antalet häckande par som är högre.

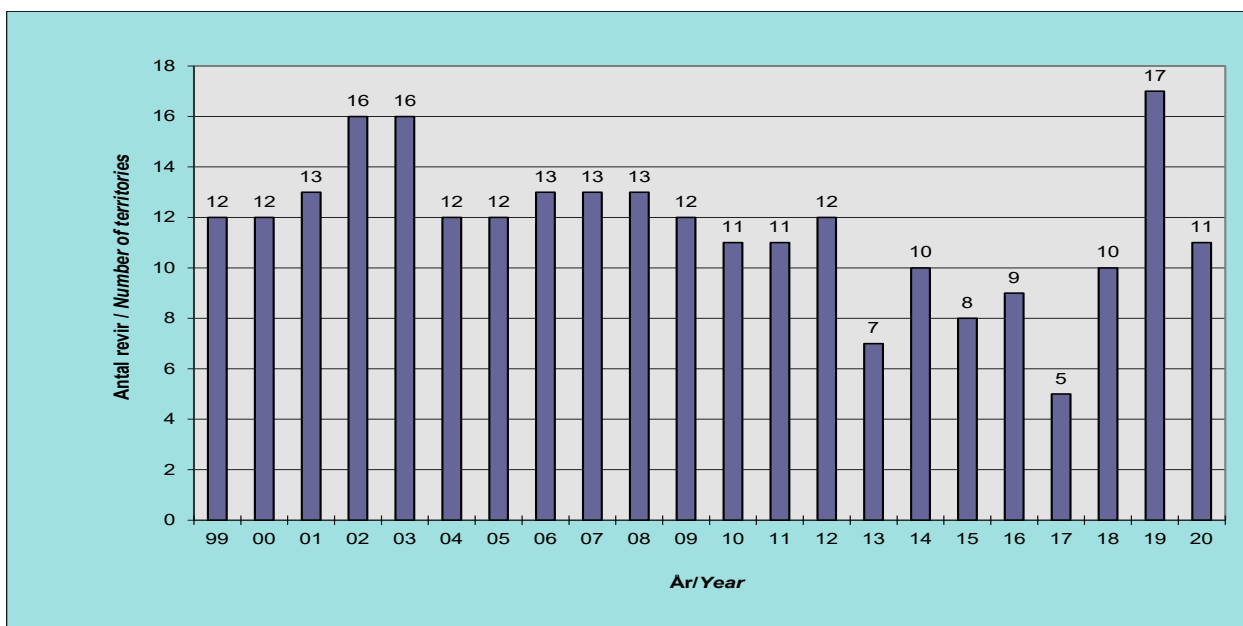
Figur 12. Antal grågåskullar 1970-2020. *Number of Greylag Geese families 1970-2020.*

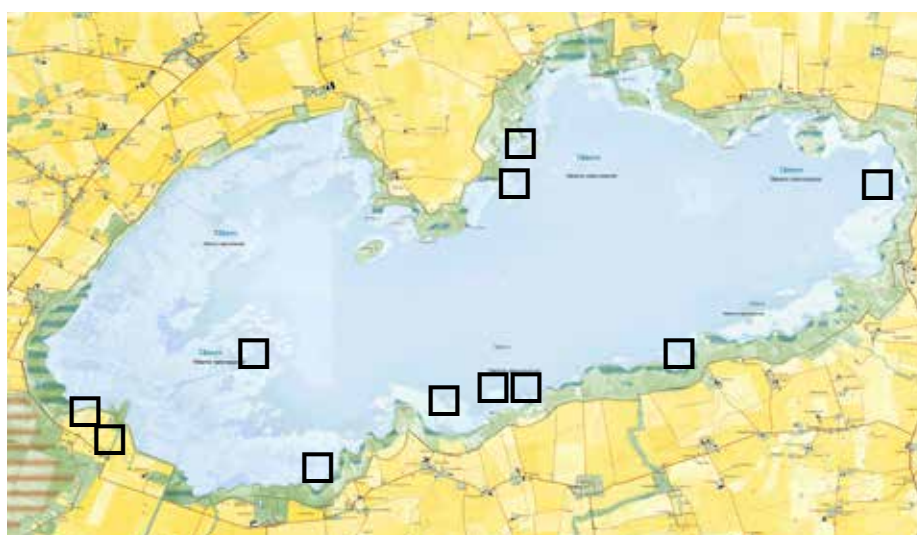
Årta *Anas querquedula* (EN)

Lars Nilsson

I 2020 års rödlista från Artdatabanken, SLU, har årtan uppgraderats till starkt hotad (EN). Årtan har minskat under lång tid och allt snabbare på senare år. Antalet reproduktiva individer i Sverige skattas av SLU till 600 (150-450). Årtan har räknats runt Tåkern enligt samma principer som gällt för skedand. Uppträdandet följer också samma mönster, lättobserverad i blå bården under våren och färre observationer fram mot sommaren. Under 2020 räknades till 11 revir vid sjön. Det innebär att efter fjolårets höga notering på 17 revir är vi nere på nivåer som varit normala under senare år. I slutet av 1970-talet uppskattades det häckande beståndet till 15-20 par. Under andra halvan av 80-talet ökade antalet par med en topp 1990 på 40-45 par. Under slutet av 90-talet har antalet sedan minskat. Medeltalet för de senaste tjugotvå åren är 12 par. Första observationen för året gjordes den 14 april, då en fågel traditionsenligt sågs vid Glänås. Största antal samtidigt under våren var sex ex, tre par, som sågs vid Holmenmaden i början av maj. Vid höstens simfågelräkningar observerades inga årtor, årets sista notering är från Renstad Yttre där en honfärgad fågel sågs 11 juli.

Figur 13. Antalet par av årta i Tåkern 1999-2020. *Number of breeding pairs of Garganey in Tåkern 1999-2020.*

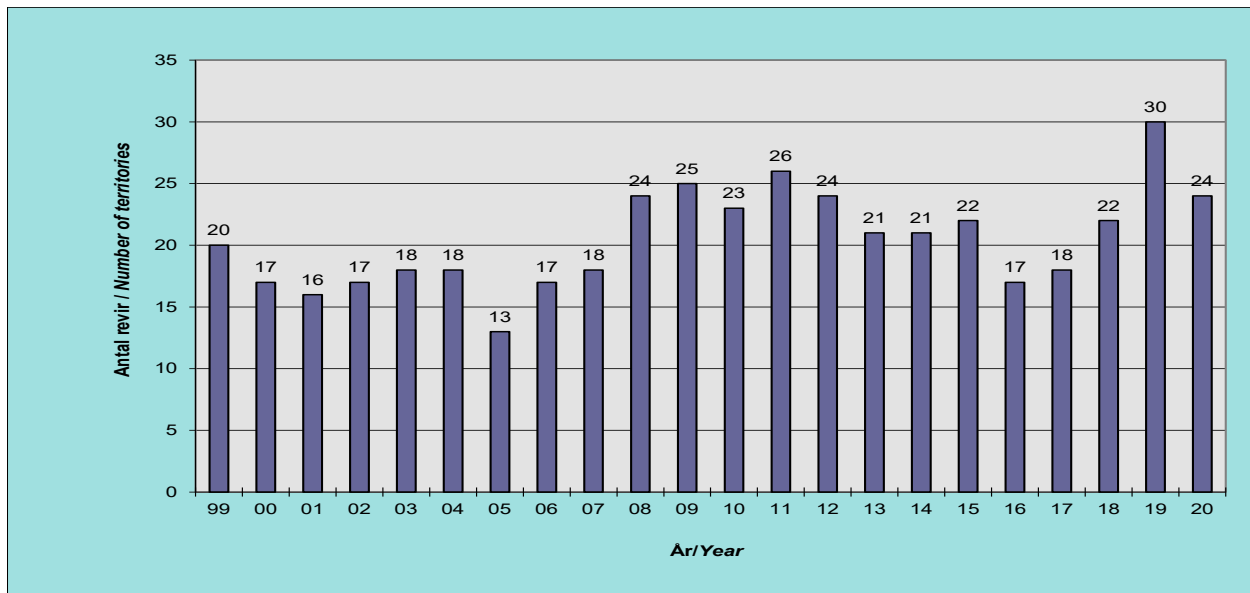
Figur 14. Par/revir av årta *Anas querquedula*, 11 st. *Number of pairs of Garganey, 11.*

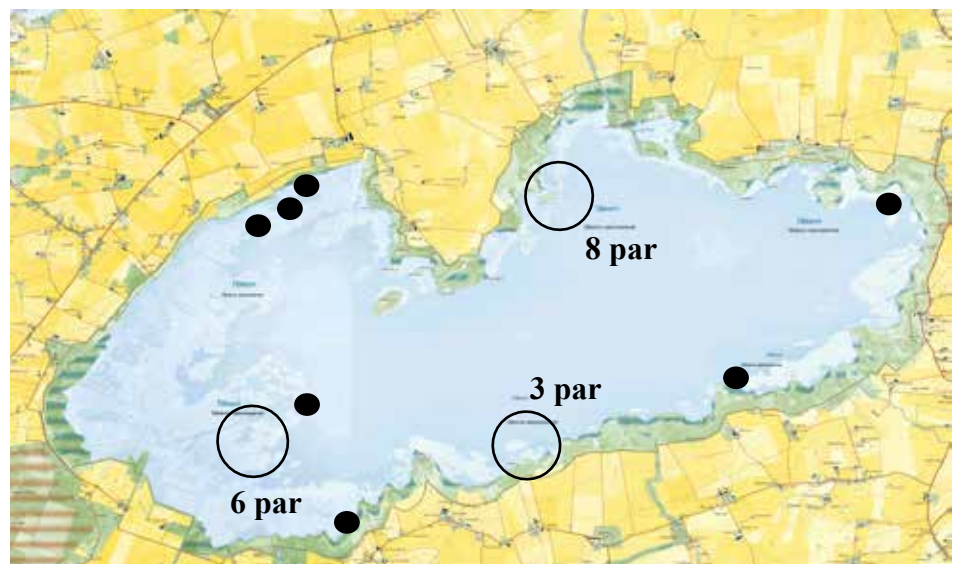
Skedand *Anas clypeata* (NT)

Lars Nilsson

Under årens lopp har försök gjorts att uppskatta hur många skedänder som häckar i Tåkern. Detta är ingen lätt uppgift. Fåglarna, och då speciellt hanarna, uppehåller sig i april och fram till juni företrädesvis i den s.k. blå bården, det öppna vattnet mellan vass och strandäng. De är då lätta att räkna. De är också rörliga och flyger gärna mellan olika lokaler runt sjön. Uppskattningen av antalet häckande par bygger framförallt på ett stort antal besök vid de olika strandängarna. Antalet hanar och honor har räknats. Under 2020 beräknas 24 par av skedand ha funnits vid sjön under häckningstid. Medeltalet för de senaste tjugotvå åren är 21 par. Första observationen gjordes den 26 mars, då ett par observerades vid Glänås. I juli sågs ett ökande antal skedänder, bl a 78 ex vid Holmenmaden den 31:a. Troligen rörde det sig då huvudsakligen om icke häckande individer. Högsta antal vid ordinarie simfågelräkning under hösten blev 91 ex den 15 augusti. Årets sista observation gjordes vid Glänås den 18 november då två individer sågs.

Figur 15. Antalet par av skedand Tåkern 1999-2020. *Number of breeding pairs of Shoveler in Tåkern 1999-2020.*

Figur 16. Par/revir av skedand *Anas clypeata*, 24 st. *Number of pairs of Shoveler, 24.*

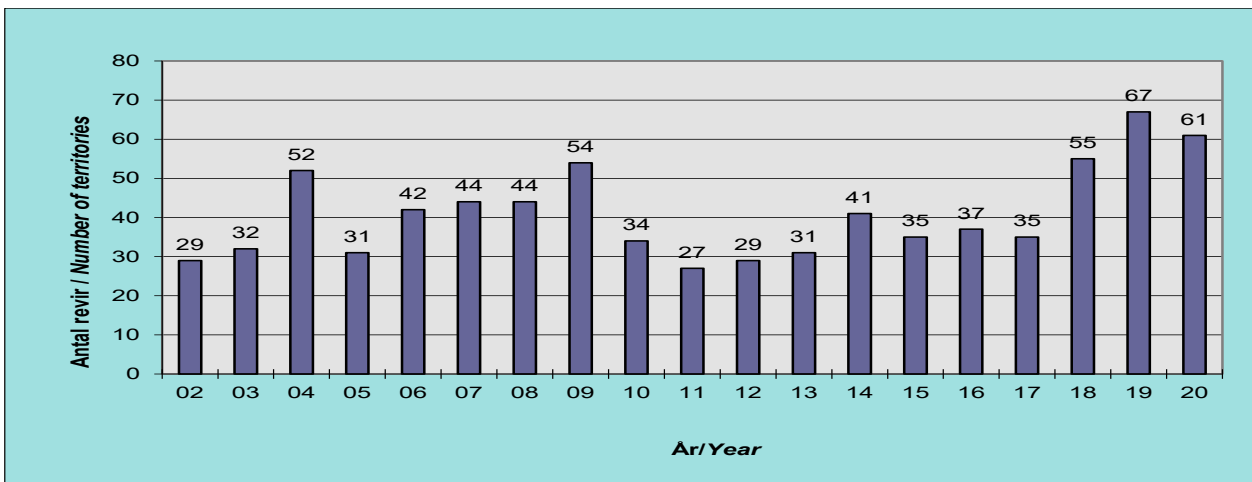
Snatterand *Anas strepera*

Lars Nilsson

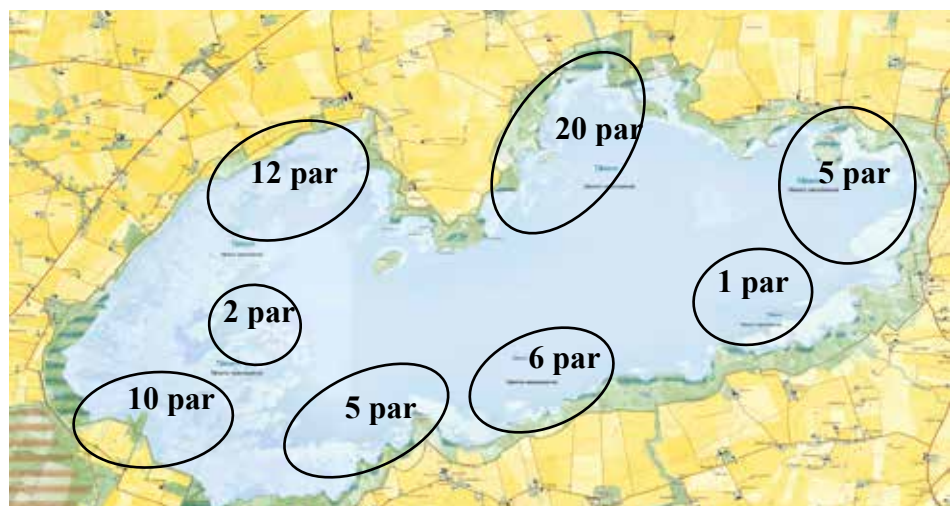

Här görs återigen ett försök att beräkna hur många snatteränder som finns i Tåkern. Uppgiften är inte lätt eftersom snatteranden under häckningstiden är ganska mobil och också kan vara diskret i sitt uppträdande. Till hjälp har jag tagit framförallt Fältstationens dagbok. Här finns registrerat ett antal observationer dels från olika strandängar med blå bård och dels från paddlingsturer från olika delar av sjön. Komplettering görs också med obsar från de olika fågeltornen. Liksom för övriga redovisningsarter ger Artportalen värdefull extra information (226 poster).

Med utgångspunkt från dagboken bedöms Tåkernpopulationen under 2020 till 61 par, en liten nedgång från fjolårets rekordsiffra. Medeltal för de senaste nitton åren är 41 par. Det måste poängteras att siffran är ganska osäker eftersom snatteranden, som tidigare påpekats, är både mobil och diskret i sitt uppträdande. Dessutom anländer allt större mängder fåglar under senvår/försommar för att rugga i sjön och blir svåra att skilja från det häckande beståndet. Årets första observation av snatterand gjordes redan den 14 februari då fyra par sågs vid Glänås. I juni samlas snatteränder i större flockar som ökar i storlek fram till slutet av augusti. Under höstens simfågelräkningar noterades också höga antal (15 augusti: 1920 ex, 12 september: 430 ex, 17 oktober 1100 ex). Årets sista observation gjordes 31 december; då 64 ex sågs från Hovtornet.

Figur 17. Antalet par av snatterand i Tåkern 1999-2020. *Number of breeding pairs of Gadwall in Tåkern 1999-2019.*

Figur 18. Par/revir av snatterand *Anas strepera*, 61 st. *Number of pairs of Gadwall, 61.*

Simfågelräkningar / *Counts of Waterfowl*

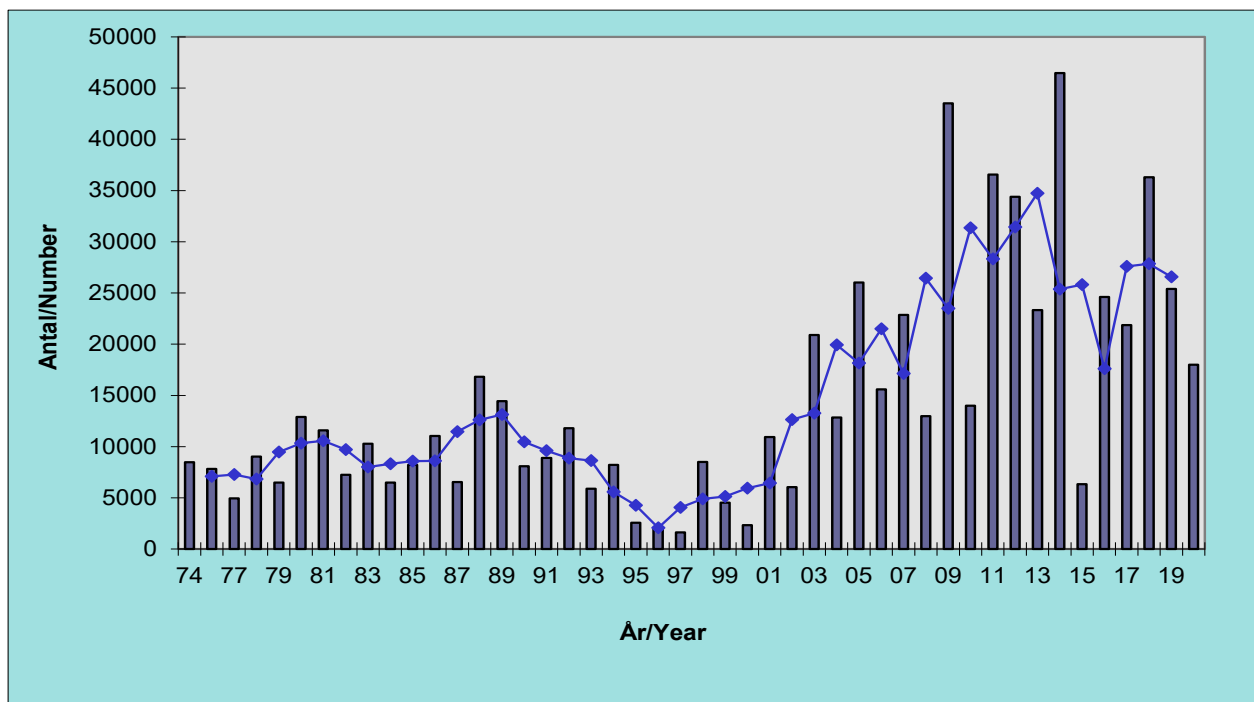

Lars Gezelius

Under hösten genomfördes tre simfågelräkningar. Räkningen i september ingår i de alleuropeiska räkningarna av simfåglar som är en del av Wetlands Internationals program. Väderbetingelserna var bra vid augusti- och oktoberräkningen men vid räkningen i september var det frisk vind och sämre sikt. Räkningsplatserna var bemannade som tidigare år, d.v.s. Svanshals udde, Glänås, Sjötuna, Hov, Säbyviken, Svälunge och Källstadviken.

Antalet rastande simfåglar har återhämtat sig från bottennoteringen 2015. De låga antalen 2015 förklaras bl.a. av att en stor del av sjöns bottenyta saknade undervattensvegetation. Under 2016 skedde en viss återkomst av axslinga *Myriophyllum spicatum* och kransalgen rödsträfsse *Chara tomentosa*. Återkomsten gynnades troligen av den torra, soliga och vindmässigt tämligen lugna våren och sommaren. Utbredningen av undervattensvegetation var fortsatt tämligen god under 2020.

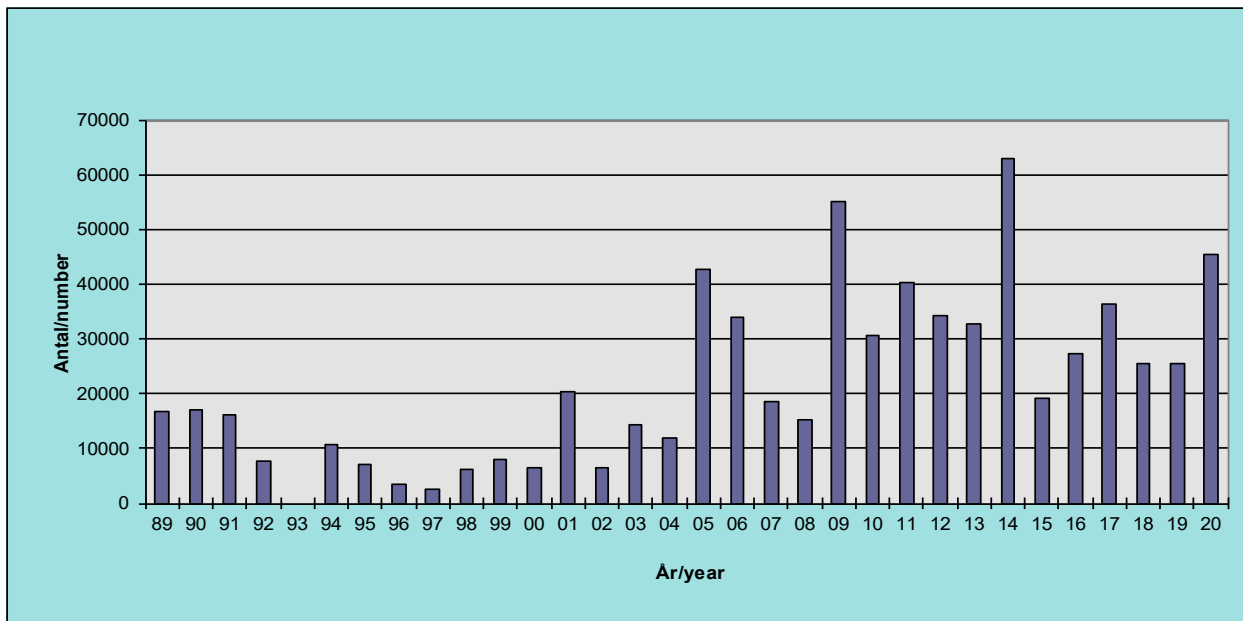
Antalet rastande simfåglar låg denna höst lite över genomsnittet för den senaste 10-års perioden om vi bortser från septemberräkningen som stördes en del av vind och delvis dålig sikt. Den månads siffror får delvis tas med en nypa salt, särskilt summorna för sothöna och snatterand. Det var annars generellt höga summor för skäggdopping, snatterand och sothöna och för den först- och sistnämnda blev det rekord för oktober. Ägretthägers frammarsch i länet syns nu också i dessa siffror. Antalet brunänder var högt till en början, men sjönk under hösten. De två bottenfaunaätarna vigg och knipa låg tämligen långt under medeltalen, medan fiskätarna storskarv och skäggdopping låg nära eller över medeltalen. Utanför räkningarna kan nämnas att mer än 529 salskrakar noterades 8.11. 600 brunänder 22.12 är en ovanligt hög notering så sent, liksom 800 vigg och 900 knipor samma dag. Många sothöns stannade också kvar länge i sjön, t.ex. 5000 ex. 14.11 och 2500 ex. 24.12 vid Glänås.

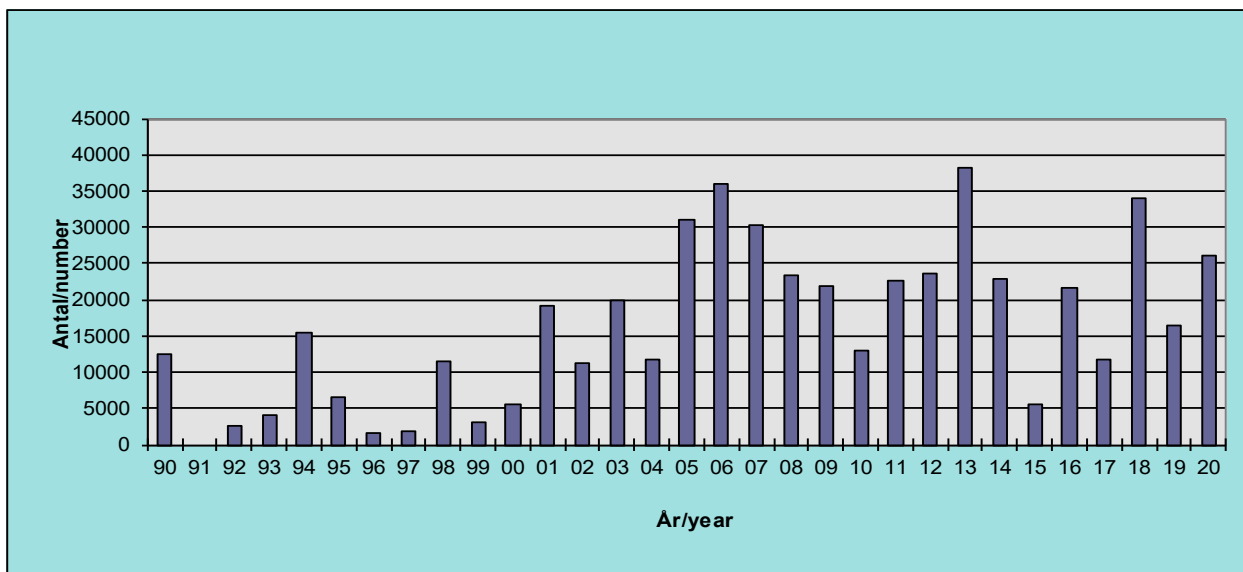
Figur 19. Totalt antal inräknade simfåglar, exklusive sothöns, i Tåkern under septemberräkningen 1974-2020. Linjen anger rullande treårsmedelvärde. *Total number of waterfowl, exclusive of Coots, in Tåkern in the mid-september counts 1974-2020. The line shows running three-year mean.*

Augusti

Oktober

Figur 20. Totalt antal inräknade simfåglar vid augustiräkningarna (omkring 15 augusti) och oktoberräkningarna (omkring 15 oktober). Ingen räkning genomfördes i augusti 1993 eller i oktober 1991. *Total number of waterfowl counted in Lake Tåkern in August and October.*

Våren och sommaren

Ingen regelrätt räkning genomfördes under våren men generellt noterades beskedliga antal av vårastare. I april noterades drygt 500 vigg. 2000 sothöns räknades 21.4 och 350 knipor rastade 29.2. 300 storskrakar räknades vid Glänås 30.1. I början av juni sågs ca 250 hanar av brunand i Tåkern, t.ex. 70 ex. Holmenmaden 8.6, 150 i Svälningeviken 9.6 och 28 vid Glänås 13.6. Troligen rör det sig om drygt 300 hanar i juni. Det är rimligt att tro att minst 200 par häckar i Tåkern.

Tabell 2. Antal simfåglar vid höstens räkningar. Inom parentes anges medelantalet för de senaste tio årens räkningar. * anges vid månadsrekord för Tåkern.

*Number of Waterfowl during the autumn counts. Within brackets the mean for the latest ten years' counts is given. * marks new monthly record for Tåkern.*

	15/8 (10-19)	12/9 (10-19)	17/10 (10-19)
Skäggdopping <i>Podiceps cristatus</i>	483 (224)	210 (350)	960* (491)
Gråhakedopping <i>Podiceps grisegena</i>	0 (0)	0 (0)	0 (1)
Smådopping <i>Tachybaptus ruficollis</i>	4 (0)	2 (0)	1 (1)
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i>	143 (210)	69 (408)	104 (114)
Häger <i>Ardea cinerea</i>	21 (19)	13 (20)	12 (14)
Ägretthäger <i>Ardea alba</i>	7 (1)	17* (1)	11 (0)
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	2600 (2688)	2590 (2683)	2300 (2583)
Sångsvan <i>Cygnus cygnus</i>	0 (2)	22* (1)	44 (13)
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	0 (0)	0 (1)	0 (0)
Bläsand <i>Anas penelope</i>	1920 (2341)	5140 (5428)	6700 (5802)
Snatterand <i>Anas strepera</i>	1860 (1321)	430 (1745)	1100 (528)
Kricka <i>Anas crecca</i>	780 (576)	340 (573)	108 (212)
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	380 (1062)	550 (812)	270 (727)
Stjärtand <i>Anas acuta</i>	13 (12)	158 (69)	31 (31)
Årta <i>Anas querquedula</i>	0 (1)	0 (0)	0 (0)
Skedand <i>Anas clypeata</i>	91 (30)	30 (20)	10 (20)
Brunand <i>Aythya ferina</i>	15430 (12267)	8060 (12444)	1700 (3187)
Vigg <i>Aythya fuligula</i>	780 (1984)	235 (1844)	1200 (2709)
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	131 (314)	100 (218)	400 (1874)
Rödhuvas dykand <i>Netta rufina</i>	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Bergand <i>Aythya marila</i>	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Sjörre <i>Melanitta nigra</i>	0 (0)	0 (3)	0 (0)
Salskrake <i>Mergellus albellus</i>	0 (1)	5 (18)	36 (37)
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	0 (0)	0 (0)	2 (2)
Storskrake <i>Mergus merganser</i>	4 (0)	18 (18)	400 (195)
Sothöna <i>Fulica atra</i>	20840 (11194)	3760 (12186)	10800* (2236)
Rörhöna <i>Gallinula chloropus</i>	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Summa:	45500 (33471)	21749 (39111)	26189 (20959)
% av medelvärdet	136 %	56 %	125 %

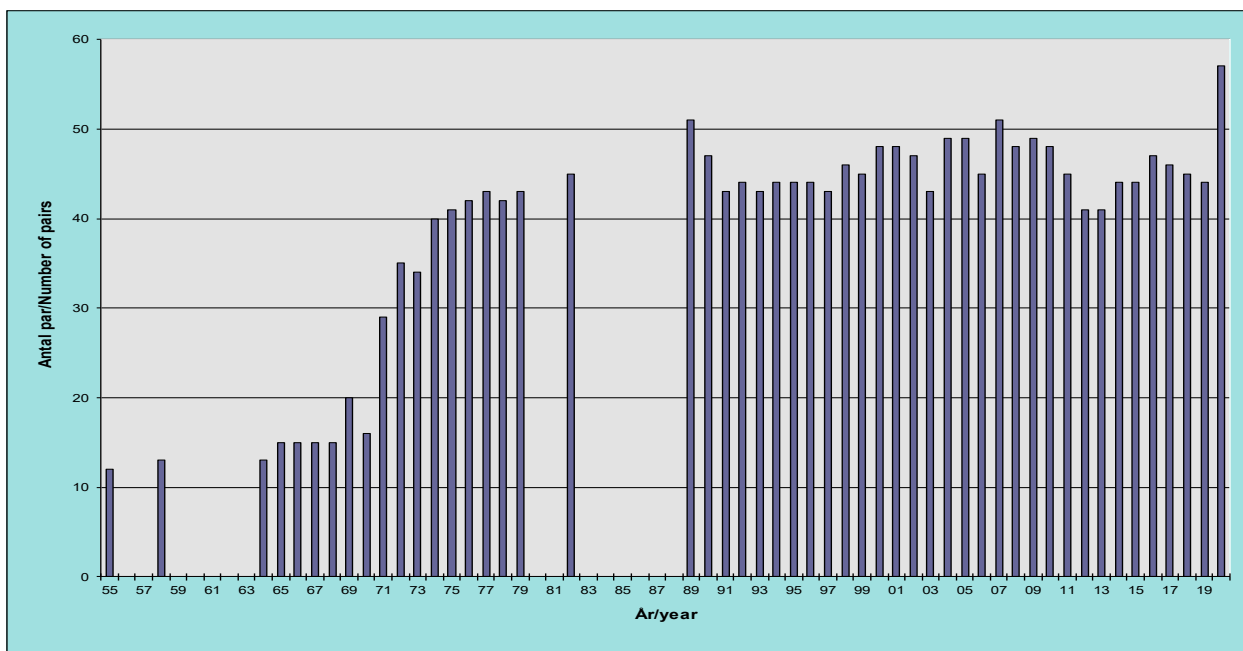
Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Lars Gezelius

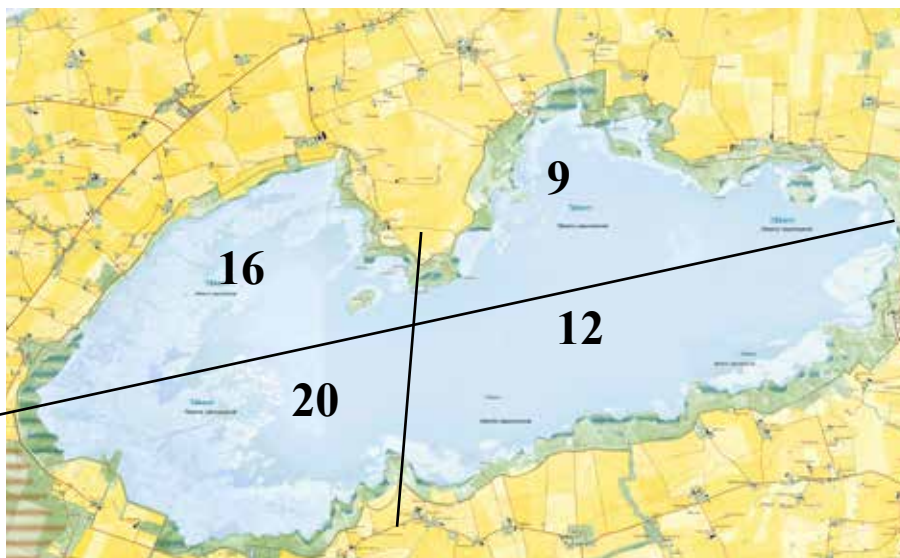

Den första brunhöken sågs 14 mars. Inventeringen pågick fram till midsommar och var som mest intensiv i april, då bobyggnaden pågår. Både honan och hanen bygger med mindre kvistar, vass och starr och fodrar boet med gräs.

Fördelningen av antalet par i sjöns sektorer blev SW 20 par, NW 16 par, SE 12 par och NE 9 par. Totalt häckade 57 par och det innebär en klar rekordsumma för Tåkern. En del av förklaringen kan ligga i att ovanligt mycket tid lades på spaning efter bobyggande fåglar i april. Enligt Fåglarna i Sverige - antal och förekomst (SOF 2012) häckar ca 1500 par i Sverige, d.v.s. Tåkern hyser ca tre procent av det svenska beståndet. Inga ungar har ringmärkts och inga återfynd har rapporterats. Årets sista observation gjordes 9 oktober.

Figur 21 Antalet par av brun kärrhök i Tåkern 1955-2020. *Number of breeding pairs of Marsh Harriers in Tåkern 1955-2020.*

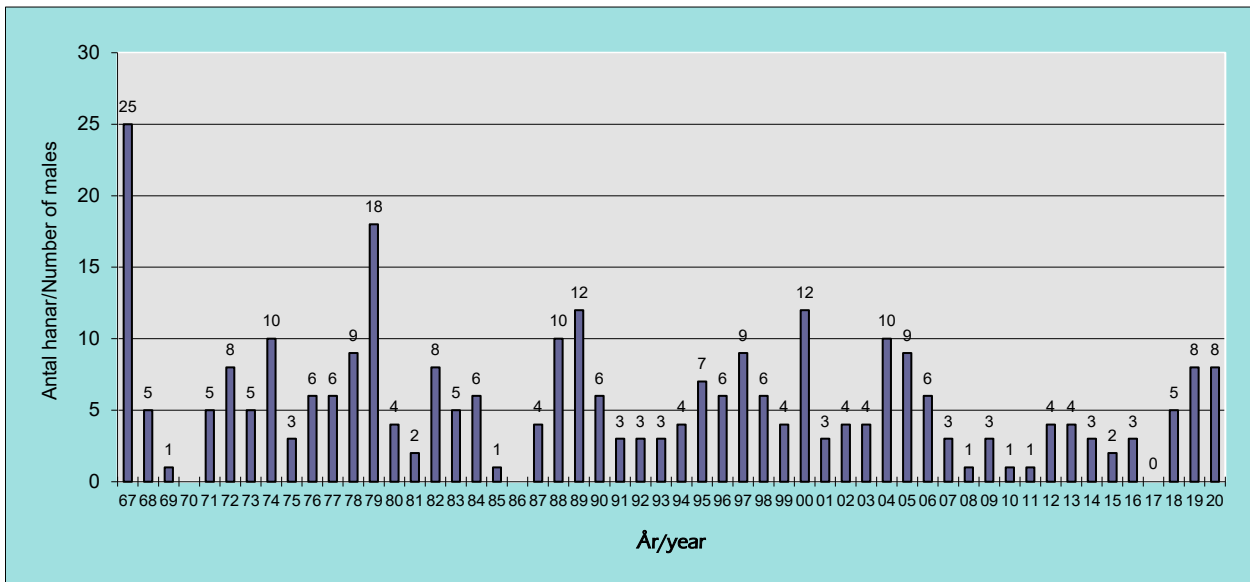
Figur 22. Antal häckande par av brun kärrhök i fyra sektorer, totalt 57 par. *Number of pairs of Marsh Harriers in different parts of the lake, in all 57 pairs.*

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* (VU)

Lars Nilsson

Antalet småfläckiga sumphönor har varierat betydligt mellan åren. I figuren nedan visas numerären under de senaste dryga 50 åren. De sista åren på 1960-talet skedde en drastisk minskning då noll till fem individer hördes. 1967 kunde 10-25 exemplar höras på sträckan Väversunda-Renstad. Under 1990-talet kan en svagt uppåtgående trend skönjas. År 2000 var ett toppår med en av de högsta årssummorna under hela perioden. Under 2000-talet har antalet revir fortsatt att variera kraftigt, från ett till tio revir per år. Enligt Fåglarna i Sverige (SOF 2012) fanns 250 par i Sverige (2002-2008). Under 2019 ökade antalet revir vid Tåkern, efter några dåliga år, till åtta. Det var högsta antalet sedan 2005. Såväl Svensk Fågeltaxering (nattrutter) som Fågelåret 2019 (SOF-Birdlife 2020) redovisar rekord för riket under 2019. Tåkerns bestånd blev oförändrat med åtta revir under 2020. Första observationen för året gjordes 26 april vid Charlottenborgsmaden. Inga höstfåglar detta år, sista noteringen blev två fåglar som noterades vid Sjötuna 24 juli.

Figur 23. Antal revir av småfläckig sumphöna vid Tåkern 1967-2020. *Number of territories of Spotted Cranes at Lake Tåkern 1967-2020.*

Figur 24. Spelande småfläckiga sumphönor 2020. *Territories of Spotted Cranes 2020.*

Trana *Grus grus*

Lars Gezelius

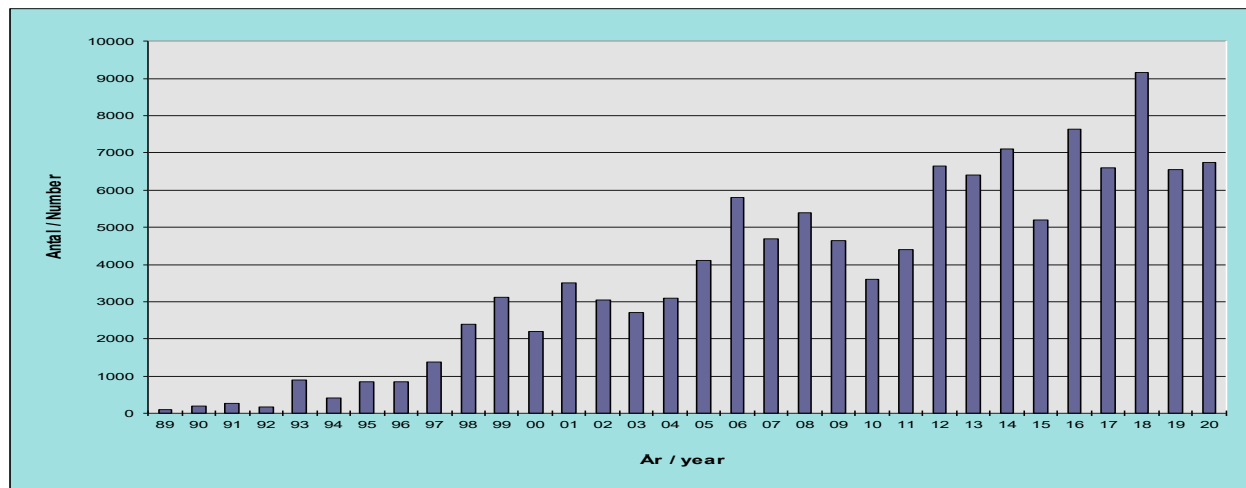
Första tranan siktades redan 19 februari och 1915 tranor räknades 2 april, vilket är en vårsiffra lite över medeltalet för perioden 2010-19. Vårrekordet är 4000 ex. från 2014. Sammantaget bedöms ca 200 tranor ha översomrat vid sjön, huvudsakligen vid Tovören och Lorbydeltat. Under april till juni markerades ensamma par, varnande fåglar eller par med ungar på karta över Tåkern. I år bedöms att 33 par påbörjat häckning vid sjön, vilket är rekord för Tåkern. Endast tre par sågs med 1-2 ungar. Trenden är alltså en svagt ökande häckande population. Vid räkningarna under hösten noterades antalet tranor med följande resultat:

	15/8	30/8	12/9	3/10	17/10	31/10	14/11
Trana	4430	4800	5620	6750	-	-	-

Tranorna rastade inte i så höga antal denna höst. Toppen blev 6750 ex 3 oktober. Rekordet är 9170 ex. från 2018. Sista observationen gjordes 13 oktober. Under hösten räknades andelen ungfåglar. Bland 1818 åldersbestämda tranor var 175 årsungar (9,6 %).

Figur 25. Häckningsplatser för tranor vid Tåkern 2020, 33 par.
Territories of Cranes at Tåkern 2020, 33 pairs.

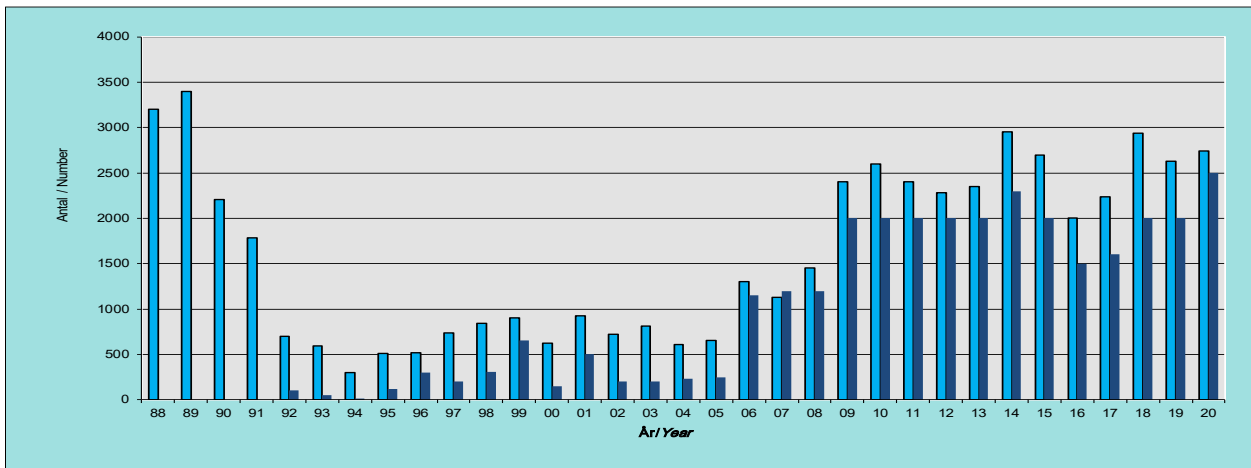
Figur 26. Högsta dagsnotering av tranor vid Tåkern under höstarna 1989-2020.
Highest number of Cranes at Tåkern during the autumn 1989-2020.

Skrattmås *Chroicocephalus ridibundus* (NT)

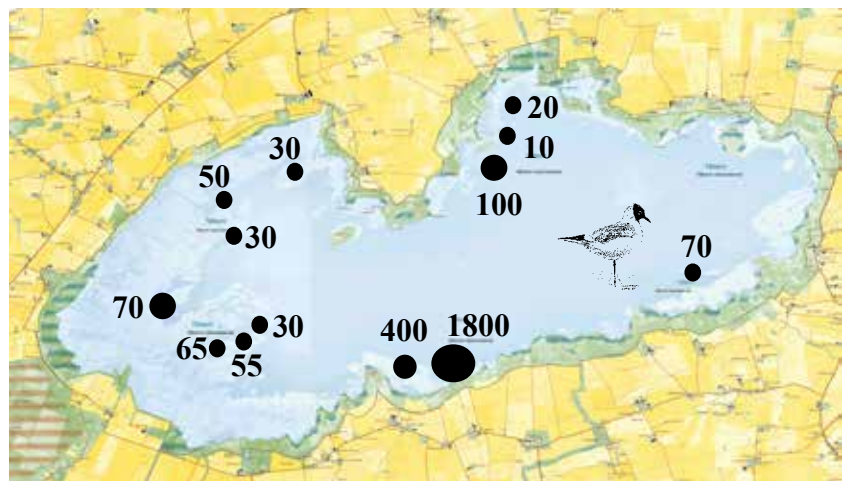
Lars Gezelius

Enstaka fåglar dök upp redan 24 februari. I maj påbörjade 2740 par häckning på flera håll i sjön; Glänås, Renstad yttre, Källstadviken/Åsbyvassen, Tovören och Gärdslösa. Populationen har legat relativt stabilt kring 2500 par sedan 2009. Liksom de senaste åren häckade alla par på öar ute i sjön. Även denna vår var vattenståndet relativt högt, varför flera vassöar låg under vattenytan, särskilt de vid Tovören. Flest par häckade på de skapade öarna vid Glänås som restaurerades hösten 2016 och innebar ett lyft för de kolonihäckande fåglarna. Skrattmåsens boplatsval i Tåkern genom åren, samt resultat av restaureringen vid Glänås, har presenterats i Vingspegeln nr. 3 2017 och 2018. 1800 par skrattmåsar häckade vid Glänås och de var fördelade på yttre ön 700, träflottarna 125, mellersta öarna 418, västra ön 540, närmaste öarna 18 och de östra öarna 10. Det var en rejäl minskning av antalet par på de östra öarna från i fjol. Vid Tovören fanns endast 130 par spridda på tre kolonier. Nio döda ungar utan yttre skador noterades 3 juni vid Väversunda i övrigt sågs inga sjuka fåglar. 150 kullstorlekar noterades 21 maj till 5 juni med följande fördelning 3 st x 4 ägg, 84 x 3 ä, 44 x 2 ä, 19 x 1 ä, vilket ger 2,47 ägg per par. Detta år bedöms totalt 2500 ungar ha blivit flygga, vilket ger drygt 0,9 ungar per par. Ungfågelproduktionen har legat på denna tämligen goda nivå de senaste 15 åren. 71 boungar ringmärktes. En fågel som märktes 2007 fotograferades i Motala 9.4, så att ringnumret kunde läsas av.

Figur 27. Antal par 1988-2020 och ungproduktion 1992-2020 hos skrattmås. För åren 1988-91 saknas data angående ungproduktionen, men baserat på anteckningar på fältkartor dessa år bedömer vi att antalet ungar då var minst 0,5 ungar per par. *Number of breeding pairs of Black-headed Gulls 1992-2020 and number of fledglings 1992-2020 in Tåkern. During the years 1988-91 we estimate the number of chicks to at least 0,5 per pair.*

Figur 28. Skrattmåsens häckningsplatser i början av juni, 2740 par. *Breeding sites of the Black-headed Gull in early June, 2740 pairs.*

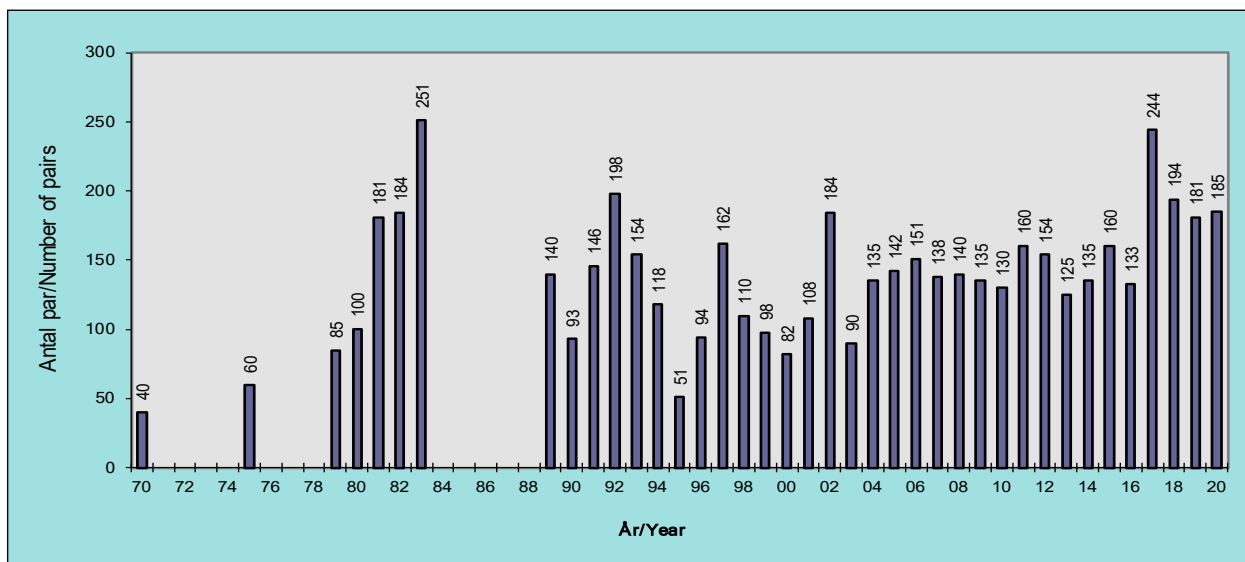

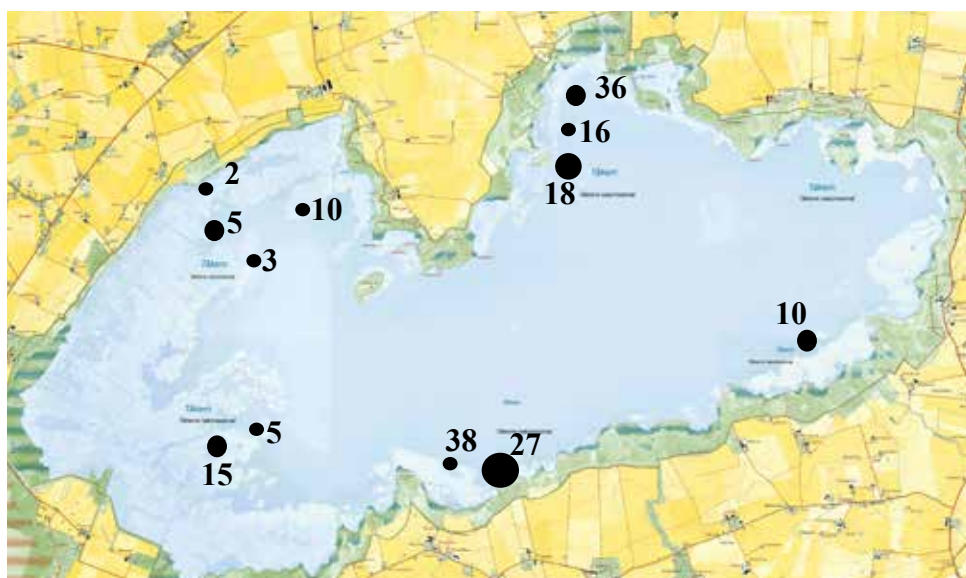
Fisktärna *Sterna hirundo*

Lars Gezelius

Årets första observation gjordes 19 april. I år häckade 185 par fisktärnor i Tåkern, vilket är ett relativt högt antal. Medelantalet för åren 2010-19 är 162 par. Populationen i Tåkern har varierat med relativt snabba svängningar, men under 2000-talet och 10-talet har populationen legat stabilt kring 130-160 par men de senaste fyra åren har dock populationen legat närmare 200 par. Spridningen av kolonierna i sjön var även i år relativt stor (fig. 30) och lik de närmast föregående åren, med undantag för kolonin i öster som inte etableras varje år. De största kolonierna fanns på anlagda öar vid Svanshals kanal och vid Glänås. Inga fisktärnor häckade på någon av de fem flottarna vid Glänås. Antalet par på dessa har legat i intervallet 26 - 56 under åren 2004-16 och medelandelens par på flottarna har varit 29 %. De senaste åren har flotte-häckarna bara utgjort enstaka procent, vilket är en följd av att många andra attraktiva platser finns att tillgå (särskilt vid Glänås), samt att högre gräs/star vuxit upp, vilket missgynnar tärnorna och skratmåsarna tagit över. Kullstorleken i 25 bon från 4 till 18 juni var 21 x 3 ägg och 4 x 2 ägg = medel på 2,84 ägg per par. Under året ringmärktes 29 ungar. Uppskattningsvis kom ca 150 ungar på vingarna. Ett återfynd rapporterades under året; en bounce märkt 2004 fångades av ringmärkare i Senegal 2010. Långsam postgång kan noteras.

Figur 29. Antalet häckande par fisktärnor i Tåkern 1970-2020. *Number of breeding pairs of Common Tern in Tåkern 1970-2020.*

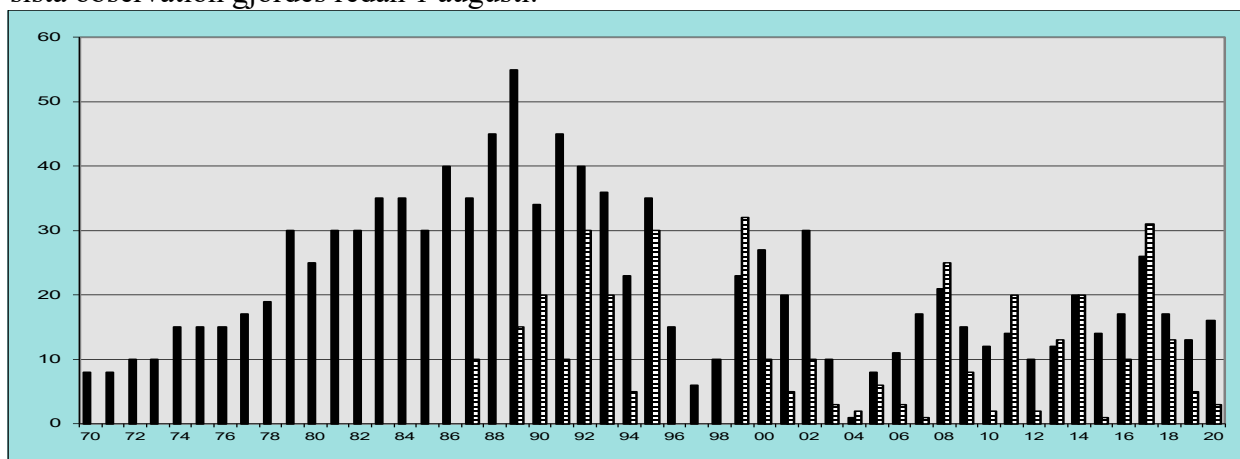
Figur 30. Fisktärnans häckningsplatser (antal par) i Tåkern 2020, totalt 185 par. *Breeding sites (number of pairs) of Common Tern 2020, in all 185.*

Svarttärna *Chlidonias niger* (VU)

Lars Gezelius

Efter toppåren i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet har populationen minskat och fluktuerat ganska kraftigt med en ungfågelproduktion som varierat stort. De senaste åren har populationen legat på ca 10-20 par med undantag för toppåret på 26 par 2017. Årets första svarttärnor sågs 5 maj vid Svälinge. I början av maj höll en grupp om 10-15 fåglar till vid Svälinge, där de ju häckat 17 år i rad sedan 2008 (med endast enstaka par utanför detta område vid ett par säsonger). Detta år låg dock de öar av vassrotfält som finns vid Svälinge/Tovören strax under vattenlinjen och en etablering skedde i år vid mynningen av "Svanshals kanal", strax väster om Glänås. I slutet av maj och början av juni sågs här upp till 22 ex. som varnade. Kolonin bedömdes till 13 par. Vid ett besök med kanot 21 juni noterades dock endast tio fåglar och inga bon/ägg eller ungar sågs. Kolonin här utsattes sannolikt för predation. Tre par påbörjade också häckning vid Renstad Yttre i månadsskiftet maj/juni. Här fanns två bon med 3 resp. 2 ägg. 18 juni upptäcktes 20 ex. varnande här, medan de tidigare bona inte återfanns. Ett nytt bo med ett ägg noterades också. 11 juli varnade fortfarande 20 ex, men inga bon eller boungar fanns. Dock sågs en flygg unge. Troligen var det tärnorna från Glänås som flyttade över till Renstad yttre, men utan att lyckas med häckningen. I slutet av juli noterades max 28 ad och 3 juv tärnor vid Sjtötuna. Summa summarum påbörjade 16 par häckning i år men bara något/några par lyckades med tre flygga ungar som resultat. Inga ungar kunde ringmärkas. Årets sista observation gjordes redan 1 augusti.

Figur 31. Antal par 1970-2020 och ungprouktion (randiga staplar) 1987-2020 hos svarttärna. *Number of breeding pairs of Black Tern 1970-2020 and number of fledglings (striped bars) 1987-2020 in Tåkern.*

Figur 32. 16 par svarttärnor häckade vid Svanshals och i Renstad yttre. *16 pairs of Black Tern started breeding (at the black dots).*

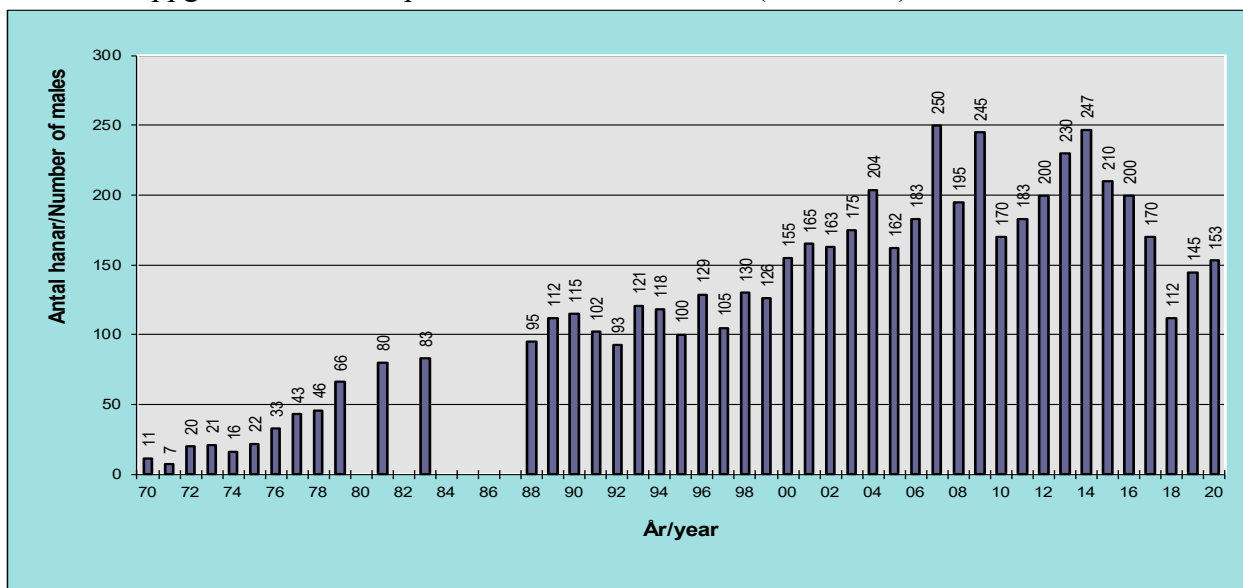

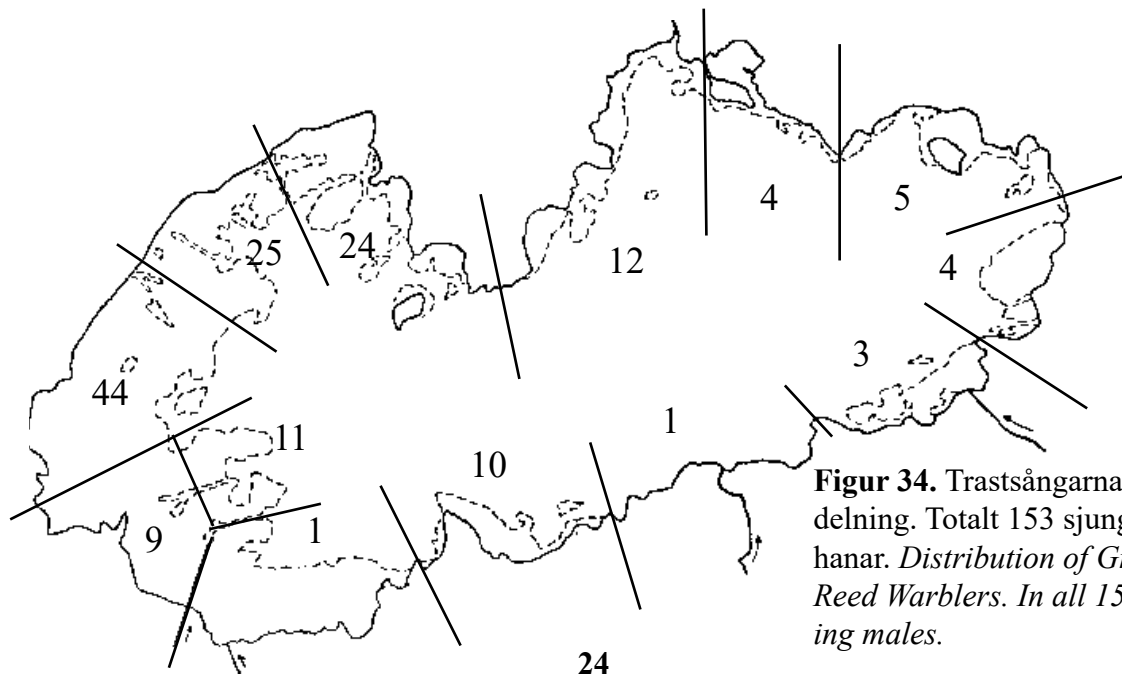
Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* (NT)

Lars Gezelius

Årets insats koncentrerades på att inventera antalet sjungande hanar. Första trastsångaren hördes redan 20 april. I stort sett alla vassområden blev inventerade och sjungande hanar prickades in på vasskartor från 23 maj till 13 juni. De flesta områden besöktes en gång, men några besöktes två till tre gånger. Årets inventering slutade på 153 sjungande hanar, vilket innebär en fortsatt återhämtning efter 2018 års riktigt låga antal. Antalet ökade särskilt vid Svälunge-Tovören och i de västra vassarna. I övrigt var fördelningen i sjön ungefär som under de senaste åren. Under den standardiserade märkningen vid Renstad kanal/Glänås i juli-september fångades ingen trastsångare. Fångststatistiken vid Renstad kanal har inte varit särskilt väl korrelerad med antalet sjungande hanar de senaste åren. Två tredjedelar av det svenska beståndet förekommer på färre än tio lokaler, där Tåkern, Hornborgasjön, Kvismaren, norra Vänern och Tämnaren hyser flest. Tåkern har under 2000-talet framstått som allt viktigare för arten då närmare 30 % av den svenska populationen förekommer här. Det svenska beståndet uppgår till cirka 500 par och beståndet är stabilt (artfakta.se).

Figur 33. Antalet revirhävande trastsångare i Tåkern 1970-2020. *Number of singing males of Great Reed Warbler in Tåkern 1970-2020.*

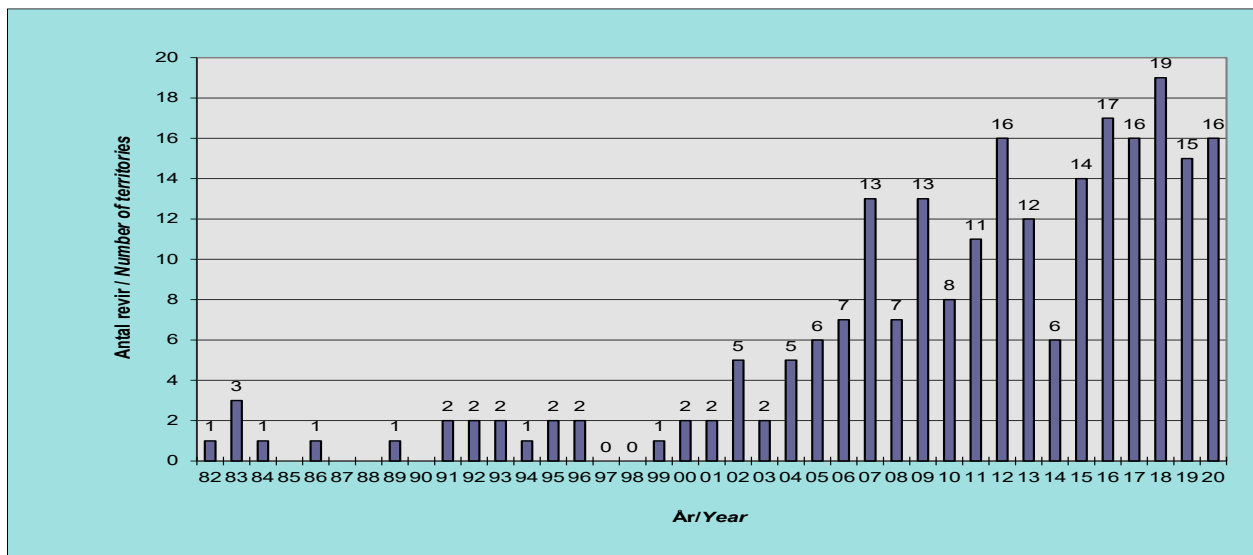
Figur 34. Trastsångarnas fördelning. Totalt 153 sjungande hanar. *Distribution of Great Reed Warblers. In all 153 singing males.*

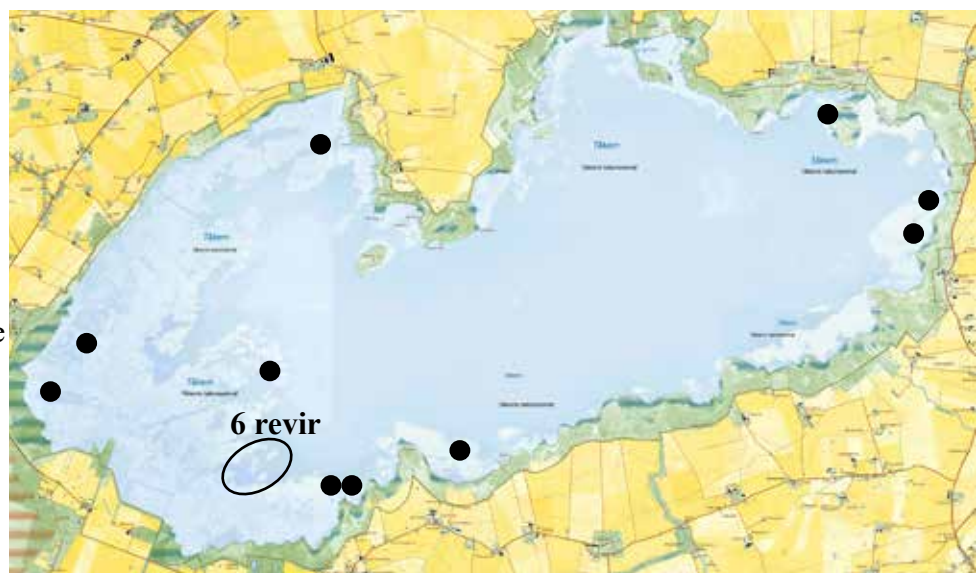
Vassångare *Locustella luscinioides* (VU)

Lars Gezelius

Efter ett förstafynd 1972 och en första konstaterad häckning 1996 har Tåkernbeståndet av vassångare ökat sedan början av 2000-talet. Enligt Fåglarna i Sverige - antal och förekomst (SOF 2012) finns ca 30 par i Sverige. Artens etablering i Tåkern, såväl som i Sverige, är intressant att följa, varför ett färgmärkningsprojekt inleddes 2007. I år fångades dock ingen vuxen fågel, men då detta sker märker vi våra vassångare med en orange färgring över aluminiumringen på höger ben och två individuella färgringar på vänster ben. Färgmärkningarna kan ge oss möjligheter att studera vassångarens ortstrohet. Hittills har endast två hanar återkommit till Tåkern ett år efter att de ringmärkts, vilket antyder att de flesta fåglar som dyker upp är nya individer, eventuellt förlängda flyttare från den europeiska kontinenten. Första obsen för året gjordes redan 23 april då hela fem fåglar hade kommit och sjöng vid Renstad yttre. Arten noterades i år med 16 revir, där en tredjedel låg relativt tätt i Renstad Yttre. Detta förhållande har varit rådande alltsedan arten etablerade sig på allvar i sjön. Fångsten vid Renstad kanal under sensommaren blev liksom i fjol relativt skral med endast tre ex. ringmärkta, samtliga ungfåglar. Totalt har nu 108 vassångare ringmärkts i Tåkern. Inga återfynd har rapporterats under året.

Figur 35. Antalet revirhävdande vassångare i Tåkern 1992-2020. *Number of singing males of Savi's Warbler in Tåkern 1992-2020.*

Figur 36. Vassångare i Tåkern 2020.

Totalt minst 16 revir.
Distribution of territories of Savi's Warbler. In all 16 singing males.

Skäggmes *Panurus biarmicus*

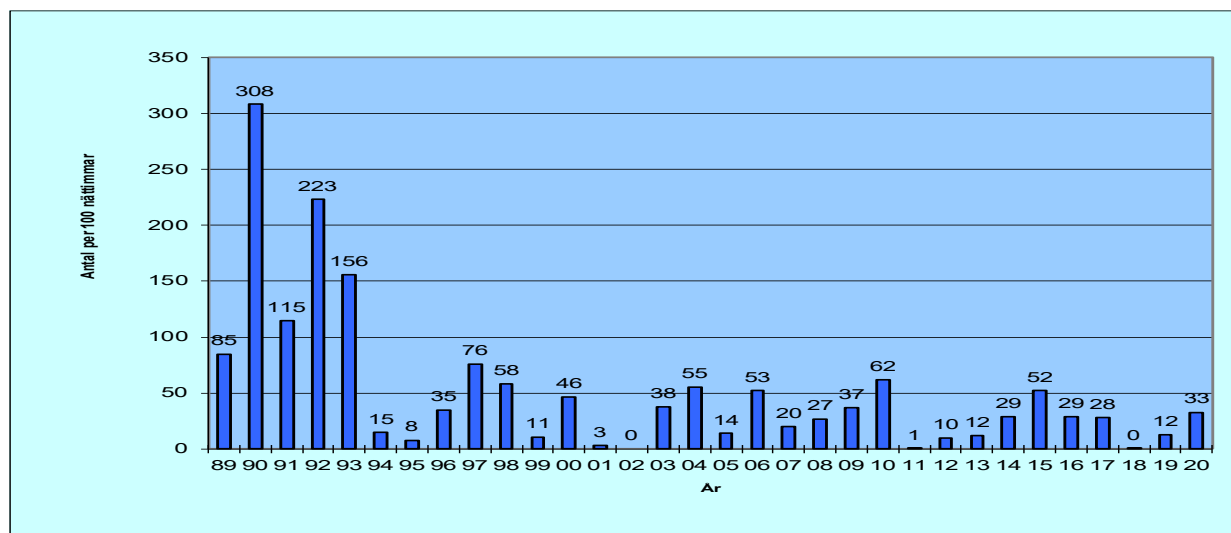
Lars Gezelius

Vintern blev synnerligen mild, med endast enstaka minusgrader, varför skäggmesarna bör ha haft ett bättre häckningsår jämfört med t.ex. 2018. 256 observationer under året finns på Artportalen med en topp under högflyktsperioden i oktober (fig. 37). Som mest noterades 50-70 ex. vid Glänåsområdet under september-november. Under vintern noterades enstaka fåglar på lite olika håll. Arten avfördes från rödlistan 2020 (Artdatabanken).

Totalt märktes 245 skäggmesar vid Glänås under hösten. Totalt har 14427 skäggmesar märkts vid Tåkern genom åren. En ringmärkt skäggmes kontrollerades 2 juli, märkt i Söderfjärden, Södermanland 2019. I figur 38 visas fångsten per nättimme under vassmärkningen september-oktober för de senaste 30 åren, vilket ger en fingervisning om förändringar av populationsstorleken. Mellan 1993 och -94 skedde en kraftig minskning och därefter har populationen legat på en lägre nivå och fluktuerat. 2011 var ett bottenår, liksom 2018 och 19 och 2015 var ett litet toppår. Populationen har legat relativt stabil under 2010-talet. En jämförelse av nätfångsten med antaler rapporterade skäggmesar under 2010-talet i artportalen visar på ett förvånande samstämmigt mönster.

Figur 37. Antalet rapporterade skäggmesar per vecka vid Tåkern 2020.
Number of reported Bearded Tits per week 2020.

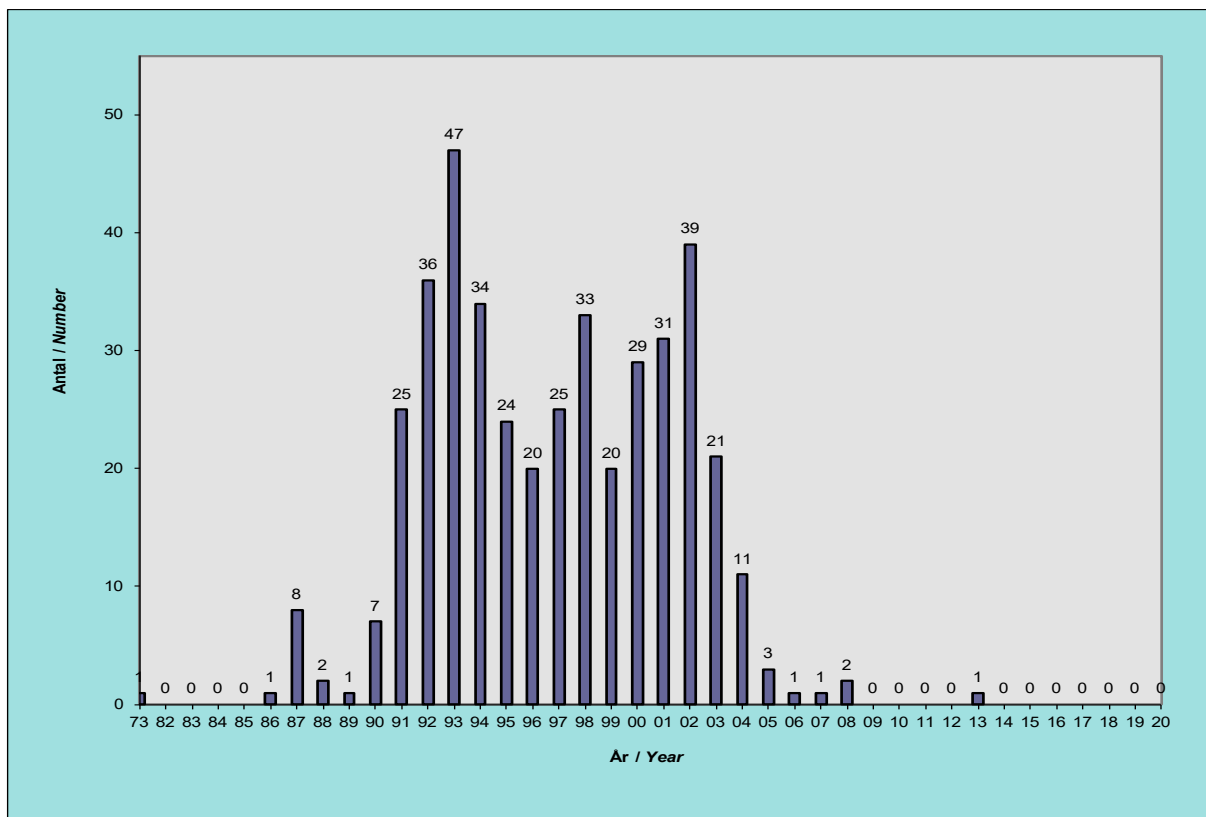
Figur 38. Antalet fångade skäggmesar per 100 nättimmar under september-oktober 1989-2020.
Number of trapped Bearded Tits per 100 net-hours during September-October 1989-2020.

Pungmes *Remiz pendulinus* (CR)

Lars Gezelius

Pungmesen fortsätter att mer eller mindre utebli från Tåkern. En pungmeshane höll till vid Svälinge 7 - 27.5. Arten uteblev helt 2011, samt 2018-19, men dessförinnan får vi backa ända till 1988 för att hitta ett "nollår". Senaste häckningsförsöket var vid Svälinge 2013. Det är troligen ingenting i Tåkerns biotoper som spelar in eftersom det finns gott om björkridåer utefter kanalerna som fortsatt erbjuder goda häckningsplatser. Under 2000-talet har arten fortsatt att minska i antal i Sverige, även om mellanårsvariationerna har varit ganska kraftiga (artfakta.se). Arten klassas nu som akut hotad på rödlistan. Enligt Fåglarna i Sverige - antal och förekomst (SOF 2012) finns ca 60 par i Sverige.

Figur 39. Antal funna påbörjade eller kompletta pungmesbon vid Tåkern 1973-2020. *Number of found nests of Penduline tit (in various stages of completion) at Tåkern 1973-2020.*

Ringmärkning / Bird ringing

Lars Gezelius

Under året ringmärktes 2449 fåglar av 58 arter och dessutom har 347 tidigare märkta fåglar kontrollerats. Nu har nästan 129 000 fåglar märkts genom åren. Ny märkart blev nattskärra. Bland ovanligare arter i ringmärknings-sammanhang för Tåkern kan nämnas brunand (stationens andra). Det blev höga antal för gärdsmyg Totalt sett blev det ett medelmåttigt märkår med en totalsumma lite över medianårssumman som är 2230. Det var framförallt rörsångare som märktes i sparsamma mängder.

Märkning av boungar

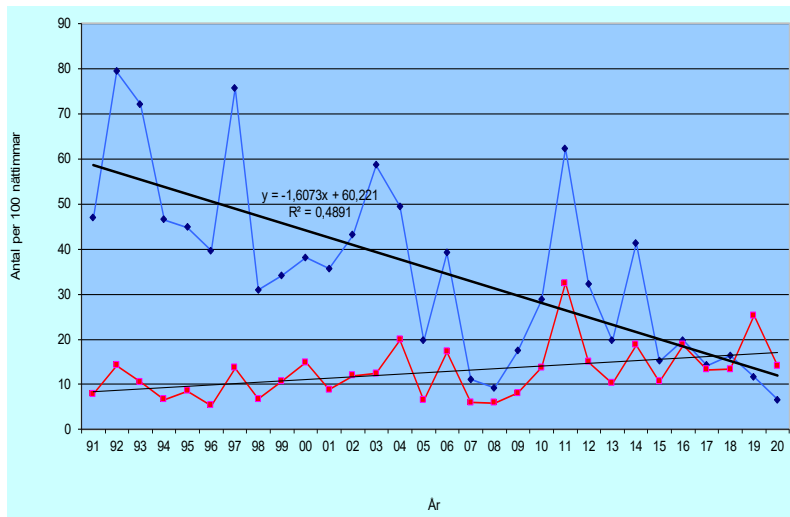
Under året märktes färre boungar, 473, vilket är ungefär som under de närmast föregående åren. Arbetet koncentrerades som vanligt på holkhäckande och kolonihäckande arter. Skrattnås märktes i normalt antal (71), men det blev lite färre fisktärnor (29) märkta. Skräntärnorna hade ett medelmåttigt år i Gryts skärgård och 38 ex. märktes. Antalet märkta ungar i holkar blev 316, vilket är ganska normalt, även om insatsen för blåmes och svartvit flugsnappare blev i underkant.

Höstmärkning

Den standardiserade ringmärkningen i vassmiljö genomfördes vid Renstad kanal och till en mindre del vid Glänås 1 juli till 3 oktober och omfattade 2688 nättimmar. Antalet nättimmar (nt) var i juli 1146, i augusti 999, i september 504 och i oktober 39. Glädjande nog spädde fångstinsatsen vid Glänås på fångsten av säggmes och sävsparv. Utöver detta bedrevs ringmärkning vid Åsen och Väversunda. Vad gäller trender, i form av antalet fåglar märkta per 100 nt, kan vi konstatera att det blev mycket lågt antal för rörsångare (7 per 100 nt mot medel på 36) och arten har en nedåtgående trend (fig 40). 14 sävsångare per 100 nt är nära medelantalet som är 13. Tre sävsparvar fångades per 100 nt, vilket är under medelantalet som är fem. Efter standardmärkningen bedrevs fångst vid Glänås även under senhösten med nästan 200 nt, med en relativt god fångst av skäggmesar.

Återfynd och kontroller

Hittills har ett 40-tal återfynd/kontroller rapporterats under året. En brunand märkt i Schweiz hittades död i fisknät 21.8. En sävsångare märkt i Modena, Italien 2018 kontrollerades 28.7. Många skräntärnor märkta i Gryt rapporterades från Stenarna i Uppland samt utomlands i Tyskland, Holland, Polen, Spanien och Gambia.

Figur 40. Antal fångade rörsångare (blå) och sävsångare (röd) per 100 nättimmar vid Renstad kanal 1991-2020. Number of trapped Reed Warblers (blue) and Sedge Warblers (red) per 100 net hours 1991 - 2020 at our standard effort site at Renstad canal.

Tabell 3. Antalet ringmärkta fåglar 2020. Inom parentes anges hur många som var boungar. Number of ringed birds in 2020. Ringed as nestlings within brackets.

Brunand <i>Aythya ferina</i>	1
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	3 (3)
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	1
Skrattmås <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	71 (71)
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	1 (1)
Skräntärna <i>Hydroprogne caspia</i>	38 (38)
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	29 (29)
Nattskärra <i>Caprimulgus europaeus</i>	1
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>	1
St. hackspett <i>Dendrocopos major</i>	9
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	16
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	16 (11)
Änsiplärka <i>Anthus pratensis</i>	1
Gulärla <i>Motacilla cinerea</i>	1
Sädesärla <i>Motacilla alba</i>	2
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	37
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	45
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	3
Koltrast <i>Turdus merula</i>	31 (4)
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	5
Gräshoppsångare <i>Lucustella naevia</i>	1
Vassångare <i>Locustella luscinioides</i>	3
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	14
Sävsångare <i>A. schoenobaenus</i>	396
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	218
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	2
Årtsångare <i>Sylvia curruca</i>	4
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	5
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	23
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	16
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	12
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	70
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	3
Svartvit flug. <i>Ficedula hypoleuca</i>	131 (119)
Skäggmes <i>Panurus biarmicus</i>	245
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	21
Entita <i>Poecile palustris</i>	29 (12)
Tallita <i>Poecile montanus</i>	2
Svartmes <i>Periparus ater</i>	10 (8)
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	291 (38)
Talgoxe <i>Parus major</i>	282 (80)
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	14 (5)
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	1
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	1
Nötskrika <i>Garrulus glandarius</i>	9
Skata <i>Pica pica</i>	1
Kaja <i>Corvus monedula</i>	2
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	58 (50)
Pilfink <i>Passer montanus</i>	82 (4)
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	9
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	3
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	52
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	12
Hämpling <i>Carduelis carduelis</i>	3
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	1
Stenknäck <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	1
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	7
Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	103
Antal arter:	58

Summa: 2449 (473)

Punktrutt Tåkern runt / Standard route around Tåkern

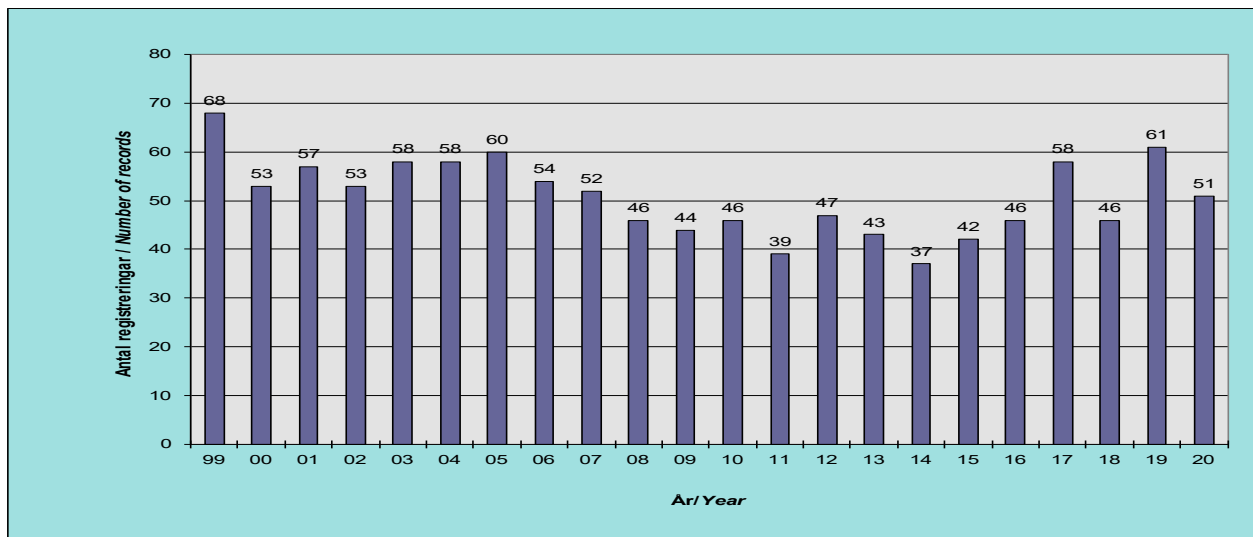
Lars Gezelius

På sjuttioalet fanns ett antal fasta punktrutter i Tåkern som inventerades under framförallt häckningstid. De var belägna i det sydvästra vassområdet och förflyttningarna mellan punkterna skedde med kanot. Som förste inventerare fungerade Gunnar Björkman. Vissa rutter blev med tiden oframkomliga p.g.a. dåligt underhållna kanaler. Därför slutade rutterna att paddlas i slutet av 70-talet. Materialet som samlades in är bara grovt bearbetat.

Fältstationen återupptog 1998 arbetet med fasta punktrutter, dock inte i själva sjön utan på land nära sjön. En rutt består av tjugo punkter som inte får ligga för nära varandra (för att förhindra dubbelräkning). Rutten startas senast en timme efter soluppgången och vid varje punkt noteras alla fåglar som ses eller hörs under fem minuter. Eftersom avsikten var att kunna genomföra inventeringarna när som helst under året lades punkterna utmed det allmänna vägnätet runt sjön, "Giro del Tåkern" var skapat. Tanken var också att samla in jämförbara data om jordbrukslandskapets fåglar. Förfarandet följer reglerna för Svenska Häckfågeltaxeringen. Där beskrivs också varje punkt avseende biotop. Fyra poäng fördelas på de fyra huvudbiotoperna; barrskog, lövskog, åker/bete och myr/hygge. För vår rutt blev fördelningen åker 70 poäng, lövskog 7 poäng och myr 3 poäng. Utan tvekan en rutt i jordbrukslandskapet!

Målet är att inventera rutten en gång omkring nyår och en gång under häckningstid i början av juni. Det är viktigt att vädret vid inventeringstillfället är bra, dvs utan besvärande nederbörd eller blåst. Vinterinventeringen genomfördes för 23:e året i januari, medan 20 inventeringar hittills gjorts i juni. Fältstationen har också en sommar- och vinterpunktrutt på Omberg som inventerades första gången 2000. Huvudansvar för inventeringarna har Bengt Andersson (vinter) resp. Lars Gezelius (sommar). Avsikten med den här typen av inventering är dels att beskriva fågelsamhället och dels att följa förändringar i antalet fåglar över tiden. Detta gör att man bör ha många års resultat för att kunna få någorlunda säkra siffror. Resultatet av inventeringarna är en viktig pusselbit i den nationella övervakningen av fåglarnas populationsutveckling. Se www.fågeltaxering.lu.se.

I figuren nedan anges totalantalet punkter där tio jordbruksmarksfåglar (tofsvipa, sånglärka, ladusvala, buskskvätta, stenskvätta, törnsångare, stare, gråsparv, hämpling, gulsparv) registrerats i juni 1999-2020. En av dessa arter på en punkt ger en poäng, det innebär att högsta möjliga totalpoäng är 200 varje år (10 arter x 20 punkter). Efter flera år med en nedåtgående trend sedan mitten av 00-talet, visar de senaste åren en svagt uppåtgående trend.

Figur 41. Antal registreringar av jordbruksfåglar på punktruten "Tåkern runt" 1999-2020. *Number of records of bird species typical for agricultural landscape noted on the standard route around Tåkern 1999-2020.*

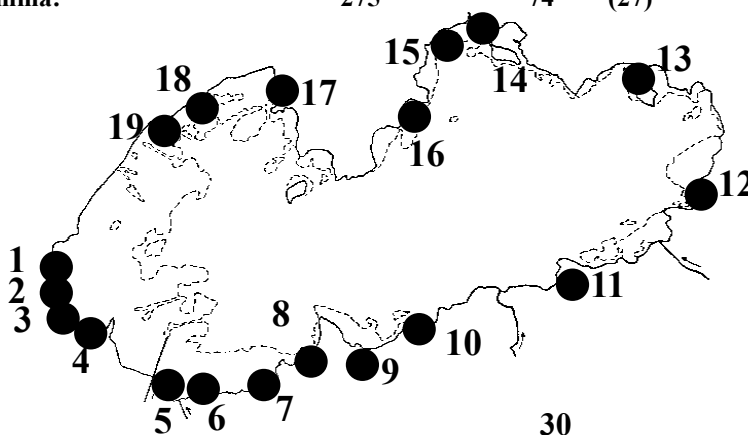
Inventering av Tåkerns strandängar

Lars Nilsson

Under året har 19 hävdade, öppna strandängar besökts under häckningstid med syfte att dokumentera antalet häckande fåglar. En av ängarna, Holmenmaden, är under rekonstruktion från åker till våtmark/äng för andra året. Mest intresse har ägnats de typiska strandängsarterna; vadare, ängspiplärka och gulärta. Observationer av andra arter, såsom andfåglar, har naturligtvis också noterats. De större ängarna har besökts 5-6 gånger från slutet av april till midsommar. Mindre och mer lättinventerade ängar besöktes 3-5 gånger. I tabellen nedan sammanfattas antalet häckande par av tofsvipa, rödbena och gulärta. Karteringen av dessa arter är tillförlitlig samtidigt som förekomst av dessa är bra indikatorer på områdets hävd. När det gäller tofsvipa står siffran oftast för högsta antalet ruvande fåglar och för rödbenan liksom gulärlan antalet revirhävdande par. Arealen avser inventerad strandäng inklusive den s.k. blå bården. 15 strandängar har inventerats sedan 2003. Under 2011 tillkom två strandängar; Toregårdsängen och Glänås, samt 2012 Svålingemaden och

Tabell 4. Antal revir av tofsvipa, rödbena och gulärta på Tåkerns välhävdade strandängspartier 2020, inom parentes anges antal per km². *Number of breeding Lapwings, Redshanks and Yellow Wagtails on the meadows at Tåkern 2020, within brackets are given number per km².*

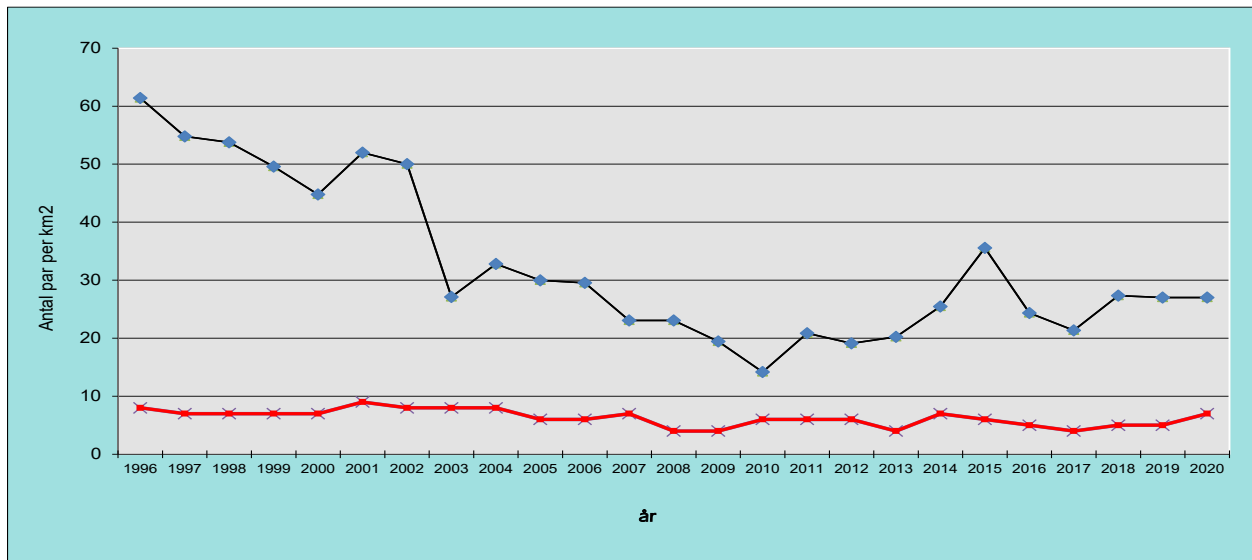
	Storlek (ha)	Tofsvipa (NT) <i>Lapwing</i>	Rödbena <i>Redshank</i>	Gulärta <i>Yellow Wagtail</i>
1. Väversundamaden	22	2 (9)	-	-
2. Charlottenborgsmaden	15	2 (13)	1	-
3. Lövängsborgsmaden	18	6 (33)	2	-
4. Holmenmaden	10	5 (50)	1	-
5. Renstadmaden	7	2 (29)	-	-
6. Kvarnängen	16	4 (25)	-	-
7. Bankängen	23	5 (22)	2	1
8. Toregårdsängen	10	- (0)	1	-
9. Svanshals äng	21	4 (19)	1	1
10. Glänåsängen	2	- (0)	2	1
11. Sjötuna	9	6 (67)	2	-
12. Furåsa/Hov	23	2 (9)	-	1
13. Säby	16	2 (12)	-	1
14. Svålingemaden	8	1 (13)	-	1
15. Herrestad	15	5 (33)	-	-
16. Källstad hopabete	26	12 (46)	2	2
17. Källstadviken	5	- (-)	-	.
18. Yxstad strand	10	5 (50)	3	2
19. Åsby	19	11 (27)	1	1
Summa:	275	74 (27)	18 (7)	11 (4)

Figur 42. Strandängarnas lägen.
The location of the meadows.

2019 Holmenmaden. För resp. äng anges även aktuell hävdstatus i kategorierna god, måttlig, svag och saknas. Igenväxningsgraden anges i kategorierna låg, medel och hög. Tofsvipan noterades för ett oförändrat antal revir jämfört med 2018-19. Rödbenan har ökat från 15 till 18 revir. Gulärlna noterades med 11 revir, oförändrat jämfört med året innan. Hävdstatusen har förändrats till det bättre för flera ängar medan graden av igenväxning är i stort sett oförändrad. Røjning av sly/träd framstår som angeläget på flera strandängar. En del sådana insatser gjordes av Länsstyrelsen under hösten, bl.a. vid Lövängsborg, Hov och Bankängen.

Figur 43. Antal revir av tofsvipa (blå punkter) och rödbena (röda) per 100 ha på Tåkerns inventerade strandängar 1996-2020. *Number territories of Lapwing (blue dots) and Redshank (red) per 100 ha on the investigated meadows at Tåkern 1996-2020.*

Väversundamaden 22 ha. Hävd: måttlig. Igenväxning: låg.

En medelstor strandäng som ligger nedanför Väversunda kyrka vid sydvästra delen av Tåkern. Ängen avgränsas i väster av gränsen för naturreservatet. Ytan längst i norr brukas tidvis som vallåker. Betetrycket har varit måttligt eller tämligen gott på de lite torrare delarna av ängen, men vissa år kommer betesdjuren ut för sent på säsongen för att lyckas hålla vegetationen i schack. Närmast vassen brukar relativt hög gräsvegetation snabbt komma upp på våren. Otydlig, smal blå bärd i april. En småfläckig sumphöna hördes i maj.

Antal häckande par:

	1996-2000	2001-05	2006-10	2011-15	
Tofsvipa	4,2	1,8	1,8	2	
Rödbena	0,2	0,2	0,6	0,2	
Enkelbeckasin	?	?	?	0,4	
Gulärlna	?	?	-	0,2	
	2016	2017	2018	2019	2020
Tofsvipa	3	4	2	1	2
Rödbena	1	-	-	-	-
Enkelbeckasin	2	2	2	3	2
Gulärlna	1	-	-	-	-

Charlottenborgsmaden 15 ha. Hävd: god. Igenväxning: medel.

Den här ytan har tidigare legat för fåfot. Med början 1999 startade en restaurering av området. Med hjälp av grävmaskin skapades norr och söder om Charlottenborgskanalen två dammar med öar. De är 0.5-1 m djupa och ca en ha stora. Även kanalen har breddats och fördjupats. Av någon anledning har träd planterats på kanalbanken! Öarna är nu igenvuxna av ungt löv och vass. När vårens högvatten dragit sig tillbaka betas området. Den här ytan är en blandning av olika miljöer med olika behov av hävd. Trots, eller tack vare, detta hopkok av grävmaskinsmiljöer varvat med slåttermad är fågellivet rikt och antalet arter våtmarksfåglar stort. Gränsande till strandängen i väster finns sälgbuskage. En fräsning av den yttre delen av maden gjordes under tidig vår.

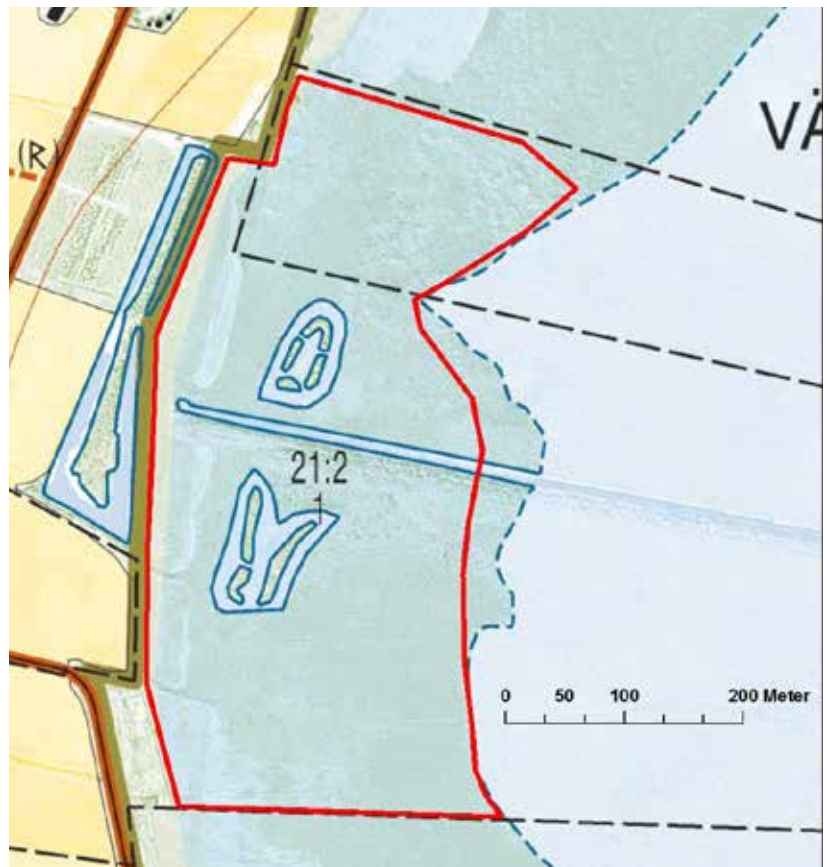
Antal häckande par:

	Medel 00-05	2006-10	2011-15	2016	2017	2018	2019	2020
Snatterand	0,5	1	0,2	-	-	-	-	-
Årta	1	0,2	-	-	-	-	-	-
Skedand	1,5	0,6	-	-	-	-	-	-
Tofsvipa	5	1,8	1,2	2	-	3	2	2
Enkelbeckasin	4,2	3,4	1,5	3	2	4	4	5
Rödbena	2,2	1,8	0,6	1	1	1	-	1
Gulärta	0,2	0,8	-	-	-	-	-	-
Ängspiålrka	0,4	-	-	-	-	-	-	-

Övriga observationer:

Dubbelbeckasin 1 spel 13-21 maj, dock 4 spelande 13 maj

Småfläckig sumphöna 2 revir

Lövängsborgsmaden 18 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

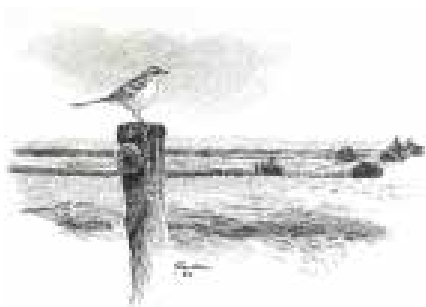
1988 påbörjades restaureringen av Lövängsborgsmaden genom fräsning och hela dagens yta om ca 18 ha blev klar 1991. Restaureringen bekostades av Tåkernfonden. Maden sköts genom slåtter (utom den inre delen som betas) och den utförs med ett rotorslåtteraggregat i augusti. Det slagna gräset strängläggs och samlas upp alternativt eldas. Efterbetning sker ibland med nötkreatur/hästar. I år var ca 60 % av ytan dränkt i mitten av april. Karaktäristiskt för slåtterängen är att gräset växer kraftigt när värmen kommer och vattnet sjunker undan. Det gör att fåglarna kan vara svårbedda från mitten av maj och fram till slåttern. God hävd framför plattformen i form av slåtter. Västra delen betas. Hävden har dock försämrats under senare år, det gäller bl.a. betesfällan närmast plattformen. Yttre delen av ytan frästes under tidig vår. En del busk uppslag utmed diket centralt togs bort under hösten. I SO 30-50 cm hög starr.

Antal häckande par:

	medel 1993-99	2000-04	2005-09	2010-14	2015-19	2020
Årta	1,4	0,2	0,6	-	-	-
Småfläckig sumph.	1,3	1,2	1,6	1,2	0,8	1
Tofsvipa	13	7	5,6	2,4	3,2	6
Enkelbeckasin	ca 14	12	8,2	5,2	5,4	8
Dubbelbeckasin	0,3	0,2	-	-	-	-
Rödbena	4,7	3	2	1,6	0,4	2
Brushane	0,4	-	-	-	-	-
Ängspiålrka	1	0,4	0,6	0,2	0,4	1

Övriga observationer:

Dubbelbeckasin	1 ex spelar 9-22 maj
Grönbena.	1 ex spelar 11 juni
Stäpphök	1 1K 4 september
Aftonfalk	1 1K 5-14 september

Holmenmaden 10 ha land. Hävd: god. Igenväxning: låg.

Detta område med invallad åkermark köptes in av Naturvårdsverket och ingår sedan 2019 i naturreservatet. Syftet är att återskapa en strandägmiljö med en större vattenspiegel om ca 10 ha. Omgivande landareal är ungefär lika stor och sköts genom slåtter efter häckningstiden. Området ställdes delvis under vatten redan 2019 och änder och vadare svarade direkt och nyttjade området för både rast och häckning. Under 2020 hölls en ca 10 stor vattenspiegel hela året. De torrare delarna slåtrades i början av juni och mer blöta slogs senare under hösten.

Antal häckande par:

	2019	2020
tofsvipa	5	5
rödbena	2	1
gulärta	-	-
mindre strandpipare	1	-

Övriga observationer:

Gravand	ett par med 6 ungar 5 juni, honan med 3 stora ungar i juli
Snatterand	10 par 29 maj
Kricka	max 505 ex 2 maj
Årta	2 par
Skedand	som mest 7 par i maj, max 78 ex 31 juli
Smådopping	tre gamla fåglar med 2 ungar 8 augusti
Gråhakedopping	3 par slutet av april, max 20 ex 10 maj (2 par ruvar, 1 par bobygger), enstaka pulli i juli
Svarthakedopping	2-3 par till 7 maj, bobygge och två ruvande ses i juni
Brushane	70 ex rastar 2 maj

Renstadmaden 7 ha. Hävd: måttlig. Igenväxning: låg.

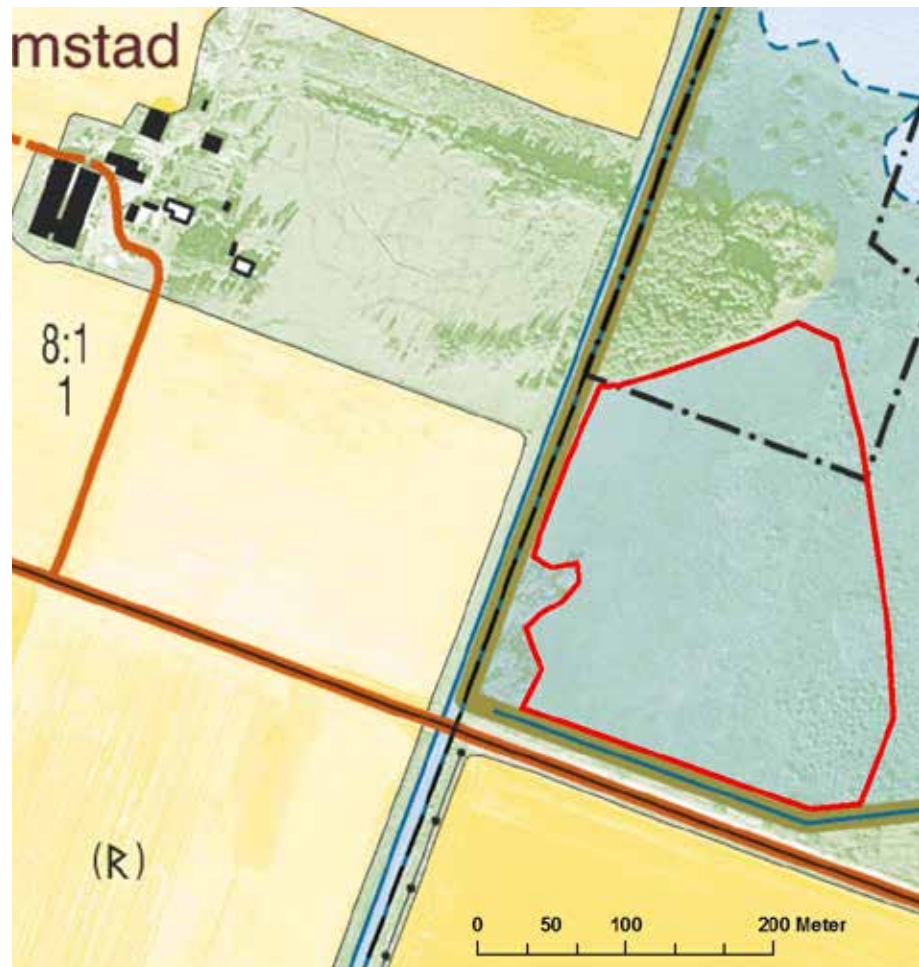
Restaureringen av denna slåttermad strax öster om Ramstad kanal påbörjades under hösten 1997 i Länsstyrelsens regi med buskröjning och fräsning av starrtuvor. Den restaurerade ytan är ca sju hektar. Maden kan avspanas väl från vallen eller vägen söder om maden. I augusti 2002 släpptes de första betesdjuren på ytan som varit obetad under många år. Betestrycket blev dock för svagt och under efterföljande vår fanns mycket långt fjolårsgräs och stora tuvor. Från 2003 har betningen fungerat tillfredsställande. En stor del av maden är vanligen vattendränkt i början av våren.

Antal häckande par:

	medel 1998 - 2002	2003-07	2008-12	2013-17	2018	2019	2020
Gräsand	1,1	1	-	-	-	-	-
Årta	0,2	-	-	-	-	-	-
Småfläckig sumphöna	1,0	1	0,4	0,2	1	1	1
Tofsvipa	4,0	2	2	1,4	2	1	2
Enkelbeckasin	5,6	3,6	2,6	1,4	5	4	3
Rödbena	0,2	0,6	0,4	0,2	1	-	-

Övriga observationer:

Trana ett par i kanten av ytan

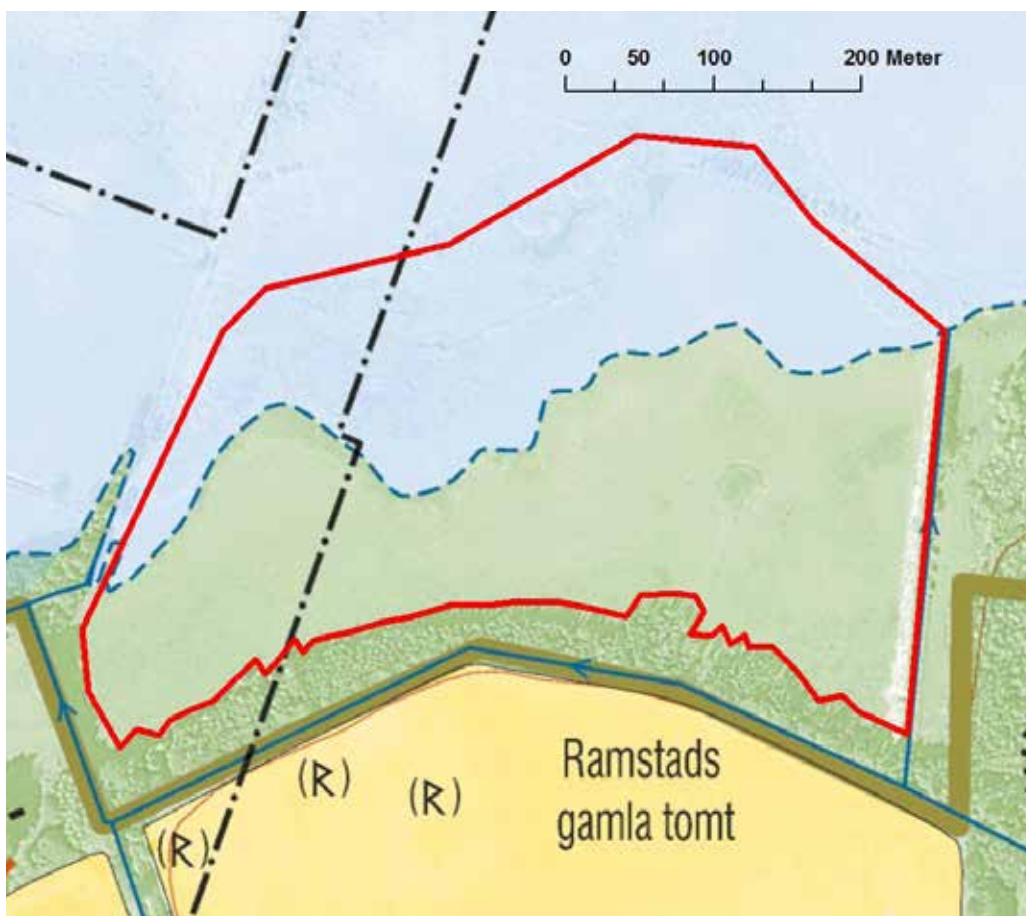

Kvarnängen 16 ha. Hävd: god. Igenväxning: medel.

Effekterna av restaureringen 1993 då den blå bården bearbetades med specialmaskin har efter hand klingat av. Betestrycket på ängsmarken är oförändrat bra, men tyvärr visar djuren inget större intresse för att beta i den blå bården. Bården är därför ganska så igenvuxen med högt gräs och kaveldun. Senaste mekaniska underhåll gjordes hösten 2012 med maskinell körning i den blå bården.

Antal häckande par:

	medel 1985-89	1995-99	2000-04	2005-09	2010-14	15-19	20
Tofsvipa	8,4	18	5	3	6,8	8,8	4
Enkelbeckasin	3,6	5	4	3	2,2	2,4	2
Rödbena	1,6	3	1,8	-	1	0,8	-
Ängspipl.	2,8	1	-	-	-	-	-
Gulärla	1,6	2,8	0,4	-	0,4	0,2	-

Bankängen 23 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg-medel.

Ängen är fortfarande i väl hävdad skick även om betestrycket minskat under senare år. Antalet häckande och rastande fåglar har också minskat något. Den blå bården har numer en relativt liten öppen vattenspegel, bl.a. beroende på att betesdjuren sällan går ut här och betar. Någon form av maskinell bearbetning av bården, kanske i kombination med ökat betestryck, behövs för att återge Bankängen dess förlorade stjärnstatus. Hävden är numera god. Några lövbuskage/-träd på ytan togs ner under senhösten.

Antal häckande par:

	medel 1996-69	2000-03	2004-08	2009-13	2014-18	2019	2020
Strandskata	1	1	0,4	0,6	-	-	-
Tofsvipa	15	12	6	6	7,6	6	5
Enkelbeckasin	3	1,8	3	3,6	4	3	3
Rödspov	0,25	-	-	-	-	-	-
Storspov	0,25	0,3	-	0,4	0,8	1	1
Rödbena	1	1,3	0,8	1,2	1,6	1	2
Gulärta	-	0,8	0,8	0,6	0,8	1	1

Övriga observationer:

Årta	1 par
Småfl. sumphöna	1 revir
Dubbelbeckasin	1 spelande 6 maj
Svarthakad buskskvätta	1 hane 5 april

Toregårdsängen 10 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

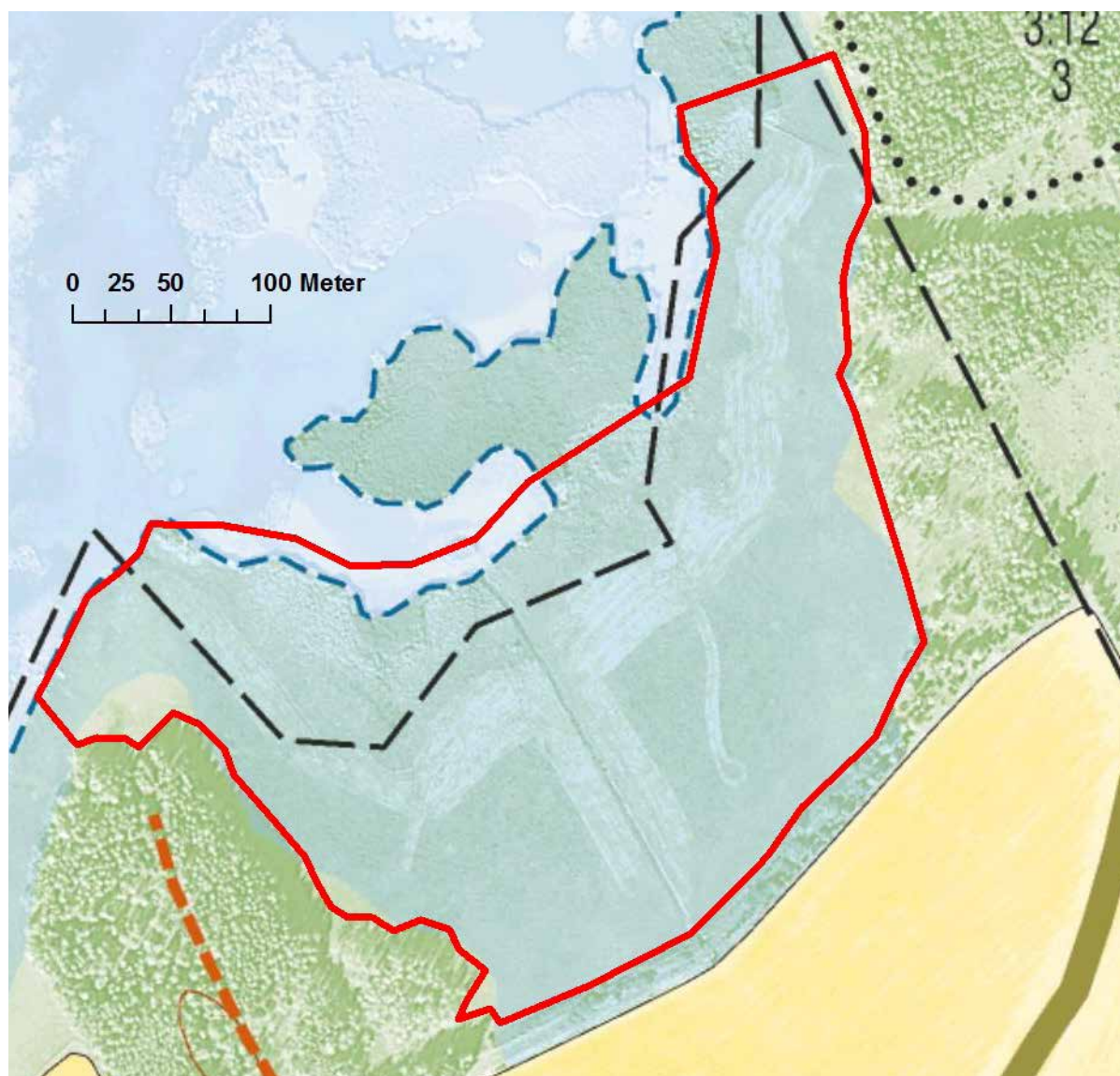
Denna äng har successivt under 2000-talet blivit bättre hävdad och 2011 inkluderades den i strandängsprogrammet. Området har restaurerats under senare år genom att träd och buskar har röjts. Ängen är relativt blöt med högstarr men torrare partier finns i väster ut mot stranden samt utmed diket centralt. Västra delen invid sjön är riktigt kortbetad med gallstrandskaraktär.

Antal häckande par:

	2011-15	2016	2017	2018	2019	2020
Tofsvipa	2	2	2	2	3	-
Enkelbeckasin	2,6	2	2	3	3	7
Rödbena	1	1	1	1	2	1
Gulärla	0,2	-	-	-	-	-
Strandskata	0,2	-	-	-	-	-

Övriga observationer:

Årta 1 spelande 2 maj

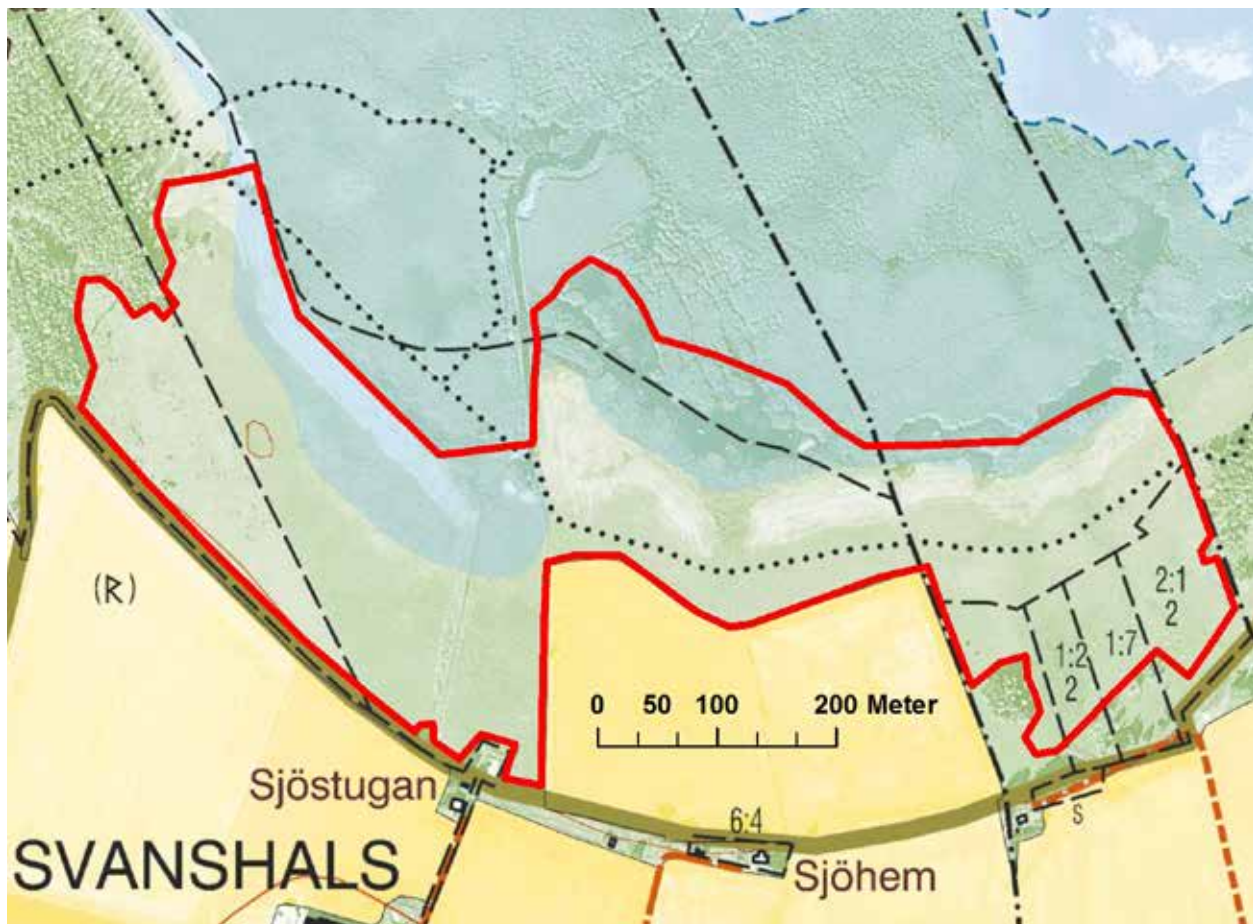

Svanshals äng 21 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

Observationerna har dels skett från vandringsleden som går genom ängen och dels från den bro som går över ett dike mitt på ängen. Under de senaste åren har de sämst hävdade avsnitten putsats och betestrycket har ökat. Det har medfört att hävden nu är mycket god över hela området. Den blå bården är mycket bred och i fint skick. Trots den goda hävden är antalet häckande fåglar inte imponerande. På de tillskapade häckningsöarna i blå bården sker viss igenväxning av lövsly.

Antal häckande par:

	1985-89	1996-2000	2001-05	2006-10	2011-15	16	17	18	19	20
Strandskata	0,2	0,4	-	0,2	0,4	-	-	-	-	-
Tofsvipa	7	14	3	1,6	4	3	5	5	4	4
Enkelbeckasin	8	4	3	2,4	2,6	2	4	4	3	5
Storspov	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Rödbena	0,4	1,2	1	0,6	1	1	1	-	1	1
Ängspiplärka	2,6	2	0,8	0,4	-	-	1	-	-	-
Gulärla	3,8	3,2	1,6	1,6	1	2	3	2	1	1

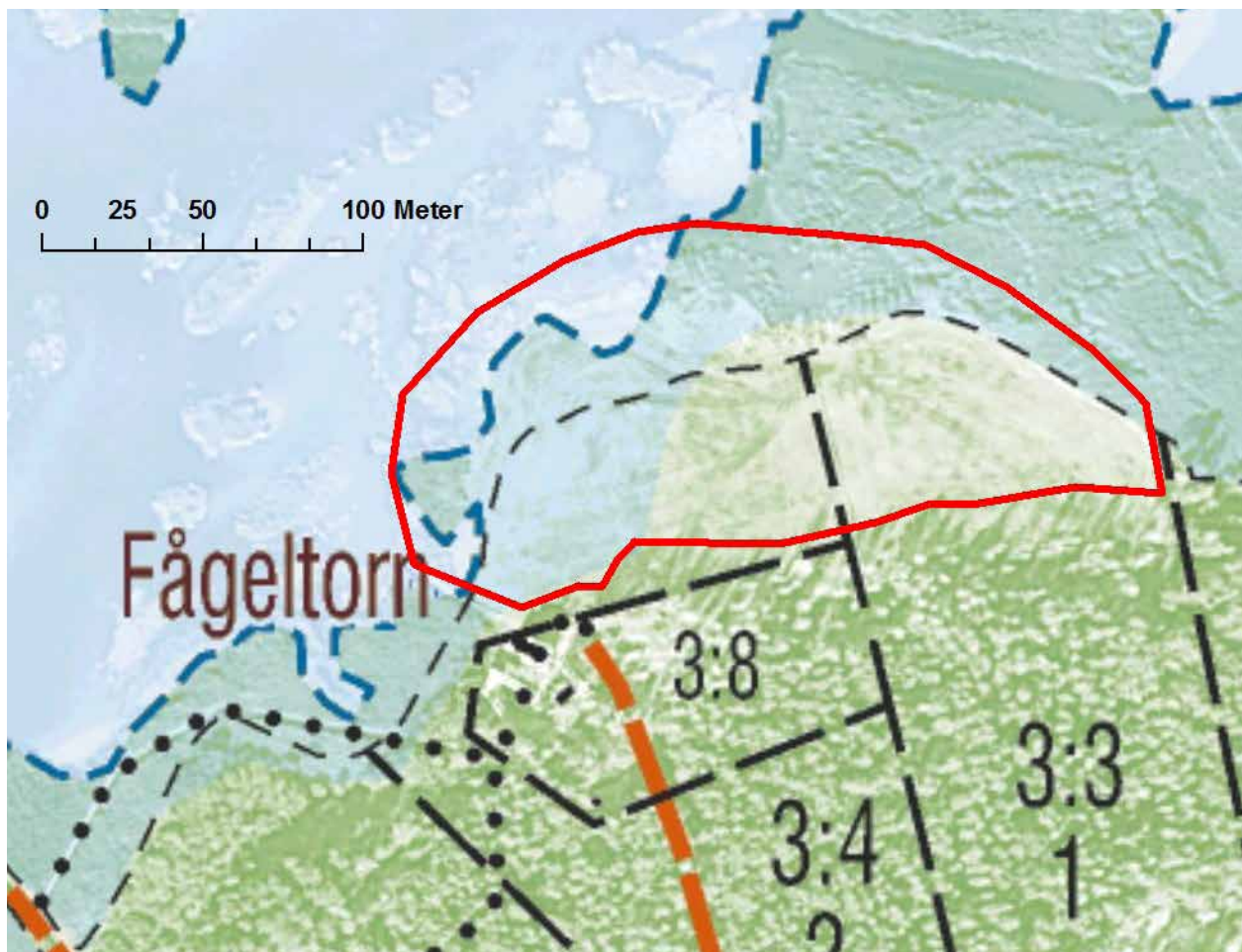

Glänåsängen 2 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

Denna lilla äng restaurerades genom röjning av *Salix* och efterföljande stubbfräsning 2002. Sedan dess har ängen slagits med slåtterbalk/betesputs. Inget bete har förekommit. Ytan är nu mycket välhävdad genom årlig slåtter. Den yttre kanten mot sjön har bearbetats regelbundet (dystrand), åtgärder som snabbt gynnade fågellivet, såväl rastare som häckare. Ängen ligger precis intill naturum Tåkern. Tidig vår är delar av ytan ofta vattendränkt.

Antal häckande par:

	2011-15	2016	2017	2018	2019	2020
Tofsvipa	1,4	-	3	1	3	-
Enkelbeck.	1	1	2	2	1	2
Rödbena	1	1	1	1	1	2
Gulärta	0,6	1	1	-	1	1
Ängspipl	0,2	-	-	-	-	-

Sjötuna äng 9 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

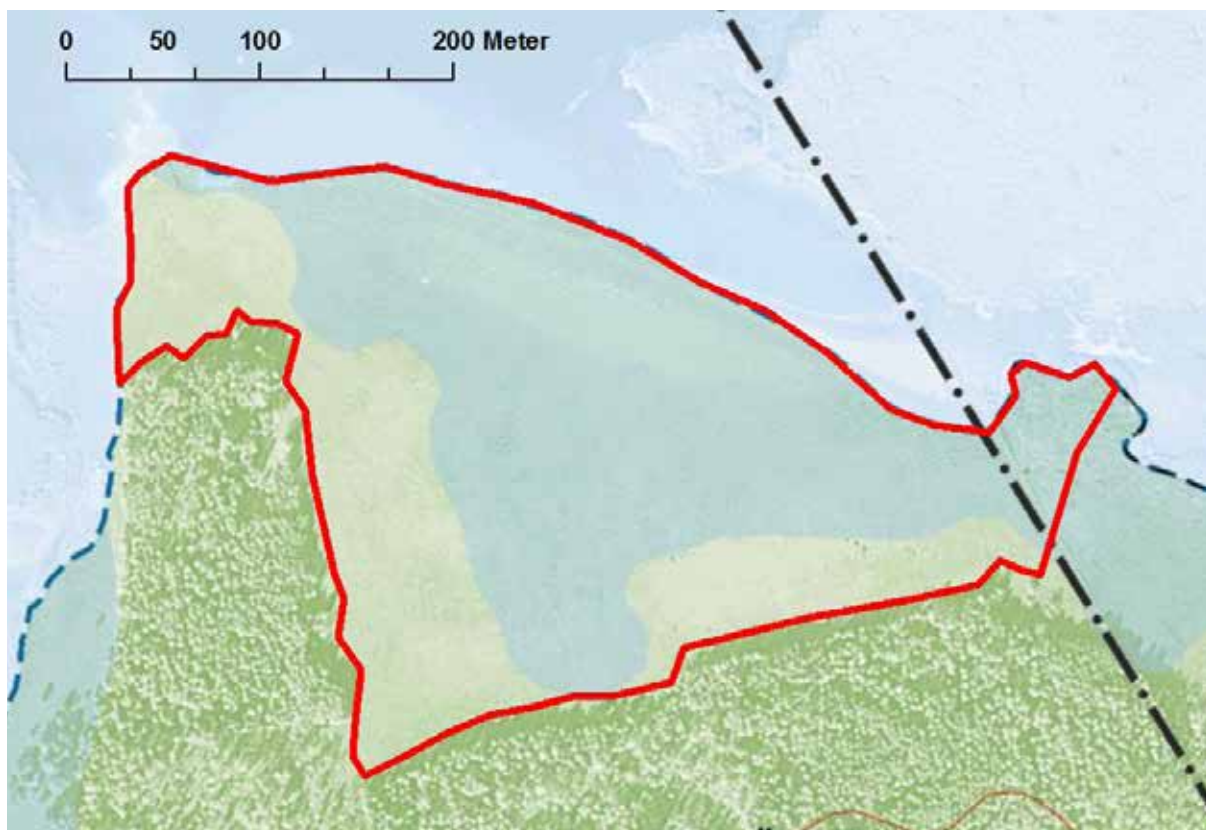
Ytan är som helhet mycket välbetad och fågellivet är mycket rikt. När det gäller antal individer och arter står Sjötuna i särklass bland Tåkerns strandängar. Detta gäller inte minst vadarna som rastar under både vår- och höstflyttning.

Antal häckande par:

	1993	medel 1996-2000	2001-05	2006-10	2011-15	16	17	18	19	20
Strandskata	-	0,2	-	-	-	1	-	-	-	-
Tofsvipa	3	10	9	6,4	4,4	3	6	6	6	6
Brushane	-	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-
Enkelbeck.	4	4	3	1,2	1	2	2	1	1	1
Rödbena	-	2	2	1,2	1,6	2	2	1	2	2
Ängspipl.	1	0,2	-	-	0,2	-	-	-	-	-
Gulärta	1	1	0,6	-	0,4	-	-	-	-	-

Övriga observationer:

Skedand	1 par
Årta	1 par
M. strandpipare	1 par större delen av våren

Furåsa - Hov 23 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

En långsträckt strandäng som delvis ligger inklämd mellan skog och vass. Här har aldrig varit några mängder av häckfåglar men området är ändå attraktivt för rastare och fåglar på näringssök. En viss utglesning av strandskogen och enbuskmarken har skett under senare år samtidigt som antalet häckfåglar ökat. Skogsdungen i sydöstra kanten av området har avverkats, vilket ökar ytans värde för strandängens fåglar. Blå bården generellt fint utvecklad.

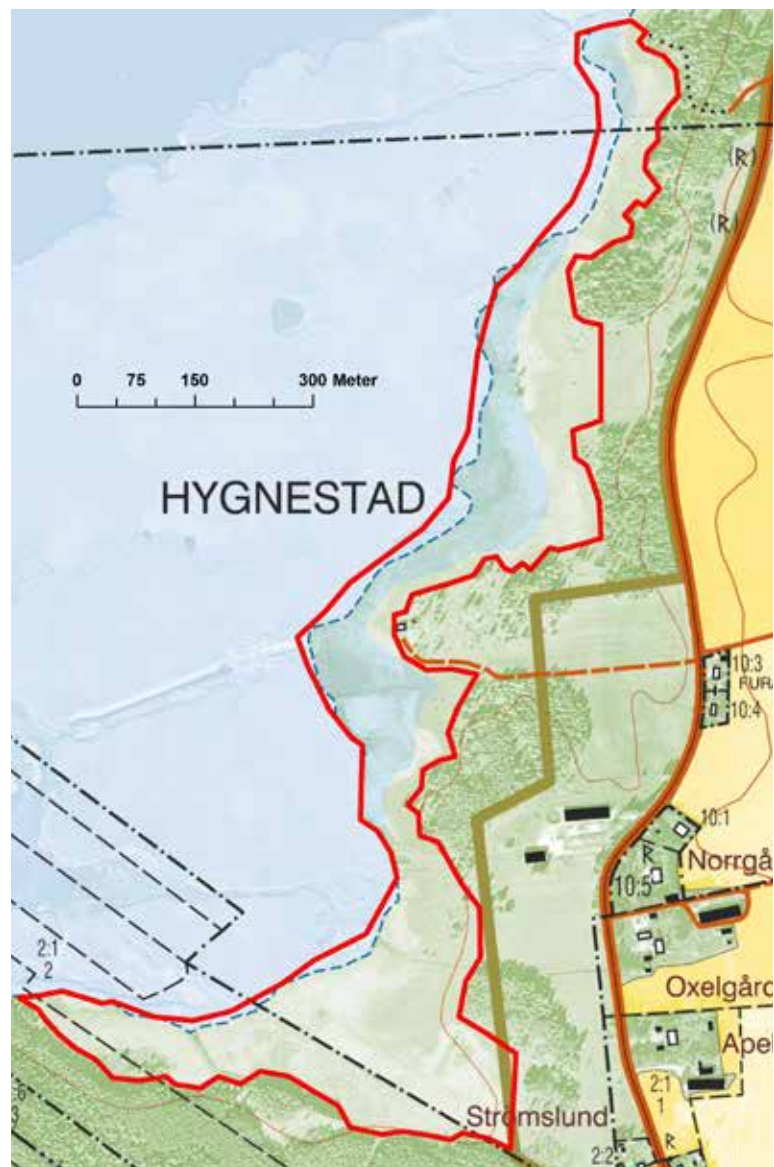
Antal häckande par:

	medel 2000-04	2005-09	2010-14	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tofsvipa	4,8	3,2	3	3	2	1	5	5	2
Enkelbeckasin	2,7	3	3,2	4	4	2	2	4	3
Rödbena	1	0,2	0,8	-	-	-	-	-	-
Ängspiplärka	1	0,2	0,2	1	1	1	-	-	-
Gulärta	1	1	1,2	1	1	1	1	1	1

Övriga observationer:

Småfläckig sumphöna 1 revir

Trana 1 par

Säby 16 ha. Hävd: god-måttlig. Igenväxning: låg-medel.

Området har under lång tid varit relativt välbetat med en viss minskning under senare år. En del för fågellivet störande element finns i form av ristipp och skjutbana. Trots detta är antalet arter och individer relativt högt, men har minskat markant under senare år. Ett par fiskgjuse häckar i en tall i området.

Antal häckande par:

	medel 2001-05	2006-10	2011-15	2016	2017	2018	2019	2020
Strandskata	1	1	0,2	-	-	-	-	-
Tofsvipa	10	3,8	2,8	2	3	3	2	2
Enkelbeckasin	4	2	1,6	2	1	2	4	2
Rödbena	1,8	1,4	0,6	1	-	-	-	-
Ängspiplärka	0,4	0,2	-	-	-	-	-	-
Gulärta	4	2,6	2	1	2	1	1	1

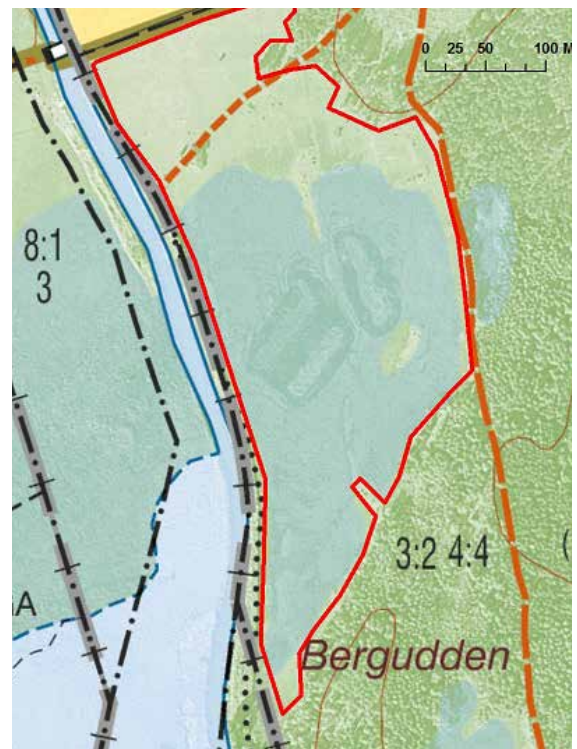
Övriga observationer:
Småfläckig
sumphöna 1 revir

Svälingemaden 8 ha

Hävd: god. Igenväxning: låg.

Ett nyligen tillkommet strandängsobjekt som sedan 2012 inkluderas i stationens strandängsprogram. Ytan är belägen längs östra sidan av Tåkerns utlopp, Mjölnaån, i anslutning till Svälinge besöksområde. Betestrycket är tillfredsställande över i stort sett hela ytan. I norra delen växer några tallar ute på ängen som annars är fri från buskage och mycket välbetad. I södra delen finns några maskinupptagna vattenhål omgivna av högstarrvegetation. Högstarrdelen frästes maskinellt under hösten. Antal häckande par:

	medel 2012-16	17	18	19	20
Tofsvipa	1,2	2	2	-	1
Enkelbeck.	1	3	4	4	5
Rödbena	0	-	-	-	-
Gulärta	0,8	2	-	2	1

Herrestad äng 15 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

En strandäng som i huvudsak har varit i gott skick under många år. Förutom en torr del finns här en rejäl mad som är ytterst värdefull både för de fåglar som häckar men också för dem som häckar i närheten och har maden som födosöksområde. Ängen är också övernattningslokal för relativt stora mängder gäss tidig vår och sen höst. Betetrycket på östra delen har varit bättre än på många år och kvigorna har också rört sig långt ut i vassen. Den västligaste delen har varit dåligt betad under flera år och uppslaget av björk, en och enstaka tallar är stort. Noterbart är att flera av nyckelarterna försvunnit som häckfåglar. Fräsning i högstarrbältet gjordes under hösten.

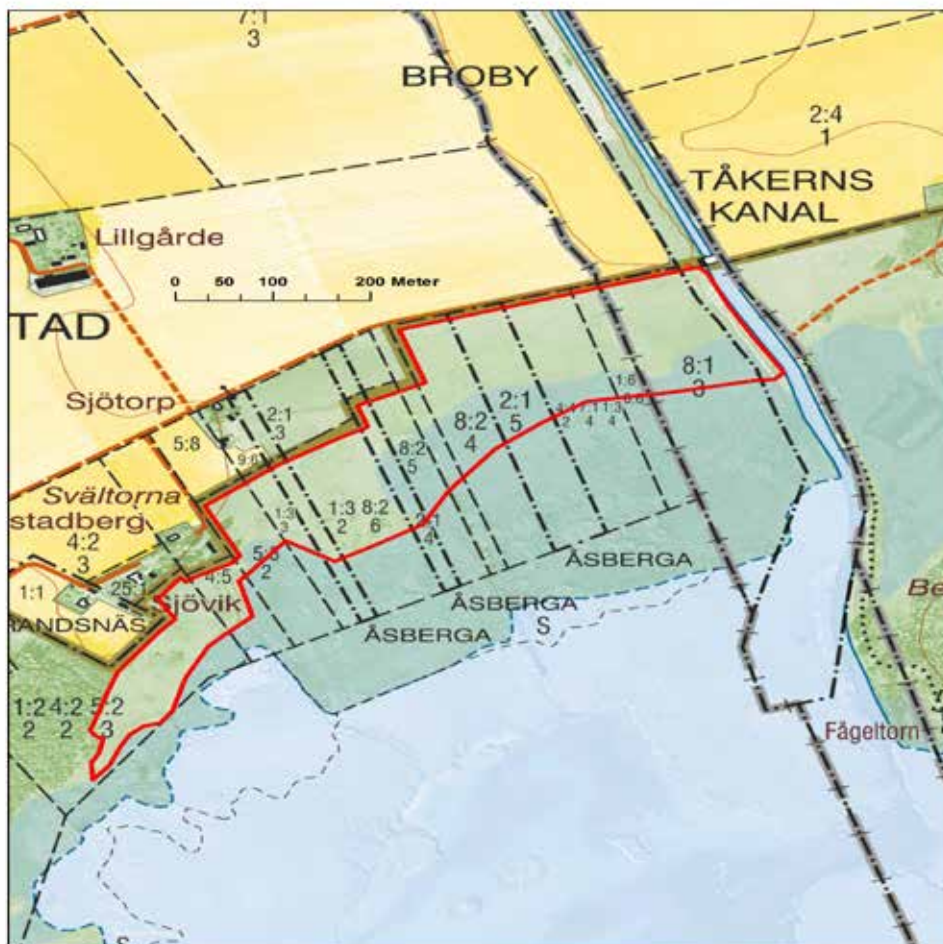
Antal häckande par:

	medel 1977-2001	2002-05	2006-10	2011-15	16	17	18	19	20
Tofsvipa	12	15	5	3	4	1	2	3	5
Enkelbeckasin	4	6	6,2	3,2	5	4	8	9	6
Storspov	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena	0,6	1,8	0,8	-	-	-	1	-	-
Ängsplärka	0,6	-	0,4	-	-	-	-	-	-
Gulärta	2	2	1,2	0,2	-	2	1	1	-

Övriga observationer:

Bläsgås 36 rastande 9 mars

Rödbena 7 ex rastande 29 april

Källstad hopabete 26 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

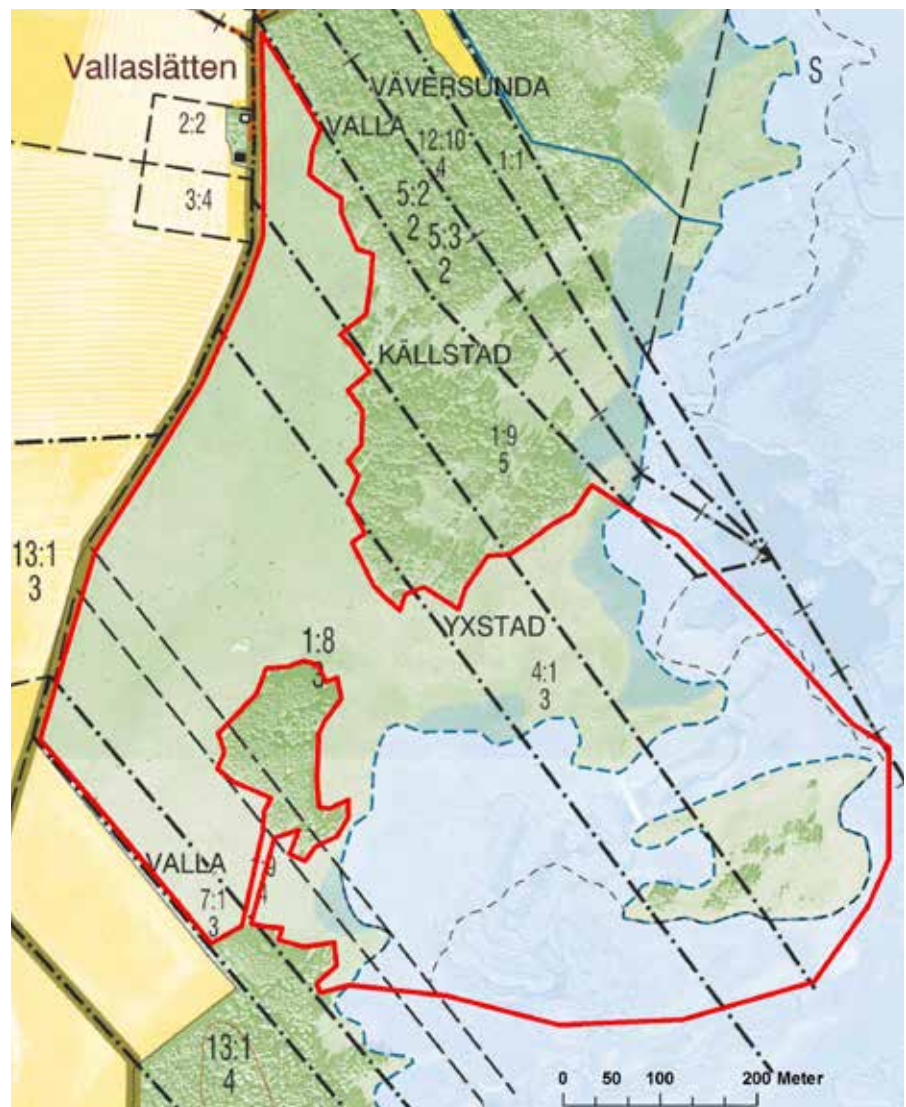
Hopabetet är välbetat och utgör utmärkta häckningsmiljöer för strandängsfåglar. Tyvärr är området svårinventerat p.g.a. få utsiktspunkter, vattenhinder, kreatur och hänsynskrävande rovfåglar. Det verkliga antalet revir är därför troligen något högre än vad som redovisas nedan.

Antal häckande par:

	1993	medel 1996-2000	2001-04	2005-09	2010-14	2015-19	20
Strandskata	?	0,6	1	0,6	0,4	-	-
M. Strandp.	1	-	0,5	0,2	-	0,4	-
Tofsvipa	14-18	13	12,8	6	4	7,8	12
Brushane	1-2	0,2	0,5	-	-	-	-
Enkelbeck.	10-12	5	8,2	5	0,8	3	4
Storspov	1	-	-	-	-	-	-
Rödbena	1	1	1,2	1,4	1,6	1,8	2
Drillsnäppa	-	0,4	0,5	-	-	-	-
Ängspiplärka	6	1	0,8	-	-	-	-
Gulärta	1-2	2	2,8	1,4	0,6	0,6	2

Övriga observationer:

Skedand	8 par
Årta	2 par

Yxstad strand 10 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

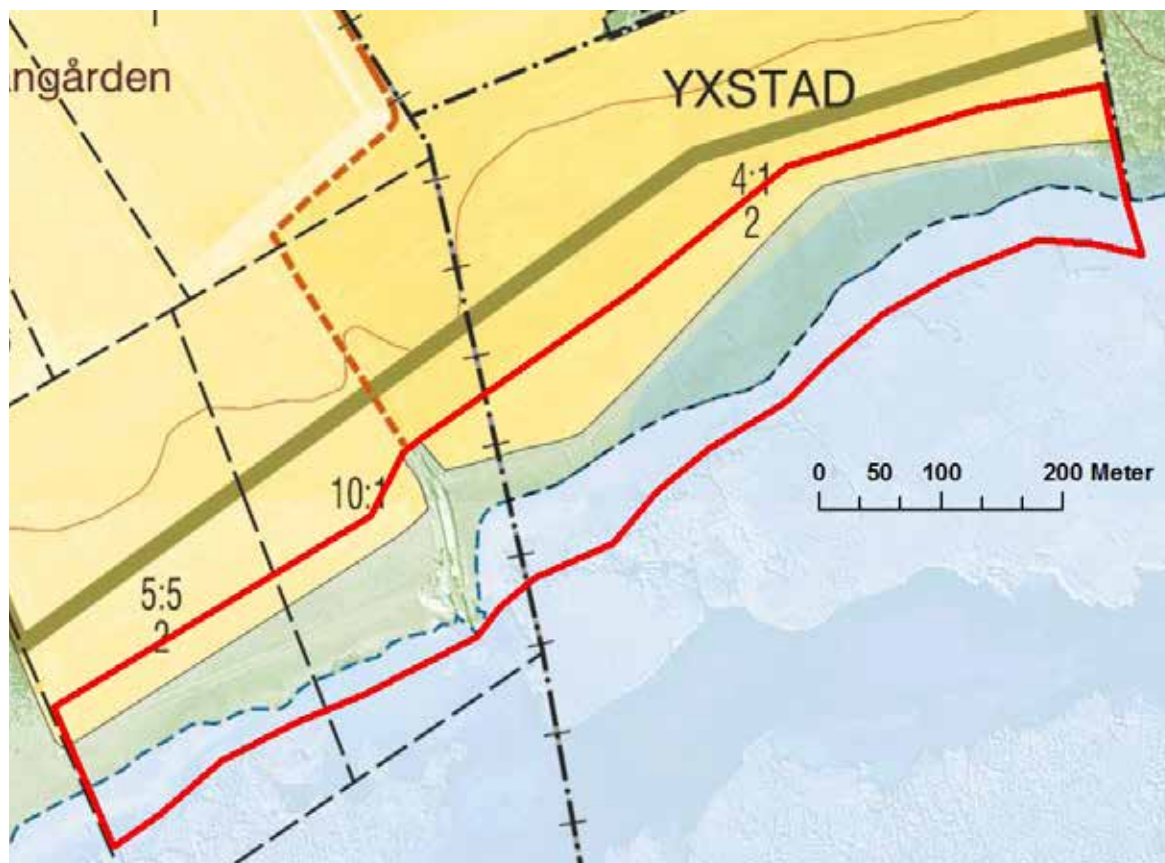
Området är röjt under senare år och betas därefter med högt tryck. Ängen är smal men öppen och utan träd/buskar förutom i västra kanten. Blå bården är bred och öppen hela våren. Norra delen som tidigare ingick i betesfällan brukas numera som åker (alltså den gulmarkerade delen på kartan nedan), varför ytan minskas till med två ha till tio ha.

Antal häckande par:

	medel 2003-07	2008-12	2013-17	2018	2019	2020
Strandskata	-	-	0,4	-	-	-
Tofsvipa	5,8	4,8	9	8	8	5
Enkelbeckasin	2,2	0,8	1,2	1	1	1
Rödbena	1,4	1,4	1	1	2	3
Gulärta	1,8	2	1,4	2	1	2
Ängspiålrka	-	0,4	0	-	-	-

Övriga observationer:

skedand	2 par
ägretthäger	14 ex. 16 juli
gluttsnäppa	19 ex rastade 16 maj

Åsby 19 ha. Hävd: god. Igenväxning: låg.

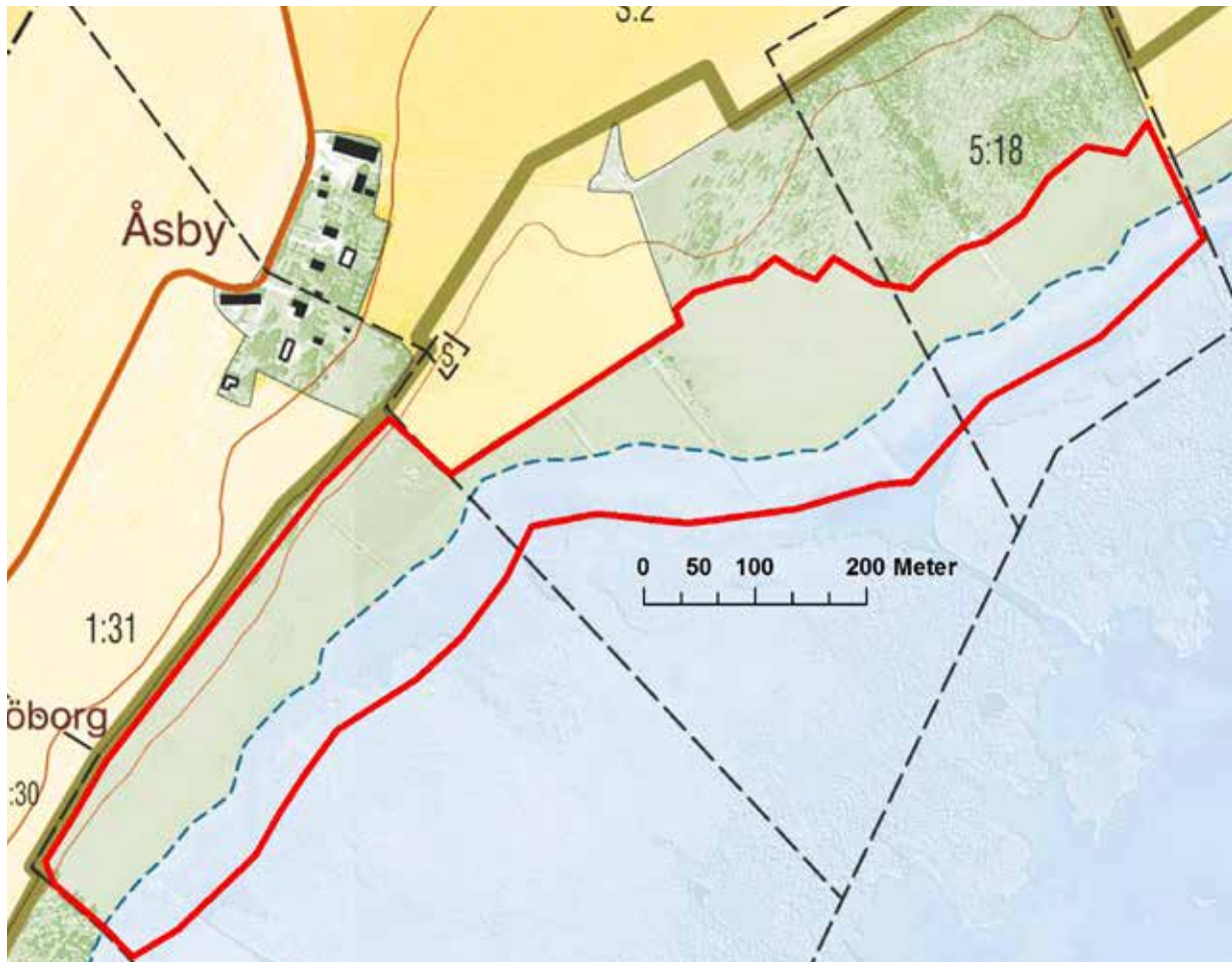
Området har varit välbetat, ja rent av kortsnaggat, under många år. Mellan ängen och vassen finns en välutvecklad blå bård utan igenväxningssymptom, troligen beroende dels på bra betestryck och dels på det magra underlaget i form av gallstrand.

Antal häckande par:

	medel 2002-06	2007-11	2012-16	2017	2018	2019	2020
Strandskata	0,6	0,2	0,4	-	-	-	1
Tofsvipa	5	5,2	7,8	2	3	4	11
Brushane	0,2	-	-	-	-	-	-
Enkelbeckasin	2	0,6	0,6	2	3	4	2
Rödbena	2	0,4	1	1	1	1	1
Ängspiplärka	0	-	-	-	-	-	-
Gulärta	3	1,8	1	2	2	1	1

Övriga observationer:

skedand 1 par

Övriga observationer i Tåkernbygden 2021

Lars Gezelius

Svanar-änder

Ägretthäger sågs regelbundet från april till december, mest under hösten. Toppnotering blev hela 23 ex. 21.8. Endast två fynd av **mindre sångsvan** föreligger; ett ex. Hov 14.3 och ett ex. Svälänge 22.3. **Sångsvan** rastade med som mest 278 ex. på Hånger 12.3 samt 300 ex. vid Ramstad 10.12. En hane av **rödhuvad dykand** sågs vid Glänås 24.4, samt några gånger under perioden 3.7- 21.10. En dito sågs också vid Renstad Yttre 7.6. Två **svärtor** sågs vid Hov 21.4. En **alfågel** var synlig vid Svanshals kanal under perioden 26.6-24.7, samt vid Hov 25-31.12. Det noterades också nio **sjöorrar** på sjön utanför Glänås 27.9.

Smådopping sågs 6.4 vid Hov och 6.11 vid Glänås. Dessutom upptäcktes tre gamla fåglar med två årsungar på Holmenmaden 8.7. Fåglarna fanns kvar med fem ex. 22.8 och 1-2 ex fram till 10.10. Det torde vara första säkra häckningen i sjön på flera årtionden.

En **svarthakedopping** sågs vid Svälänge 18.4. Liksom i fjol påbörjades häckning på Holmenmaden. Tre par fanns på lokalen i början av maj med bobygge. I juni fanns två par kvar och ruvning noterades. En enda observation av en ungfågel gjordes, 15.6. Svarthakar fanns kvar på lokalen till slutet av augusti. Årets sista observation vid sjön gjordes 27.9 vid Glänås, två ex.

Rovfåglar

Havsörn sågs alla månader med som mest nio ex. 29.2. Fem fynd av enstaka **kungsörnar** gjordes 4.1. till 11.4. Minst sju par **fiskgjusar** häckade runt sjön. Tio fynd av **stenfalk** föreligger; 2.2 och 26.3 samt från 5.9 till 20.12. En 1K **aftonfalk** sågs vid Lövängsborg 31.8 - 16.9. **Tornfalk** är rapporterad vid 34 tillfällen under januari-november. **Pilgrimsfalk** observerades vid ett drygt 40-tal tillfällen under året. Drygt 40 fynd av **röd glada** föreligger från mars till september. En **brun glada** passerade vid Holmen 15.6. En adult **ängshökhane** sågs vid Hov 31.7. En 1K **stäpphök** höll till i västra delen av sjön 4 - 6.9.

Sumphöns-hackspettar

En **rörhöna** sågs i Renstad kanal 23.4 och vid Glänås sågs en vuxen och en årsunge 13.6 - 27.9. En fågel sågs också vid Svälänge 3.10. Sju fynd av **rapphöns** föreligger, t.ex. tre ex. vid Ramstad 5.2 och 23 ex. vid Glänås gård 31.10. **Kornknarr** spelade vid Lassagården 14.5., vid Säby 17-21.5, Furåsa 26.5 och Väversunda 30-31.5. Tolv observationer av spelande **vaktlar** föreligger från juni-augusti. **Storspov** har spelat på tre-fyra platser runt sjön.

En **skärfläcka** rastade kort vid Svälänge 7.5. Endast en obs. av **rödspov** föreligger då ett ex sågs vid Gärdslösa 23.5. En till fyra **dubbelbeckasiner** spelade på Lövängsborgsmaden 6 - 22.5, vilket är ungefär samma uppträdande som 2015 - 19. **Dvärgbeckasin** noterades med sex rastande vid Holmen 20.4. samt ett ex. Lövängsborg 7.11. Sju **mindre strandpipare** noterades vid Sjötuna 10.5 och 24.5 och ett par höll till på häckningsöarna vid Glänås. Under våren rastade som mest 12 **större strandpipare** 23.5 vid Sjötuna och under hösten därstädes 24 ex. 29.8. **Brushanar** rastade med som mest 70 ex. på Holmenmaden 2.5. En **dammsnäppa** rastade vid Sjötuna 7.7. **Kärrensäppor** rastade frekvent vid Sjötuna under sommar/höst, som mest 41 ex. 12.9. **Spovsnäppa** sågs 5.7 - 22.8, som mest 9 ex. vid Sjötuna 7.7. Ca 14 noteringar av **kustsnäppa** gjordes vid Sjötuna 7.7 - 30.8, som mest fem ex. Ett till två ex. av **småsnäppa** rastade vid Sjötuna 19.7 - 12.9. Även **mosnäppan** uppträdde sparsamt med elva fynd under året, som mest tre ex. vid Sjötuna 23.5.

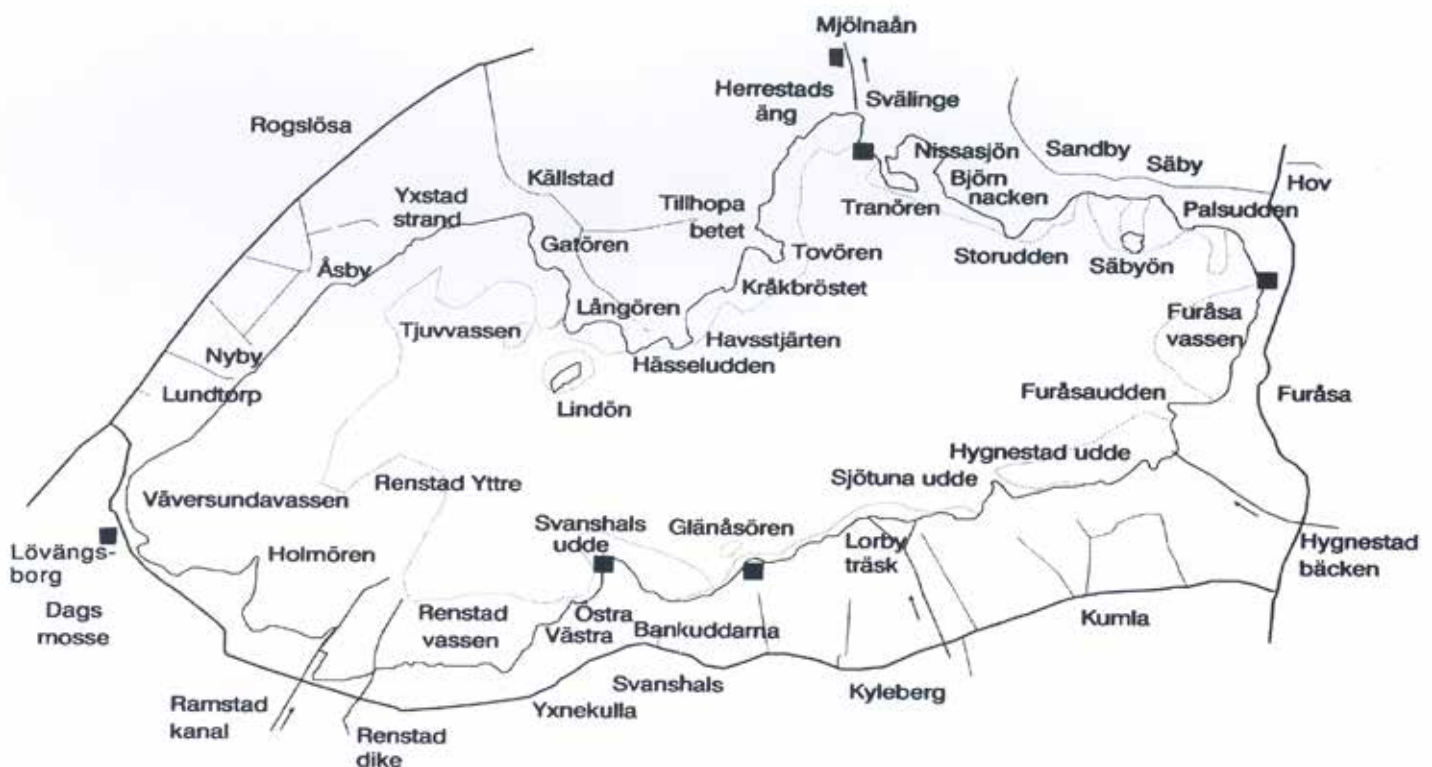
Från 5.5. till 22.9 höll ett par adulta **dvärgmåsar** till i sjön. Under sommaren noterades även två-tre 2K-fåglar. **Skräntärnor** födosökte liksom 2017 och -19 i stora antal i Tåkern från april till september, mest frekvent i juli - augusti. Toppnotering var 69 ex. vid Sjötuna. Två **silvertärnor** noterades vid Svälinge 20.5 och ett ex. sågs vid Glänås 27.7. Två adulta **silltrutar** noterades vid Svälinge 16.5. Endast en obs av **jorduggla** föreligger då ett ex. noterades vid Lövängsborg 8.6. **Mindre hackspett** har bara noterats vid Hov och Svälinge under häckningstid. Revirhävande **göktytor** noterades vid Tranören, Sjön-Väversunda samt vid Hovtornet. Hela 20 fynd av **kungsfiskare** föreligger från mars till november. Två **nattskärror** sågs i Svanshalsområdet 2.9 och en **härfågel** sågs vid Svälinge 24.4.

Tättingar

Forsärla noterades med elva fynd av enstaka fåglar i april till oktober. En **rödstrupig piplärka** noterades vid Glänås 20.9 och två **skärpiplärkor** rastade vid Sjötuna 29.9. Två fynd av **ringtrast** gjordes, dels vid Väversunda 16.4 och vid Glänås 18.4. En hane av **svarthakad buskskvätta** noterades vid Bankängen 5.4. En-två **blåhakar** rastade vid Svanshals kanal 23.8 - 7.9. En **pungmes** höll till vid Svälinge 7 - 27.5.

Gräshoppsångare sjöng på fem-sex platser i maj - juni och sjungande **kärrsångare** har noterats på ett 15-tal platser i juni. Hela tre **busksångare** sjöng i juni; vid Bankängen, Holmen och Källstad. Under häckningstid finns noteringar av **törnskata** på sex platser runt sjön. **Vinterhämplingar** uppträdde med 25 ex. vid Kälkestad 26.3 samt 1-15 ex. under 10.10 - 28.11. Sjungande **rosenfinkar** hördes på sex platser vid sjön i maj-juni. Sex **snösparvar** sågs vid Renstad 25.3 och under hösten noterades ett till tio ex. 31.10 - 19.12.

Några platsangivelser vid Tåkern:

Meddelanden från Tåkerns Fältstation

- Nr 1 Meddelande nr 1. Tåkerns Fältstation 1965.
Nr 2 Meddelande nr 2. Tåkerns Fältstation 1966.
Nr 3 Meddelande nr 3. Tåkerns Fältstation 1967.
Nr 4 Meddelande nr 4. Tåkerns Fältstation 1968.
Nr 5 Meddelande nr 5. Tåkerns Fältstation 1969.
Nr 6 Meddelande nr 6. Tåkerns Fältstation 1970.
Nr 7 Meddelande nr 7. Tåkerns Fältstation 1971.
Nr 8 Meddelande nr 8. Tåkerns Fältstation 1972.
Nr 9 Meddelande nr 9. Tåkerns Fältstation 1973.
Nr 10 Meddelande nr 10. Tåkerns Fältstation 1974.
Nr 11 Meddelande nr 11. Tåkerns Fältstation 1975.
Nr 12 Meddelande nr 12. Tåkerns Fältstation 1976.
Nr 13 Meddelande nr 13. Tåkerns Fältstation 1977.
Nr 14 Meddelande nr 14. Tåkerns Fältstation 1978.
Nr 15 Meddelande nr 15. Tåkerns Fältstation 1979.
Nr 16 Meddelande nr 16. Tåkerns Fältstation 1980.
Nr 17 Bergengren, G. & Elderud, C. 1975. Tåkerns fältstation - en presentation. Vår Fågelvärld 34:264-267.
Nr 18 Ekstam, U. 1975. Förändringar av fågelfauna och miljö i och vid Tåkern 1850-1974. Vår Fågelvärld 34:268-282.
Nr 19 Persson, T. 1975. Brun kärrhök, *Circus aeruginosus* och rördrom, *Botaurus stellaris*, i Tåkern 1972-1974. Vår Fågelvärld 34:283-289.
Nr 20 Jakobsson, L. 1975. Doppingarna i Tåkern. Vår Fågelvärld 34:290-295.
Nr 21 Björkman, G. 1975. Skäggmesen *Panurus biarmicus* i Tåkern. Vår Fågelvärld 34:296-310.
Nr 22 Nilsson, L., Nilsson, P. & Sandberg, H. 1982. Häckfågeltaxering i vass, särskilt av vattenrall *Rallus aquaticus* och rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*. Vår Fågelvärld 41:26-28.
Nr 23 Vingspegeln nr 2:1982.
Nr 24 Björkman, G. & Tyrberg, T. 1982. Skäggmesen *Panurus biarmicus* i Sverige 1965-1979. Vår Fågelvärld 41:73-94.
Nr 25 Vingspegeln nr 2:1983.
Nr 26 Vingspegeln nr 2:1984.
Nr 27 Vingspegeln nr 2:1985.
Nr 28 Nilsson, P. 1986. Vasslätter vid Tåkern. Vår Fågelvärld 45:35-36.
Nr 29 Vingspegeln nr 2:1986.
Nr 30 Vingspegeln nr 2:1987.
Nr 31 Vingspegeln nr 2:1988.
Nr 32 Elf, A. 1988. Vårsträcket av svanar, änder och skrakar vid Tåkern. Vingspegeln 7:51-56.
Nr 33 Nilsson, L. 1988. Effekter av vasskörd på den häckande fågelfaunan i Tåkern. Vår Fågelvärld 47:310-319.
Nr 34 Vingspegeln nr 2:1989.
Nr 35 Vingspegeln nr 2:1990.
Nr 36 Fältarbete 1990. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1991.
Nr 37 Vingspegeln nr 2:1991.
Nr 38 Milberg, P. 1991: Kålsenap *Erucastrum gallicum* en försvinnande växt vid Tåkern. Svensk Bot. Tidskr. 85: 105-109.
Nr 39 Milberg, P 1991. Vasshättan *Mycena belliae* en förbisedd svampart i Sverige. Svensk Bot. Tidskr. 85:171-173.
Nr 40 Fältarbete 1991. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1992.
Nr 41 Gustavsson, N. & Gezelius, L. 1992. Pungmesen i Tåkern - historik och häckningsbiologi. Vingspegeln 11:32-37.

- Nr 42 Vingspegeln nr 2:1992.
- Nr 43 Elf, A. 1992. Andra fyndet av vitvingad tärna i Östergötland. Vingspegeln 11:88-89.
- Nr 44 Gezelius, L. 1992. Skrattnåsen -ekologi och populationsförändringar.
Vingspegeln 11:114-121.
- Nr 45 Tyrberg, T. 1992. Det äldsta kända ornitologiska verket om östgötska förhållanden.
Vingspegeln 11:141-142.
- Nr 46 Fältarbete 1992. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1993.
- Nr 47 Vingspegeln nr 2:1993.
- Nr 48 Fältarbete 1993. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1994.
- Nr 49 Vingspegeln nr 2:1994.
- Nr 50 Fältarbete 1994. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1995.
- Nr 51 Nilsson, L. & Hagström, B. 1995. Fågelinventering i Sommen 1994. Vingspegeln 14:27-30.
- Nr 52 Vingspegeln nr 2:1995.
- Nr 53 Tranesjö, J. 1995. Caféguide för Tåkernbygden. Vingspegeln 14:103-108.
- Nr 54 Fältarbete 1995. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1996.
- Nr 55 Vingspegeln nr 2:1996.
- Nr 56 Gezelius, L. 1996. Rödspoven åter vid Tåkern. Vingspegeln 15:86-87.
- Nr 57 Gezelius, L. 1996. Första häckningen av vassångare *Locustella luscinioides* i Östergötland.
Vingspegeln 15:88-89.
- Nr 58 Gezelius, L. 1996. Något om häckningen hos Tåkerns skrattnåsar. Vingspegeln 15:142-144.
- Nr 59 Fältarbete 1996. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1997.
- Nr 60 Vingspegeln nr 2:1997.
- Nr 61 Fältarbete 1997. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1998.
- Nr 62 Vingspegeln nr 2:1998.
- Nr 63 Fåglar i Tåkern. Fältarbete 1998. Mjölby 1999.
- Nr 64 Vingspegeln nr. 2:1999.
- Nr 65 Fåglar i Tåkern. Fältarbete 1999. Mjölby 2000.
- Nr 66 Vingspegeln nr. 2:2000.
- Nr.67. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2001. Årsrapport 2000 från Tåkerns fältstation. Mjölby.
- Nr 68 Vingspegeln nr. 2:2001.
- Nr.69 Milberg, P., Gezelius, L., Blindow, I., Nilsson, L., & Tyrberg, T. 2002. Submerged vegetation and the variation in the autumn waterfowl community at Lake Tåkern, southern Sweden. *Ornis Fennica* 79:72-81.
- Nr.70. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2002. Årsrapport 2001 från Tåkerns Fältstation. Mjölby.
- Nr 71. Vingspegeln nr. 2:2002.
- Nr.72. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2003. Årsrapport 2002 från Tåkerns Fältstation. Mjölby.
- Nr 73. Vingspegeln nr. 2:2003.
- Nr 74. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2004. Årsrapport 2003 från Tåkerns Fältstation. Mjölby.
- Nr 75. Vingspegeln nr. 2:2004.
- Nr 76. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2005. Årsrapport 2004 från Tåkerns Fältstation. Mjölby.
- Nr 77. Vingspegeln nr. 3:2005.
- Nr 78. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2006. Årsrapport 2005 från Tåkerns Fältstation. Mjölby
- Nr 79. Vingspegeln nr. 3:2006.
- Nr 80. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2007. Årsrapport 2006 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
- Nr 81. Vingspegeln nr. 3:2007.
- Nr 82. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2008. Årsrapport 2007 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
- Nr 83. Vingspegeln nr. 3:2008.
- Nr 84. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2009. Årsrapport 2008 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
- Nr 85. Vingspegeln nr. 3:2009.

- Nr 86. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2010. Årsrapport 2009 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
Nr 87. Vingspegeln nr. 3:2010.
Nr 88. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2011. Årsrapport 2010 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
Nr 89. Vingspegeln nr. 3:2011.
Nr 90. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2012. Årsrapport 2011 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
Nr 91. Vingspegeln nr. 3:2012.
Nr 92. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2013. Årsrapport 2012 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
Nr 93. Bergner, A. & Gezelius, L. 2013. Territory vegetation structure and habitat preferences of the Savi's Warbler *Locustella luscinioides* in lake Tåkern, Sweden. *Ornis Svecica* 23:72-80.
Nr 94. Vingspegeln nr. 3:2013.
Nr 95. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2014. Årsrapport 2013 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
Nr 96. Vingspegeln nr. 3:2014.
Nr 97. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2015. Årsrapport 2014 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
Nr 98. Vingspegeln nr. 3:2015.
Nr 99. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2016. Årsrapport 2015 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
Nr 100. Bergner, A., Elderud, C. & Gezelius, L. 2016. 50 år med Tåkerns Fältstation. 1963-2013. Jubileumsskrift för Tåkerns Fältstation. Kalmar.
Nr 101. Vingspegeln nr. 3:2016.
Nr 102. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2017. Årsrapport 2016 från Tåkerns Fältstation. Linköping.
Nr 103. Vingspegeln nr. 3:2017.
Nr 104. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2018. Årsrapport 2017 från Tåkerns Fältstation. Vadstena.
Nr 105. Vingspegeln nr. 3:2018.
Nr 106. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2019. Årsrapport 2018 från Tåkerns Fältstation. Vadstena.
Nr 107. Vingspegeln nr. 3:2019.
Nr 108. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2020. Årsrapport 2019 från Tåkerns Fältstation. Vadstena.
Nr 109. Vingspegeln nr. 3:2020.
Nr 110. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2021. Årsrapport 2020 från Tåkerns Fältstation. Vadstena.

**Finns på naturum Tåkern.
Eller köp direkt på Länsstyrelsen Östgötagatan 3
Linköping, 100 kr.
Beställ på mail till lars.
gezelius@lansstyrelsen.se
så skickar vi för 140 kr
inkl porto. Betala då på
Plusgiro 26 34 96 - 2 eller
med Swish till 1230180471**

